Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

►B ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/399

z dnia 9 marca 2016 r.

w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)

(tekst jednolity)

(Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r.	L 251	1	16.9.2016
►M2	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/458 z dnia 15 marca 2017 r.	L 74	1	18.3.2017
►M3	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2225 z dnia 30 listopada 2017 r.	L 327	1	9.12.2017
►M4	zmienione decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2025/1544 z dnia 30 lipca 2025 r.	L 1544	1	31.7.2025
►M5	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 z dnia 20 maja 2019 r.	L 135	27	22.5.2019
►M6	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1134 z dnia 7 lipca 2021 r.	L 248	11	13.7.2021
►M7	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1717 z dnia 13 czerwca 2024 r.	L 1717	1	20.6.2024

sprostowane przez:

►C1 Sprostowanie, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 107 (2017/2225)

▼B

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/399

z dnia 9 marca 2016 r.

w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)

(tekst jednolity)

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zasady

Niniejsze rozporządzenie przewiduje brak kontroli granicznej osób przekraczających granice wewnętrzne pomiędzy państwami członkowskimi Unii.

Niniejsze rozporządzenie określa zasady regulujące kontrolę graniczną osób przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „granice wewnętrzne” oznaczają:

   a) wspólne granice lądowe państw członkowskich, w tym granice na rzekach i jeziorach;

   b) porty lotnicze państw członkowskich przeznaczone do lotów wewnętrznych;

   c) porty morskie, rzeczne i porty na jeziorach państw członkowskich służące do regularnych wewnętrznych połączeń promowych;

2) „granice zewnętrzne” oznaczają granice lądowe, w tym granice na rzekach i jeziorach, oraz granice morskie państw członkowskich, a także ich porty lotnicze, porty rzeczne, porty morskie i porty na jeziorach, pod warunkiem że nie stanowią one granic wewnętrznych;

3) „lot wewnętrzny” oznacza każdy lot wyłącznie z terytorium państwa członkowskiego lub na jego terytorium, bez lądowania na terytorium państwa trzeciego;

4) „regularne wewnętrzne połączenia promowe” oznacza każde połączenie promowe między dwoma tymi samymi portami, lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów poza terytorium państw członkowskich i obejmujące transport pasażerów i pojazdów zgodnie z opublikowanym rozkładem rejsów;

5) „osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii” oznacza:

▼B

a) obywateli Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 TFUE oraz obywateli państw trzecich będących członkami rodziny obywatela Unii korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, do których stosuje się dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]);

b) obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, niezależnie od ich obywatelstwa, którzy na mocy porozumień pomiędzy Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a tymi państwami trzecimi, z drugiej strony, korzystają z takich samych praw do swobodnego przemieszczania się jak obywatele Unii;

6) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 TFUE i która nie jest objęta pkt 5 niniejszego artykułu;

7) „osoba, wobec której dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu” oznacza każdego obywatela państwa trzeciego, wobec którego dokonano wpisu w Systemie Informacyjnym Schengen (zwanym dalej „SIS”) zgodnie z art. 24 i 26 rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([2]) i do celów określonych w tych artykułach;

8) „przejście graniczne” oznacza każde przejście graniczne wyznaczone przez właściwe organy do celów przekraczania granic zewnętrznych;

9) „wspólnie prowadzone przejście graniczne” oznacza każde przejście graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego albo na terytorium państwa trzeciego, na którym to przejściu straż graniczna państwa członkowskiego i straż graniczna państwa trzeciego przeprowadzają następujące po sobie kontrole wyjazdu i wjazdu zgodnie ze swoim prawem krajowym oraz na podstawie umowy dwustronnej;

10) „kontrola graniczna” oznacza działania podejmowane na granicy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i do celów w nim określonych, wyłącznie w odpowiedzi na zamiar przekroczenia tej granicy lub na akt jej przekroczenia, bez względu na wszelkie inne okoliczności, składające się z odprawy granicznej oraz ochrony granicy;

11) „odprawa graniczna” oznacza czynności kontrolne przeprowadzane na przejściach granicznych w celu zapewnienia, aby można było zezwolić na wjazd osób, w tym ich środków transportu oraz przedmiotów będących w ich posiadaniu, na terytorium państw członkowskich lub aby można było zezwolić na opuszczenie przez nie tego terytorium;

▼M7

12) „ochrona granicy” oznacza ochronę granic pomiędzy przejściami granicznymi oraz ochronę przejść granicznych poza ustalonymi godzinami otwarcia, w tym środki zapobiegawcze, w celu zapobiegania niedozwolonemu przekraczaniu granicy lub unikaniu odprawy granicznej lub wykrywania takiego przekraczania i unikania, przyczyniania się do podnoszenia znajomości sytuacji, zwalczania przestępczości transgranicznej oraz podejmowania środków wobec osób, które przekroczyły granicę nielegalnie;

([1]) Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

([2]) Rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 381 z 28.12.2006, s. 4).

▼B

13) „kontrola drugiej linii” oznacza szczegółową odprawę, która może zostać przeprowadzona w odpowiednim miejscu, innym niż miejsce, w którym dokonywana jest odprawa wszystkich osób (pierwsza linia);

14) „straż graniczna” oznacza każdego funkcjonariusza publicznego wyznaczonego zgodnie z prawem krajowym do pełnienia obowiązków służbowych na przejściu granicznym lub na odcinku granicy, lub w bezpośrednim sąsiedztwie tej granicy, który realizuje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i prawem krajowym zadania w zakresie kontroli granicznej;

15) „przewoźnik” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która z tytułu wykonywanego zawodu zajmuje się transportem osób;

16) „dokument pobytowy” oznacza:

a) wszystkie dokumenty pobytowe wydane przez państwa członkowskie zgodnie z jednolitym wzorem określonym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 ([1]) oraz karty pobytowe wydane zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;

b) wszystkie inne dokumenty wydane przez państwo członkowskie obywatelom państw trzecich uprawniające do pobytu na jego terytorium, które zostały zgłoszone, a następnie opublikowane zgodnie z art. 39, z wyjątkiem:

(i) dokumentów tymczasowych ważnych do momentu rozpatrzenia pierwszego wniosku o wydanie dokumentu pobytowego, o którym mowa w lit. a), lub wniosku o nadanie statusu uchodźcy; oraz

(ii) wiz wydanych przez państwo członkowskie zgodnie z jednolitym formularzem określonym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1683/95 ([2]);

17) „statek wycieczkowy” oznacza statek kursujący po określonej trasie, zgodnie z uprzednio przyjętym planem, który obejmuje program turystyczny w różnych portach i który zwykle nie zabiera pasażerów ani nie pozwala pasażerom na zejście na ląd w trakcie podróży;

18) „żegluga rekreacyjna” oznacza korzystanie z pływających jednostek rekreacyjnych w celach sportowych lub turystycznych;

19) „rybołówstwo przybrzeżne” oznacza połowy prowadzone za pomocą statków powracających codziennie lub w ciągu 36 godzin do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego bez wchodzenia do portu znajdującego się w państwie trzecim;

20) „pracownik zatrudniony na urządzeniach oddalonych od brzegu” oznacza osobę, która pracuje na instalacji morskiej umiejscowionej na wodach terytorialnych lub na obszarze wyłącznej gospodarczej eksploatacji morskiej państwa członkowskiego, zgodnie z definicją określoną przez międzynarodowe prawo morskie, i która powraca regularnie drogą morską lub lotniczą na terytorium państw członkowskich;

([1]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1683/95 z dnia 29 maja 1995 r. ustanawiające jednolity formularz wizowy (Dz.U. L 164 z 14.7.1995, s. 1).

▼B

21) „zagrożenie dla zdrowia publicznego” oznacza każdą chorobę mogącą przerodzić się w epidemię według definicji Międzynarodowych przepisów zdrowotnych Światowej Organizacji Zdrowia lub inną chorobę zakaźną lub zakaźną chorobę pasożytniczą, jeżeli są one objęte przepisami dotyczącymi ochrony, mającymi zastosowanie do obywateli państw członkowskich;

▼M3

22) „system wjazdu/wyjazdu (EES)” oznacza system ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 ([1]);

23) „system samoobsługi” oznacza zautomatyzowany system, za pomocą którego dokonuje się całej lub częściowej odprawy granicznej mającej zastosowanie do danej osoby i który może być wykorzystywany w celu wstępnego rejestrowania danych w EES;

24) „bramka elektroniczna” oznacza infrastrukturę działającą z wykorzystaniem środków elektronicznych, przy użyciu której dochodzi do faktycznego przekroczenia granicy zewnętrznej lub, w przypadku gdy nie zostały zniesione kontrole, granicy wewnętrznej;

25) „system zautomatyzowanej kontroli granicznej” oznacza system pozwalający na zautomatyzowane przekraczanie granicy, który składa się z systemu samoobsługi i bramki elektronicznej;

26) „potwierdzenie autentyczności i integralności danych przechowywanych na chipie” oznacza proces, w którym weryfikuje się, przy użyciu certyfikatów, czy dane przechowywane na elektronicznym nośniku informacji (chipie) pochodzą od organu wydającego i czy nie zostały zmienione;

▼M7

27) „stan zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę” oznacza stan zagrożenia zdrowia publicznego, który jest uznany przez Komisję na poziomie Unii, z uwzględnieniem informacji od właściwych organów krajowych, w przypadku którego poważne transgraniczne zagrożenie zdrowia może wywierać negatywne skutki o dużej skali dla korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się;

28) „podróż niezbędna” oznacza podróż odbywaną przez osobę, która jest zwolniona z ograniczeń dotyczących wjazdu na podstawie art. 21a ust. 4 lub 5, w związku z podstawową funkcją lub potrzebą, z uwzględnieniem wszelkich mających zastosowanie zobowiązań międzynarodowych Unii i państw członkowskich;

29) „podróż inna niż niezbędna” oznacza podróż inną niż podróż niezbędna;

30) „węzły transportowe” oznaczają porty lotnicze, morskie lub rzeczne, dworce kolejowe lub autobusowe oraz terminale towarowe.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327, z 9.12.2017, s. 20).

▼B

Artykuł 3

Zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do każdej osoby przekraczającej granice wewnętrzne lub zewnętrzne państw członkowskich, bez uszczerbku dla:

a) praw osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii;

b) praw uchodźców i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w szczególności w odniesieniu do zasady *non-refoulement*.

Artykuł 4

Prawa podstawowe

Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie w pełni przestrzegają odpowiednich przepisów prawa Unii, w tym Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), prawa międzynarodowego, w tym Konwencji dotyczącej statusu uchodźców sporządzonej w Genewie w dniu 28 lipca 1951 r. (zwanej dalej „konwencją genewską”), zobowiązań związanych z dostępem do ochrony międzynarodowej, w szczególności zasady *non-refoulement*, oraz praw podstawowych. Zgodnie z zasadami ogólnymi prawa Unii decyzje na podstawie niniejszego rozporządzenia podejmuje się w sposób indywidualny.

TYTUŁ II

GRANICE ZEWNĘTRZNE

ROZDZIAŁ I

Przekraczanie granic zewnętrznych i warunki wjazdu

Artykuł 5

Przekraczanie granic zewnętrznych

1. Przekraczanie granic zewnętrznych dozwolone jest jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia. Na przejściach granicznych, które nie są czynne całą dobę, udostępnia się widoczne informacje o godzinach ich otwarcia.

Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz swoich przejść granicznych zgodnie z art. 39.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 można dopuścić wyjątki od obowiązku przekraczania granic zewnętrznych jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia:

a) dla osób lub grup osób – w przypadku gdy istnieje szczególny wymóg sporadycznego przekraczania granic zewnętrznych poza przejściami granicznymi lub poza ustalonymi godzinami ich otwarcia – pod warunkiem że posiadają zezwolenia wymagane na mocy prawa krajowego oraz że nie zachodzi sprzeczność z interesem porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich. Państwa członkowskie mogą dokonać szczegółowych ustaleń w umowach dwustronnych. Ogólne wyjątki przewidziane przez prawo krajowe i umowy dwustronne zgłasza się Komisji zgodnie z art. 39;

▼B

b) dla osób lub grup osób w przypadku nieprzewidzianej sytuacji wyjątkowej;

c) zgodnie z przepisami szczególnymi zawartymi w art. 19 i 20 w związku z załącznikami VI i VII.

3. Bez uszczerbku dla wyjątków przewidzianych w ust. 2 lub dla swoich zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie wprowadzają sankcje, zgodnie z ich prawem krajowym, za niedozwolone przekraczanie granic zewnętrznych w miejscach innych niż przejścia graniczne lub w godzinach innych niż ustalone godziny otwarcia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

▼M7

W przypadku gdy duża liczba migrantów próbuje przekroczyć granice zewnętrzne państw członkowskich w sposób niedozwolony, masowo i przy użyciu siły, państwa członkowskie mogą podejmować konieczne środki w celu zachowania bezpieczeństwa i porządku oraz przestrzegania prawa.

4. Państwa członkowskie mogą, w szczególności w sytuacji instrumentalizacji migrantów, o której mowa w art. 1 ust. 4 lit. b) zdanie pierwsze rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1359 ([1]), tymczasowo zamknąć określone przejścia graniczne zgłoszone zgodnie z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu lub ograniczyć godziny ich otwarcia, jeżeli wymagają tego okoliczności.

Wszelkie środki na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu i ust. 3 akapit drugi niniejszego artykułu wdraża się w sposób proporcjonalny i w pełni uwzględniający prawa:

a) osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na podstawie prawa Unii;

b) obywateli państw trzecich, którzy są rezydentami długoterminowymi na podstawie dyrektywy Rady 2003/109/WE ([2]), osób, których prawo pobytu wynika z innych instrumentów prawa Unii lub prawa krajowego lub które posiadają krajowe wizy długoterminowe, a także członków ich rodzin; oraz

c) obywateli państw trzecich ubiegających się o ochronę międzynarodową.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1359 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i sytuacje spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie migracji i azylu oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1147 (Dz.U. L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([2]) Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44).

▼B

Artykuł 6

Warunki wjazdu obywateli państw trzecich

1. W przypadku planowanego pobytu na terytorium państw członkowskich nieprzekraczającego 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, co oznacza wzięcie pod uwagę okresu 180-dniowego poprzedzającego każdy z dni pobytu, warunki wjazdu obywateli państw trzecich są następujące:

a) posiadają oni ważny dokument podróży uprawniający posiadacza do przekroczenia granicy i spełniający następujące kryteria:

(i) jest on ważny przez przynajmniej trzy miesiące po planowanej dacie wyjazdu z terytorium państw członkowskich; w uzasadnionych pilnych przypadkach kryterium to może zostać pominięte;

(ii) został wydany w okresie ostatnich 10 lat;

b) posiadają oni ważną wizę, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001 ([1]), chyba że posiadają ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową;

c) uzasadnią cel i warunki planowanego pobytu oraz posiadają wystarczające środki utrzymania, zarówno na czas trwania planowanego pobytu, jak i na powrót do ich państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyskają zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jeżeli mają możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem;

d) nie są osobami, wobec których dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu w SIS;

e) nie są uważani za stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec nich, na tej samej podstawie, wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich;

▼M3

f) przekazują oni dane biometryczne, jeżeli jest to wymagane do:

(i) utworzenia rejestru indywidualnego w EES zgodnie z art. 16 i 17 rozporządzenia (UE) 2017/2226;

(ii) dokonywania odpraw granicznych zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. a) ppkt (i) i lit. g) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, art. 23 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226 oraz, w stosownych przypadkach, art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 ([2]).

([1]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60).

▼M3

1a. Okres 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oblicza się jako jeden okres dla państw członkowskich posługujących się EES na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/2226. Okres ten oblicza się odrębnie dla każdego z państw członkowskich, które nie posługują się EES.

▼B

2. Do celów wykonania ust. 1 za datę wjazdu uważa się pierwszy dzień pobytu na terytorium państw członkowskich, a datę wyjazdu liczy się jako ostatni dzień pobytu na terytorium państw członkowskich. W obliczeniach długości pobytu na terytorium państw członkowskich nie uwzględnia się okresów pobytu dozwolonych na mocy zezwolenia na pobyt lub wizy długoterminowej.

3. Niewyczerpujący wykaz dokumentów uzupełniających, których okazania straż graniczna może wymagać od obywateli państw trzecich w celu weryfikacji spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. c), zawarty jest w załączniku I.

4. Środki utrzymania ocenia się stosownie do długości i celu pobytu oraz w stosunku do średnich kosztów taniego wyżywienia i zakwaterowania w danym państwie członkowskim lub danych państwach członkowskich, pomnożonych przez liczbę dni pobytu.

Ustalane przez państwa członkowskie kwoty referencyjne są przekazywane Komisji zgodnie z art. 39.

Podstawę do oceny, czy środki utrzymania są wystarczające, może stanowić gotówka, czeki podróżne i karty kredytowe znajdujące się w posiadaniu obywatela państwa trzeciego. Oświadczenia o sponsorowaniu, jeżeli takie oświadczenia są przewidziane przez prawo krajowe, oraz listy gwarancyjne od osób przyjmujących, określone przez prawo krajowe, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego zatrzymuje się u osoby przyjmującej, mogą również stanowić dowód dysponowania wystarczającymi środkami utrzymania.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:

a) obywatelom państw trzecich, którzy nie spełniają wszystkich warunków ustanowionych w ust. 1, jednakże posiadają dokument pobytowy lub wizę długoterminową, zezwala się na wjazd na terytorium innych państw członkowskich w celu tranzytu, tak aby mogli oni dotrzeć na terytorium państwa członkowskiego, które wydało dokument pobytowy lub wizę długoterminową, chyba że ich nazwiska znajdują się w krajowym wykazie wpisów państwa członkowskiego, którego granice zewnętrzne usiłują przekroczyć, a wpisowi towarzyszy instrukcja odmowy wjazdu lub tranzytu;

b) obywatelom państw trzecich, którzy spełniają warunki ustanowione w ust. 1, z wyjątkiem warunku ustanowionego w lit. b), którzy zgłaszają się na granicy, można zezwolić na wjazd na terytorium państw członkowskich, jeżeli na granicy zostanie im wydana wiza zgodnie z art. 35 i 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ([1]).

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

▼B

Państwa członkowskie opracowują statystyki dotyczące wiz wydawanych na granicy zgodnie z art. 46 rozporządzenia (WE) nr 810/2009 i załącznikiem XII do tego rozporządzenia.

Jeżeli zamieszczenie wizy w dokumencie nie jest możliwe, wizę zamieszcza się wyjątkowo na oddzielnej karcie załączonej do dokumentu. W takim przypadku stosuje się jednolity wzór formularza, na którym umieszcza się wizę, określony w rozporządzeniu Rady (WE) nr 333/2002 ([1]);

c) obywatele państw trzecich, którzy nie spełniają jednego lub większej liczby warunków ustanowionych w ust. 1, mogą uzyskać zezwolenie państwa członkowskiego na wjazd na jego terytorium ze względów humanitarnych, ze względu na interes narodowy lub zobowiązania międzynarodowe. W przypadku gdy wobec danego obywatela państwa trzeciego dokonano wpisu, o którym mowa w ust. 1 lit. d), państwo członkowskie wydające mu zezwolenie na wjazd na swoje terytorium informuje o tym odpowiednio pozostałe państwa członkowskie.

▼M3

Artykuł 6a

Obywatele państw trzecich, których dane mają być wprowadzone do EES

1. Zgodnie z art. 16, 17, 19 i 20 rozporządzenia (UE) 2017/2226 do EES wprowadza się dane dotyczące wjazdu i wyjazdu osób należących do następujących kategorii:

a) obywatele państw trzecich dopuszczeni do pobytu krótkoterminowego zgodnie z art. 6 ust. 1 niniejszego rozporządzenia;

b) obywatele państw trzecich będący członkami rodziny obywatela Unii, do którego ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE, i którzy nie posiadają karty pobytowej przewidzianej w tej dyrektywie;

c) obywatele państw trzecich, którzy:

(i) są członkami rodziny obywatela państwa trzeciego korzystającego – na mocy umowy między Unią i jej państwami członkowskimi z jednej strony a państwem trzecim z drugiej strony – z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu przysługującemu obywatelom Unii; oraz

(ii) nie posiadają karty pobytowej przewidzianej w dyrektywie 2004/38/WE ani dokumentu pobytowego przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002.

2. Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226 do EES wprowadza się dane dotyczące obywateli państw trzecich, którym odmówiono wjazdu na pobyt krótkoterminowy zgodnie z art. 14 niniejszego rozporządzenia.

3. Do EES nie wprowadza się danych dotyczących następujących kategorii osób:

a) obywatele państw trzecich będący członkami rodziny obywatela Unii, do którego ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE, i którzy posiadają kartę pobytową zgodnie z tą dyrektywą, niezależnie czy towarzyszą temu obywatelowi Unii lub do niego dołączają, czy nie;

([1]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 333/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. w sprawie jednolitego wzoru formularza, na którym umieszcza się wizę wydawanego przez państwo członkowskie osobom posiadającym dokumenty podróży, które nie są uznane przez państwo członkowskie sporządzające formularz (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 4).

▼M3

b) obywatele państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywatela państwa trzeciego, niezależnie czy towarzyszą temu obywatelowi Unii lub do niego dołączają, czy nie, jeżeli:

(i) ten obywatel państwa trzeciego korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu przysługującemu obywatelom Unii na mocy umowy między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwem trzecim, z drugiej strony, oraz

(ii) ci obywatele państw trzecich posiadają kartę pobytową przewidzianą w dyrektywie 2004/38/WE lub dokument pobytowy przewidziany w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002;

c) posiadacze dokumentów pobytowych, o których mowa w art. 2 pkt 16, inni niż ci, którzy są objęci lit. a) i b) niniejszego ustępu;

d) posiadacze wiz długoterminowych;

e) obywatele państw trzecich korzystający z prawa do mobilności zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE ([1]) lub dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 ([2]);

f) obywatele Andory, Monako i San Marino oraz ►C1 posiadacze paszportów wydanych przez Państwo Watykańskie lub Stolicę Apostolską; ◄

g) osoby lub kategorie osób zwolnione z odprawy granicznej lub korzystające ze szczególnych zasad w stosunku do odprawy granicznej, a mianowicie:

(i) szefowie państw, szefowie rządów i członkowie rządów krajowych wraz z towarzyszącymi im małżonkami, oraz członkowie ich oficjalnych delegacji oraz monarchowie i inni wyżsi rangą członkowie rodziny królewskiej i – zgodnie z załącznikiem VII pkt 1;

(ii) piloci samolotów i inni członkowie załogi – zgodnie z załącznikiem VII pkt 2;

(iii) marynarze zgodnie z załącznikiem VII pkt 3 oraz marynarze, którzy przebywają na terytorium państwa członkowskiego tylko wtedy, kiedy przybija tam ich statek i tylko na obszarze portu zawinięcia;

(iv) pracownicy transgraniczni – zgodnie z załącznikiem VII pkt 5;

(v) służby ratownicze, policja, straż pożarna działające w sytuacjach wyjątkowych oraz funkcjonariusze straży granicznej – zgodnie z załącznikiem VII pkt 7;

([1]) Dyrektywa 2014/66/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz.U. L 157 z 27.5.2014, s. 1).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

▼M3

(vi) pracownicy zatrudnieni na urządzeniach oddalonych od brzegu – zgodnie z załącznikiem VII pkt 8;

(vii) członkowie załogi i pasażerowie statków wycieczkowych – zgodnie z załącznikiem VI pkt 3.2.1, 3.2.2 i 3.2.3;

(viii) osoby przebywające na pokładzie pływających jednostek rekreacyjnych niepodlegające odprawie granicznej – zgodnie z załącznikiem VI pkt 3.2.4, 3.2.5 i 3.2.6;

h) osoby, które korzystają z odstępstwa od obowiązku przekraczania granic zewnętrznych jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia zgodnie z art. 5 ust. 2;

i) osoby, które przedstawią ważne zezwolenie na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1931/2006 ([1]);

j) członkowie załóg międzynarodowych pociągów pasażerskich i towarowych;

k) osoby, które na potrzeby przekroczenia granicy przedstawią:

(i) ważny uproszczony kolejowy dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 693/2003 ([2]); lub

(ii) ważny uproszczony dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 693/2003, pod warunkiem że tranzyt odbywa się pociągiem i osoby te nie wysiadają z niego na terytorium państwa członkowskiego.

▼B

ROZDZIAŁ II

Kontrola granic zewnętrznych i odmowa wjazdu

Artykuł 7

Dokonywanie odprawy granicznej

1. Straż graniczna podczas wykonywania swoich obowiązków w pełni szanuje ludzką godność, w szczególności w przypadkach, gdy ma do czynienia z osobami wymagającymi szczególnego traktowania.

Wszelkie środki podjęte podczas wykonywania zadań muszą być proporcjonalne do celów realizowanych za pomocą tych środków.

2. Podczas dokonywania odprawy granicznej straż graniczna nie może dyskryminować osób ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

([1]) Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.U. L 405 z 30.12.2006, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Rady (WE) 693/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające ściśle określony Uproszczony Dokument Tranzytowy (FTD), Uproszczony Kolejowy Dokument Tranzytowy (FRTD) i zmieniające Wspólne Instrukcje Konsularne i Wspólny Podręcznik (Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 8).

▼B

Artykuł 8

Odprawa graniczna osób

1. Ruch graniczny na granicach zewnętrznych podlega odprawom dokonywanym przez straż graniczną. Odprawy dokonywane są zgodnie z niniejszym rozdziałem.

Odprawom mogą podlegać również środki transportu i przedmioty będące w posiadaniu osób przekraczających granicę. Do przeszukań stosuje się prawo krajowe danego państwa członkowskiego.

▼M2

2. Osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii podlegają odprawie, przy wjeździe i wyjeździe, w następujący sposób:

a) weryfikacji tożsamości i obywatelstwa osoby oraz weryfikacji autentyczności i ważności dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, w tym również poprzez sprawdzenie w odpowiednich bazach danych, w szczególności:

1) w SIS;

2) w bazie danych Interpolu o skradzionych lub utraconych dokumentach podróży (SLTD);

3) w krajowych bazach danych zawierających informacje o skradzionych, przywłaszczonych, utraconych i unieważnionych dokumentach podróży.

▼M3

Jeżeli dokument podróży zawiera elektroniczny nośnik informacji (chip), autentyczność i integralność danych przechowywanych na chipie potwierdza się z wykorzystaniem kompletnego łańcucha ważnych certyfikatów, chyba że jest to technicznie niemożliwe lub, w przypadku dokumentu podróży wydanego przez państwo trzecie, niemożliwe ze względu na niedostępność ważnych certyfikatów;

▼M2

b) weryfikacji, czy osoba korzystająca z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii nie jest uznawana za stanowiącą zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych któregokolwiek z państw członkowskich, w tym również poprzez sprawdzenie w SIS i innych odpowiednich unijnych bazach danych. Odbywa się to bez uszczerbku dla sprawdzeń w krajowych bazach danych i bazach danych Interpolu.

W przypadku wątpliwości co do autentyczności dokumentu podróży lub tożsamości jego posiadacza weryfikuje się co najmniej jeden z identyfikatorów biometrycznych umieszczanych w paszportach i dokumentach podróży wydanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2252/2004. W miarę możliwości weryfikacji takiej dokonuje się także w odniesieniu do dokumentów podróży nieobjętych tym rozporządzeniem.

▼M3

W przypadku osób, których wjazd podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a niniejszego rozporządzenia, przeprowadza się weryfikację ich tożsamości zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i, w stosownych przypadkach, identyfikację zgodnie z art. 23 ust. 4 tego rozporządzenia.

▼M2

2a. W przypadku gdy odprawy z wykorzystaniem baz danych, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), miałyby nieproporcjonalny wpływ na płynność ruchu, państwo członkowskie może zadecydować o dokonywaniu tych odpraw w sposób ukierunkowany na konkretnych przejściach granicznych, na podstawie oceny ryzyka w odniesieniu do porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych któregokolwiek z państw członkowskich.

Zakres i czas trwania tymczasowego ograniczania się do ukierunkowanych odpraw z wykorzystaniem baz danych nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle niezbędne, i określane są zgodnie z oceną ryzyka dokonaną przez dane państwo członkowskie. Ocena ryzyka zawiera uzasadnienie tymczasowego ograniczania się do ukierunkowanych odpraw z wykorzystaniem baz danych, uwzględnia między innymi nieproporcjonalny wpływ na płynność ruchu oraz zawiera dane statystyczne o pasażerach i incydentach związanych z przestępczością transgraniczną. Ocena ryzyka jest regularnie uaktualniana.

Osoby, które co do zasady nie podlegają ukierunkowanym odprawom z wykorzystaniem baz danych, podlegają co najmniej odprawie zmierzającej do ustalenia ich tożsamości na podstawie okazanego dokumentu podróży. Taka odprawa polega na szybkiej i bezpośredniej weryfikacji ważności dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy oraz weryfikacji obecności śladów sfałszowania lub podrobienia, a w przypadku wątpliwości co do dokumentu podróży lub w przypadku gdy istnieją przesłanki, że taka osoba mogłaby stanowić zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych państw członkowskich, funkcjonariusz straży granicznej dokonuje sprawdzenia w bazach danych, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b).

Dane państwo członkowskie niezwłocznie przekazuje swoją ocenę ryzyka i jej uaktualnienia do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, (zwanej dalej „Agencją”), ustanowionej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 ([1]) i co sześć miesięcy składa Komisji oraz Agencji sprawozdanie na temat stosowania ukierunkowanych odpraw z wykorzystaniem baz danych. Dane państwo członkowskie może zadecydować o utajnieniu oceny ryzyka lub jej części.

2b. W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza prowadzić ukierunkowane odprawy z wykorzystaniem baz danych na mocy ust. 2a, niezwłocznie powiadamia o tym pozostałe państwa członkowskie, Agencję oraz Komisję. Dane państwo członkowskie może zadecydować o utajnieniu powiadomienia lub jego części.

W przypadku gdy państwa członkowskie, Agencja lub Komisja mają zastrzeżenia do zamiaru prowadzenia ukierunkowanych odpraw z wykorzystaniem baz danych, niezwłocznie powiadamiają o tych zastrzeżeniach dane państwo członkowskie. Dane państwo członkowskie bierze te zastrzeżenia pod uwagę.

2c. Do dnia 8 kwietnia 2019 r. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę wykonania i skutków ust. 2.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

▼M2

2d. W odniesieniu do granic powietrznych, ust. 2a i 2b mają zastosowanie przez okres przejściowy nieprzekraczający sześciu miesięcy od dnia 7 kwietnia 2017 r.

W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy – w danym porcie lotniczym – ze względu na szczególne trudności infrastrukturalne wymagany jest dłuższy okres czasu na dostosowania mające na celu umożliwienie prowadzenia systematycznych odpraw z wykorzystaniem baz danych bez nieproporcjonalnego wpływu na płynność ruchu, sześciomiesięczny okres przejściowy, o którym mowa w akapicie pierwszym, może zostać przedłużony dla tego konkretnego portu lotniczego o nie więcej niż 18 miesięcy, zgodnie z procedurą określoną w akapicie trzecim.

W tym celu państwo członkowskie powiadamia Komisję, Agencję oraz pozostałe państwa członkowskie, najpóźniej w terminie trzech miesięcy przed upływem okresu przejściowego, o którym mowa w akapicie pierwszym, o szczególnych trudnościach infrastrukturalnych w danym porcie lotniczym, o planowanych środkach ich rozwiązania oraz o okresie czasu potrzebnym na ich wdrożenie.

W przypadku gdy ze względu na szczególne trudności infrastrukturalne wymagany jest dłuższy okres czasu na dostosowania, Komisja upoważnia dane państwo członkowskie – w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w akapicie trzecim, oraz po konsultacji z Agencją – do przedłużenia okresu przejściowego dla danego portu lotniczego i w stosownych przypadkach określa czas trwania takiego przedłużenia.

2e. Odpraw z wykorzystaniem baz danych, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), można dokonywać z wyprzedzeniem w oparciu o dane dotyczące pasażerów otrzymane zgodnie z dyrektywą Rady 2004/82/WE ([1]) lub zgodnie z innymi przepisami prawa Unii lub prawa krajowego.

W przypadku gdy odpraw tych dokonuje się z wyprzedzeniem w oparciu o takie dane dotyczące pasażerów, dane otrzymane z wyprzedzeniem sprawdza się na przejściu granicznym porównując je z danymi zawartymi w dokumencie podróży. Weryfikuje się również tożsamość i obywatelstwo danej osoby, jak również autentyczność i ważność dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy.

2f. W drodze odstępstwa od ust. 2, osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, które przekraczają wewnętrzne granice lądowe państw członkowskich, których weryfikacja zgodnie z mającymi zastosowanie procedurami oceny Schengen została pomyślnie zakończona, ale w odniesieniu do których decyzja o zniesieniu kontroli na ich granicach wewnętrznych zgodnie z odpowiednimi postanowieniami odnośnych aktów przystąpienia jeszcze nie została podjęta, mogą zostać poddane odprawie przy wyjeździe, o której mowa w ust. 2, jedynie wyrywkowo, na podstawie oceny ryzyka.

([1]) Dyrektywa Rady 2004/82/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązku przekazywania przez przewoźników danych dotyczących pasażerów (Dz.U. L 261 z 6.8.2004, s. 24).

▼B

3. Obywatele państw trzecich podlegają szczegółowej odprawie przy wjeździe i wyjeździe w następujący sposób:

a) szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje weryfikację warunków regulujących wjazd określonych w art. 6 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, dokumentów zezwalających na pobyt i prowadzenie działalności zawodowej. Weryfikacja ta dokonywana jest poprzez szczegółowe sprawdzenie następujących elementów:

▼M2

(i) weryfikację tożsamości i obywatelstwa obywatela państwa trzeciego oraz autentyczności i ważności dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, w tym również poprzez sprawdzenie w odpowiednich bazach danych, w szczególności:

1) w SIS;

2) w bazie danych SLTD Interpolu;

3) w krajowych bazach danych zawierających informacje o skradzionych, przywłaszczonych, utraconych i unieważnionych dokumentach podróży.

▼M3

W przypadku paszportów i dokumentów podróży zawierających elektroniczny nośnik informacji (chip) sprawdza się autentyczność i integralność danych przechowywanych na chipie, o ile dostępne są ważne certyfikaty.

Z wyjątkiem obywateli państw trzecich, dla których w EES utworzono już rejestr indywidualny, jeżeli dokument podróży zawiera wizerunek twarzy zapisany na elektronicznym nośniku informacji (chipie) i ten wizerunek twarzy zapisany na chipie jest technicznie dostępny, weryfikacja ta obejmuje weryfikację tego wizerunku twarzy poprzez elektroniczne porównanie tego wizerunku twarzy z pobranym na miejscu wizerunkiem twarzy danego obywatela państwa trzeciego. Jeżeli jest to możliwe pod względem technicznym i prawnym, weryfikacji tej można dokonać poprzez porównanie odcisków palców pobranych na miejscu z odciskami palców zapisanymi na elektronicznym nośniku informacji (chipie);

▼M2

(ii) weryfikację, czy dokumentowi podróży towarzyszą w stosownych przypadkach wymagana wiza lub dokument pobytowy;

▼M3

(iii) w przypadku osób, odnośnie do których wjazd lub odmowa wjazdu podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a niniejszego rozporządzenia – weryfikację ich tożsamości zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i, w stosownych przypadkach, identyfikację zgodnie z art. 23 ust. 4 tego rozporządzenia;

▼M3

(iiia) w przypadku osób, odnośnie do których wjazd lub odmowa wjazdu podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a niniejszego rozporządzenia – weryfikację, czy obywatel państwa trzeciego nie wykorzystał lub nie przekroczył maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich, oraz w przypadku obywateli państw trzecich posiadających wizę wydaną na potrzeby jednokrotnego lub dwukrotnego wjazdu – weryfikację, czy nie przekroczyli oni maksymalnej liczby dozwolonych wjazdów, poprzez przeglądanie EES zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2017/2226;

▼B

(iv) weryfikację miejsca wyjazdu i przeznaczenia danego obywatela państwa trzeciego i celu planowanego pobytu, poprzez sprawdzenie, jeżeli jest to konieczne, odpowiednich dokumentów uzupełniających;

(v) weryfikację, czy dany obywatel państwa trzeciego posiada wystarczające środki utrzymania na okres i do celów planowanego pobytu, na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyska zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jest w stanie uzyskać takie środki zgodnie z prawem;

▼M2

(vi) weryfikację, czy dany obywatel państwa trzeciego, jego środek transportu i przewożone przez niego przedmioty nie stanowią potencjalnie niebezpieczeństwa dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych któregokolwiek z państw członkowskich. Weryfikacja taka obejmuje bezpośrednie sprawdzenie danych i wpisów o osobach oraz, jeśli to konieczne, o przedmiotach, w SIS i innych odpowiednich unijnych bazach danych, a także o działaniach, jakie należy ewentualnie podjąć w związku z wpisem. Pozostaje to bez uszczerbku dla sprawdzeń w krajowych bazach danych i bazach danych Interpolu;

▼B

b) jeżeli obywatel państwa trzeciego posiada wizę, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b), szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje także weryfikację tożsamości posiadacza wizy oraz autentyczności wizy, poprzez sprawdzenie w wizowym systemie informacyjnym (VIS) zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 767/2008;

▼M6

bb) jeżeli obywatel państwa trzeciego posiada wizę długoterminową lub dokument pobytowy, szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje weryfikację tożsamości posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego oraz autentyczności i ważności wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego poprzez sprawdzenie w VIS zgodnie z art. 22g rozporządzenia (WE) nr 767/2008.

W sytuacji gdy weryfikacja tożsamości posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego lub autentyczności i ważności wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego nie przyniesie rezultatu lub w przypadku wątpliwości co do tożsamości posiadacza dokumentu, autentyczności wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego, lub dokumentu podróży, należycie upoważniony personel tych właściwych organów przystępuje do weryfikacji mikroprocesora umieszczonego w dokumencie;

▼M6

_____

▼B

g) szczegółowa odprawa przy wyjeździe obejmuje:

▼M3

(i) weryfikację tożsamości i obywatelstwa obywatela państwa trzeciego oraz autentyczności i ważności dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, w tym również poprzez sprawdzenie w odpowiednich bazach danych, w szczególności:

1) w SIS;

2) w bazie danych SLTD Interpolu;

3) w krajowych bazach danych zawierających informacje o skradzionych, przywłaszczonych, utraconych i unieważnionych dokumentach podróży.

W przypadku paszportów i dokumentów podróży zawierających elektroniczny nośnik informacji (chip) sprawdza się autentyczność i integralność danych przechowywanych na chipie, o ile dostępne są ważne certyfikaty.

Z wyjątkiem obywateli państw trzecich, dla których w EES utworzony jest rejestr indywidualny, jeżeli dokument podróży zawiera wizerunek twarzy zapisany na elektronicznym nośniku informacji (chipie) i ten wizerunek twarzy jest technicznie dostępny, weryfikacja ta obejmuje weryfikację tego wizerunku twarzy poprzez elektroniczne porównanie tego wizerunku twarzy z pobranym na miejscu wizerunkiem twarzy danego obywatela państwa trzeciego. Jeżeli jest to możliwe pod względem technicznym i prawnym, weryfikacji tej można dokonać poprzez porównanie odcisków palców pobranych na miejscu z odciskami palców zapisanymi na elektronicznym nośniku informacji (chipie);

▼M2

(ii) weryfikację, czy dany obywatel państwa trzeciego nie jest uznawany za zagrożenie dla porządku publicznego, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego lub stosunków międzynarodowych któregokolwiek z państw członkowskich, w tym poprzez sprawdzenie w SIS i innych odpowiednich unijnych bazach danych. Pozostaje to bez uszczerbku dla sprawdzeń w krajowych bazach danych i bazach danych Interpolu;

▼M3

(iii) w przypadku osób, których wyjazd podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a niniejszego rozporządzenia, weryfikację ich tożsamości zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i, w stosownych przypadkach, identyfikację zgodnie z art. 23 ust. 4 tego rozporządzenia;

▼M3

(iv) w przypadku osób, których wyjazd podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a niniejszego rozporządzenia – weryfikację, czy obywatel państwa trzeciego nie przekroczył maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich, poprzez przeglądanie EES zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

▼B

h) obok odprawy, o której mowa w lit. g), szczegółowa odprawa przy wyjeździe może również obejmować:

(i) weryfikację, czy dana osoba posiada ważną wizę, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 539/2001, z wyjątkiem przypadku gdy posiada ona ważny dokument pobytowy; taka weryfikacja może obejmować sprawdzenie w VIS zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 767/2008;

▼M3

_____

▼M2

_____

▼M3

i) w celu identyfikacji osób, które nie spełniają warunków wjazdu, pobytu lub zamieszkania na terytorium państw członkowskich lub przestały spełniać te warunki, możliwe jest przeglądanie VIS zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i EES zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2017/2226;

▼M2

ia) odpraw z wykorzystaniem baz danych, o których mowa w lit. a) ppkt (i) i (vi) oraz w lit. g), można dokonywać z wyprzedzeniem, w oparciu o dane dotyczące pasażerów, otrzymane zgodnie z dyrektywą 2004/82/WE lub zgodnie z innymi przepisami prawa Unii lub prawa krajowego.

W przypadku gdy odpraw tych dokonuje się z wyprzedzeniem w oparciu o takie dane dotyczące pasażerów, dane otrzymane z wyprzedzeniem sprawdza się na przejściu granicznym porównując je z danymi zawartymi w dokumencie podróży. Weryfikuje się tożsamość i obywatelstwo danej osoby, jak również autentyczność i ważność dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy;

ib) w przypadku gdy istnieją wątpliwości co do autentyczności dokumentu podróży lub tożsamości obywatela państwa trzeciego, odprawy w miarę możliwości obejmują weryfikację co najmniej jednego z identyfikatorów biometrycznych umieszczonych w dokumencie podróży.

▼B

4. Takiej szczegółowej odprawy dokonuje się w miejscu niepublicznym, jeżeli istnieją odpowiednie pomieszczenia i jeżeli obywatel państwa trzeciego wyrazi takie życzenie.

▼M5

4a. Jeśli podczas wjazdu lub wyjazdu w wyniku sprawdzenia w stosownych bazach danych, w tym w detektorze wielokrotnych tożsamości za pośrednictwem europejskiego portalu wyszukiwania, o których mowa, odpowiednio, w art. 25 ust. 1 i art. 6 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 ([1]) wystąpi powiązanie żółte lub czerwone, straż graniczna dokonuje sprawdzenia we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację ustanowionym w art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia lub w SIS lub w obu, aby ocenić różnice w powiązanych danych dotyczących tożsamości lub danych dokumentu podróży. Straż graniczna dokonuje dodatkowej weryfikacji koniecznej do podjęcia decyzji w sprawie statusu i koloru powiązania.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/817 niniejszy ustęp obowiązuje wyłącznie od momentu rozpoczęcia funkcjonowania detektora wielokrotnych tożsamości na mocy art. 72 ust. 4 tego rozporządzenia.

▼B

5. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, obywatelom państw trzecich poddanym szczegółowej kontroli drugiej linii udziela się informacji na piśmie w języku, który rozumieją lub – jak można racjonalnie przypuszczać – powinni rozumieć, lub w inny skuteczny sposób, o celu i procedurze takiej odprawy.

Informacje te muszą być dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii i w języku lub językach państwa lub państw graniczących z danym państwem członkowskim oraz wskazywać, że obywatel państwa trzeciego może zażądać podania nazwiska lub numeru identyfikacyjnego funkcjonariuszy straży granicznej dokonujących szczegółowej kontroli drugiej linii, jak również nazwy przejścia granicznego i daty przekroczenia granicy.

6. Odprawa osoby korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii jest dokonywana zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE.

7. Szczegółowe zasady dotyczące informacji podlegających rejestracji są określone w załączniku II.

8. W przypadkach gdy zastosowanie ma art. 5 ust. 2 lit. a) lub b), państwa członkowskie mogą również ustanowić odstępstwa od przepisów określonych w niniejszym artykule.

▼M3

9. Obywatele państwa trzeciego są informowani o maksymalnej liczbie dni dozwolonego pobytu, która uwzględnia liczbę wjazdów i długość pobytu dozwolonych na podstawie wizy. Informacje takie zostają przekazane albo przez funkcjonariusza straży granicznej w momencie dokonywania odprawy granicznej, albo za pośrednictwem zainstalowanego na przejściu granicznym sprzętu umożliwiającego obywatelowi państwa trzeciego skorzystanie z usługi sieciowej, o której mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności między systemami informacyjnymi UE w obszarze granic i polityki wizowej oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 i (UE) 2018/1861 oraz decyzje Rady 2004/512/WE i 2008/633/WSiSW (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 27).

▼M3

Artykuł 8a

Korzystanie z systemów samoobsługi w celu wstępnego rejestrowania danych w EES

1. Osoby, w przypadku których przekroczenie granicy podlega rejestracji w EES na podstawie art. 6a, mogą korzystać z systemów samoobsługi w celu wstępnego zarejestrowania w EES danych, o których mowa w ust. 4 lit. a) niniejszego artykułu, pod warunkiem spełnienia wszystkich następujących warunków:

a) dokument podróży zawiera elektroniczny nośnik informacji (chip), a autentyczność i integralność danych przechowywanych na chipie potwierdza się z wykorzystaniem kompletnego łańcucha ważnych certyfikatów;

b) dokument podróży zawiera wizerunek twarzy zapisany na elektronicznym nośniku informacji (chipie), który to wizerunek jest technicznie dostępny z poziomu systemu samoobsługi do celów zweryfikowania tożsamości posiadacza dokumentu podróży poprzez porównanie wizerunku twarzy zapisanego na elektronicznym nośniku informacji (chipie) z wizerunkiem twarzy pobranym na miejscu; jeżeli jest to możliwe pod względem technicznym i prawnym, weryfikacji tej można dokonać poprzez porównanie odcisków palców pobranych na miejscu z odciskami palców zapisanymi na elektronicznym nośniku informacji (chipie) w dokumencie podróży.

2. Zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu system samoobsługi weryfikuje, czy dana osoba została wcześniej zarejestrowana w EES, a także weryfikuje tożsamość obywatela państwa trzeciego zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

3. Zgodnie z art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226 system samoobsługi przeprowadza identyfikację zgodnie z art. 27 tego rozporządzenia.

Ponadto zgodnie z art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226 przy przeprowadzaniu identyfikacji w EES:

a) w przypadku obywateli państw trzecich, którzy podlegają obowiązkowi wizowemu w celu przekroczenia granic zewnętrznych, jeżeli w wyniku wyszukiwania w VIS według danych, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 767/2008, okazuje się, że osoba ta jest zarejestrowana w VIS, dokonuje się weryfikacji odcisków palców w danych przechowywanych w VIS zgodnie z art. 18 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 767/2008. W przypadku gdy weryfikacja osoby zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu nie powiedzie się, uzyskuje się dostęp do danych w VIS w celu identyfikacji zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 767/2008;

b) w przypadku obywateli państw trzecich, którzy nie podlegają obowiązkowi wizowemu w celu przekroczenia granic zewnętrznych i których nie znaleziono w EES po przeprowadzeniu identyfikacji zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przegląda się VIS zgodnie z art. 19a rozporządzenia (WE) nr 767/2008.

▼M3

4. W przypadku gdy dane dotyczące osoby, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu nie są zarejestrowane w EES zgodnie z ust. 2 i 3:

a) obywatele państw trzecich, którzy podlegają obowiązkowi wizowemu w celu przekroczenia granic zewnętrznych, wstępnie rejestrują w EES przy użyciu systemu samoobsługi dane wymienione w art. 16 ust. 1 oraz art. 16 ust. 2 lit. c)–f) rozporządzenia (UE) 2017/2226 oraz w stosownych przypadkach dane wymienione w art. 16 ust. 6 tego rozporządzenia, a obywatele państw trzecich, którzy nie podlegają obowiązkowi wizowemu w celu przekroczenia granic zewnętrznych, wstępnie rejestrują w EES przy użyciu systemu samoobsługi dane wymienione w art. 17 ust. 1 lit. a), b) i c) i w art. 16 ust. 2 lit. c) tego rozporządzenia oraz w stosownych przypadkach dane wymienione w art. 17 ust. 1 lit. d) tego rozporządzenia;

b) następnie daną osobę kieruje się do funkcjonariusza straży granicznej, który:

(i) wstępnie rejestruje przedmiotowe dane w przypadku, gdy nie było możliwe pobranie w systemie samoobsługi wszystkich wymaganych danych;

(ii) weryfikuje:

— czy dokument podróży wykorzystany w systemie samoobsługi odpowiada dokumentowi, który osoba ta przedstawia osobiście funkcjonariuszowi straży granicznej,

— czy pobrany na miejscu wizerunek twarzy tej osoby odpowiada wizerunkowi twarzy pobranemu przy użyciu systemu samoobsługi, oraz

— w stosunku do osób, które nie posiadają wizy wymaganej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 539/2001 – czy odciski palców tej osoby pobrane na miejscu odpowiadają odciskom palców pobranym przy użyciu systemu samoobsługi;

(iii) w przypadku gdy podjęta została decyzja o zezwoleniu na wjazd lub odmowie wjazdu – potwierdza dane, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu, i wprowadza do EES dane, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 18 ust. 6 lit. b), c) i d) rozporządzenia (UE) 2017/2226.

5. W przypadku gdy z operacji, o których mowa w ust. 2 i 3, wynika, że dane dotyczące danej osoby, o której mowa w ust. 1 zostały zarejestrowane w EES, system samoobsługi sprawdza, czy należy zaktualizować którekolwiek z danych, o których mowa w ust. 4 lit. a).

6. Jeżeli ocena, o której mowa w ust. 5 wykaże, że w systemie EES figuruje rejestr indywidualny dotyczący danej osoby, o której mowa w ust. 1, ale dane dotyczące tej osoby należy zaktualizować, dana osoba:

a) aktualizuje dane w EES poprzez wstępne zarejestrowanie ich przy użyciu systemu samoobsługi;

▼M3

b) jest kierowana do funkcjonariusza straży granicznej, który weryfikuje prawidłowość aktualizacji zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu oraz, jeżeli została podjęta decyzja o zezwoleniu na wjazd lub o odmowie wjazdu, aktualizuje rejestr indywidualny zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

7. Systemy samoobsługi funkcjonują pod nadzorem funkcjonariusza straży granicznej, któremu powierza się zadanie wykrywania przypadków niewłaściwego, oszukańczego lub nieprawidłowego korzystania z systemu samoobsługi.

Artykuł 8b

Korzystanie z systemów samoobsługi lub bramek elektronicznych do celu przekraczania granicy przez osoby, w przypadku których przekroczenie granicy podlega rejestracji w EES

1. Osobom, w przypadku których przekroczenie granicy podlega rejestracji w EES zgodnie z art. 6a, można zezwolić na korzystanie z systemu samoobsługi do celu przeprowadzenia odprawy granicznej, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) dokument podróży zawiera elektroniczny nośnik informacji (chip), a autentyczność i integralność danych przechowywanych na chipie potwierdza się z wykorzystaniem kompletnego łańcucha ważnych certyfikatów;

b) dokument podróży zawiera wizerunek twarzy zapisany na elektronicznym nośniku informacji (chipie), który to wizerunek jest technicznie dostępny z poziomu systemu samoobsługi do celów zweryfikowania tożsamości posiadacza dokumentu podróży poprzez porównanie tego wizerunku twarzy z wizerunkiem twarzy pobranym na miejscu;

c) dana osoba została już zarejestrowana lub wstępnie zarejestrowana w EES.

2. W przypadku gdy warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu są spełnione, odprawa graniczna przy wjeździe przewidziana w art. 8 ust. 2 i art. 8 ust. 3 lit. a) i b) oraz odprawa graniczna przy wyjeździe przewidziana w art. 8 ust. 2 i art. 8 ust. 3 lit. g) i h) może odbywać się przy użyciu systemu samoobsługi. W przypadku gdy odprawa graniczna przy wyjeździe dokonywana jest z wykorzystaniem systemu zautomatyzowanej kontroli granicznej, odprawa taka obejmuje odprawę, o której mowa w art. 8 ust. 3 lit. h).

Jeżeli danej osobie przyznano dostęp do krajowego programu ułatwień ustanowionego przez państwo członkowskie na mocy art. 8d, to przy przekraczaniu przez daną osobę granic zewnętrznych tego państwa członkowskiego lub granic zewnętrznych państwa członkowskiego, które zawarło umowę z państwem członkowskim przyznającym dostęp, o którym mowa w art. 8d ust. 9, podczas odprawy granicznej dokonywanej przy wjeździe przy użyciu systemu samoobsługi można pominąć sprawdzanie elementów, o których mowa w art. 8 ust. 3 lit. a) ppkt (iv) i (v).

3. Przy wjeździe i wyjeździe wyniki odprawy granicznej dokonywanej przy użyciu systemu samoobsługi są udostępniane funkcjonariuszowi straży granicznej. Ten funkcjonariusz straży granicznej monitoruje wyniki odprawy granicznej i, mając je na uwadze, zezwala na wjazd lub wyjazd lub kieruje daną osobę do funkcjonariusza straży granicznej, który dokonuje dalszej odprawy.

▼M3

4. Daną osobę kieruje się do funkcjonariusza straży granicznej zgodnie z ust. 3 w każdej z następujących sytuacji:

a) w przypadku gdy nie został spełniony jeden lub więcej z warunków wymienionych w ust. 1;

b) w przypadku gdy odprawa przy wjeździe lub wyjeździe, określona w ust. 2, wykaże, że nie został spełniony co najmniej jeden z warunków wjazdu lub wyjazdu;

c) w przypadku gdy wyniki odprawy przy wjeździe lub wyjeździe, określonej w ust. 2, podają w wątpliwość tożsamość osoby lub wskazują na to, że dana osoba jest uznawana za stanowiącą zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego lub stosunków międzynarodowych któregokolwiek z państw członkowskich lub dla zdrowia publicznego;

d) w razie wątpliwości;

e) w razie braku bramek elektronicznych.

5. Oprócz sytuacji, o których mowa w ust. 4, funkcjonariusz straży granicznej nadzorujący przekraczanie granicy może również postanowić, na podstawie innych przesłanek, o skierowaniu osób korzystających z systemu samoobsługi do innego funkcjonariusza straży granicznej.

6. Osobom, w przypadku których przekroczenie granicy podlega rejestracji w EES zgodnie z art. 6a ust. 1 i które skorzystały z systemu samoobsługi w celu dokonania odprawy granicznej, można zezwolić na korzystanie z bramki elektronicznej. W przypadku gdy wykorzystywana jest bramka elektroniczna, w momencie przekraczania granicy odpowiednio rejestruje ona wpis dotyczący wjazdu/wyjazdu i przypisuje go do odpowiedniego rejestru indywidualnego zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2017/2226. W przypadku gdy bramka elektroniczna i system samoobsługi są fizycznie oddzielone, weryfikacja tożsamości użytkownika w celu sprawdzenia, czy osoba korzystająca z bramki elektronicznej jest osobą, która skorzystała z systemu samoobsługi odbywa się na stanowisku bramki elektronicznej. Weryfikacji dokonuje się przy użyciu co najmniej jednego identyfikatora biometrycznego.

7. W przypadku gdy nie są spełnione warunki wymienione w ust. 1 lit. a) lub b) niniejszego artykułu lub w obu tych literach, część odprawy granicznej przy wjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. a) i b) oraz część odprawy granicznej przy wyjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. g) i h) może zostać dokonana przy użyciu systemu samoobsługi. Funkcjonariusz straży granicznej może przeprowadzić wyłącznie te weryfikacje zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. a) i b) oraz art. 8 ust. 3 lit. g) i h), których nie można przeprowadzić przy użyciu systemu samoobsługi. Ponadto funkcjonariusz straży granicznej weryfikuje, czy dokument podróży wykorzystany w systemie samoobsługi odpowiada dokumentowi, który osoba ta przedstawia osobiście temu funkcjonariuszowi straży granicznej.

8. Systemy samoobsługi i bramki elektroniczne funkcjonują pod nadzorem funkcjonariusza straży granicznej, któremu powierza się zadanie wykrywania wszelkich przypadków niewłaściwego, oszukańczego lub nieprawidłowego korzystania z systemu samoobsługi lub bramki elektronicznej

▼M3

9. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla możliwości zezwolenia przez państwa członkowskie na korzystanie z systemów samoobsługi lub bramek elektronicznych do celów przekraczania granicy przez obywateli Unii, obywateli państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu Europejskiego Obszaru Gospodarczego, obywateli Szwajcarii i obywateli państw trzecich, w przypadku których przekroczenie granicy nie podlega zarejestrowaniu w EES.

Artykuł 8c

Normy dotyczące systemów zautomatyzowanej kontroli granicznej

Systemy zautomatyzowanej kontroli granicznej są zaprojektowane w miarę możliwości w taki sposób, aby mogły być używane przez wszystkie osoby, z wyjątkiem dzieci w wieku poniżej 12 roku życia. Powinny one być również zaprojektowane w sposób gwarantujący pełne poszanowanie godności ludzkiej, w szczególności w przypadkach osób wymagających szczególnego traktowania. Jeżeli państwa członkowskie podejmą decyzję o stosowaniu systemów zautomatyzowanej kontroli granicznej, zapewniają obecność wystarczającej liczby pracowników, którzy będą pomagać osobom korzystającym z takich systemów.

Artykuł 8d

Krajowe programy ułatwień

1. Każde państwo członkowskie może ustanowić dobrowolny program (zwany dalej „krajowym programem ułatwień”), aby umożliwić obywatelom państw trzecich lub obywatelom określonego państwa trzeciego, którzy nie korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, korzystanie z ułatwień zgodnie z ust. 2 przy przekraczaniu granicy zewnętrznej państwa członkowskiego.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 3 lit. a), w przypadku obywateli państw trzecich, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i którym przyznano dostęp do krajowego programu ułatwień, przy przekraczaniu granicy zewnętrznej państwa członkowskiego przez takich obywateli państw trzecich odprawa szczegółowa przy wjeździe nie musi obejmować sprawdzenia elementów, o których mowa w art. 8 ust. 3 lit. a) ppkt (iv) i (v).

3. Państwa członkowskie przeprowadzają wstępną weryfikację obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o objęcie ich krajowym programem ułatwień – w celu zweryfikowania w szczególności, czy zostały spełnione warunki, o których mowa w ust. 4.

Wstępną weryfikację obywateli państw trzecich przeprowadzają funkcjonariusze straży granicznej, organy wizowe zdefiniowane w art. 4 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 lub organy imigracyjne zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, przyznają osobie dostęp do krajowego programu ułatwień wyłącznie wówczas, gdy spełnione zostały wszystkie następujące warunki:

a) wnioskodawca spełnia warunki wjazdu określone w art. 6 ust. 1;

b) dokument podróży wnioskodawcy, oraz, w stosownych przypadkach, wiza, wiza długoterminowa lub dokument pobytowy są ważne i niesfałszowane, niepodrobione ani nieprzerobione;

▼M3

c) wnioskodawca przedstawia dowody, że istnieje potrzeba częstego lub regularnego podróżowania lub uzasadnia zamiar częstego lub regularnego podróżowania;

d) wnioskodawca przedstawia dowody swojej uczciwości i wiarygodności, w szczególności w stosownych przypadkach wykazuje, że z wcześniejszych wiz lub wiz o ograniczonej ważności terytorialnej korzystał zgodnie z prawem, wskazuje sytuację ekonomiczną w kraju pochodzenia, i wykazuje, że ma rzeczywisty zamiar opuścić terytorium państw członkowskich przed upływem dozwolonego okresu pobytu. Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) 2017/2226 organy, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, mają dostęp do EES w celu zweryfikowania, czy wnioskodawca nie przekroczył wcześniej maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich;

e) wnioskodawca uzasadnia cel i warunki planowanych pobytów;

f) wnioskodawca posiada wystarczające środki utrzymania zarówno na czas trwania planowanych pobytów, jak i na powrót do państwa pochodzenia lub zamieszkania, lub wnioskodawca jest w stanie uzyskać takie środki zgodnie z prawem;

g) sprawdzono dane w SIS.

5. Pierwszy dostęp do krajowego programu ułatwień przyznaje się maksymalnie na jeden rok. Dostęp można przedłużyć maksymalnie o kolejnych 5 lat lub do czasu zakończenia okresu ważności dokumentu podróży, lub wydanych wiz wielokrotnego wjazdu, wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych, w zależności od tego, który z tych okresów jest krótszy.

W przypadku przedłużenia państwo członkowskie co roku ponownie ocenia sytuację każdego obywatela państwa trzeciego, któremu przyznano dostęp do krajowego programu ułatwień, celem zapewnienia, na podstawie zaktualizowanych informacji, że dany obywatel państwa trzeciego nadal spełniał warunki określone w ust. 4. Ta ponowna ocena może być przeprowadzona przy dokonywaniu odprawy granicznej.

6. Szczegółowe odprawy przy wjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. a) i art. 8 ust. 3 lit. b) i szczegółowe odprawy przy wyjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. g) obejmują również weryfikację, czy obywatel państwa trzeciego ma ważny dostęp do krajowego programu ułatwień.

Funkcjonariusze straży granicznej mogą przeprowadzać weryfikację obywatela państwa trzeciego, który korzysta z krajowego programu ułatwień, przy wjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. a) i b) i przy wyjeździe zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. g) bez elektronicznego porównywania danych biometrycznych, lecz poprzez porównanie pasażera z wizerunkiem twarzy pobranym z elektronicznego nośnika informacji (chipa) i wizerunkiem twarzy z rejestru indywidualnego tego obywatela państwa trzeciego w EES. Pełna weryfikacja przeprowadzana jest wyrywkowo, na podstawie analizy ryzyka.

7. Organy, o których mowa w ust. 3, niezwłocznie cofają dostęp obywatela państwa trzeciego do krajowego programu ułatwień jeżeli okaże się, że warunki przyznania dostępu do programu nie zostały spełnione; lub przestały być spełniane.

▼M3

8. W toku przeprowadzanej zgodnie z ust. 3 weryfikacji, czy wnioskodawca spełnia warunki określone w ust. 4, szczególną uwagę poświęca się ocenie, czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia pod względem nielegalnej imigracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa któregokolwiek z państw członkowskich oraz czy zamierza opuścić terytorium państw członkowskich podczas dozwolonego pobytu.

Środki utrzymania na planowane pobyty ocenia się, stosownie do czasu trwania i celu planowanego pobytu lub pobytów oraz w stosunku do średnich kosztów taniego wyżywienia i zakwaterowania w danych państwach członkowskich, na podstawie kwot referencyjnych ustalanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 39 ust. 1 lit. c). Dowód na dysponowanie wystarczającymi środkami utrzymania mogą stanowić również dokumenty o sponsorowaniu lub dokumenty o zakwaterowaniu prywatnym lub oba takie dokumenty.

Przy rozpatrywaniu wniosku bierze się pod uwagę w szczególności to, czy przedstawione dokumenty są autentyczne i wiarygodne oraz czy oświadczenia złożone przez wnioskodawcę są prawdziwe i wiarygodne. Jeżeli państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku ma wątpliwości co do wnioskodawcy lub złożonych przez wnioskodawcę oświadczeń lub dokumentów uzupełniających, przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku może skonsultować się z innymi państwami członkowskimi.

9. Dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba po ustanowieniu własnego krajowego programu ułatwień zgodnie z niniejszym artykułem mogą zawrzeć między sobą umowę w celu zapewnienia możliwości korzystania przez osoby objęte ich krajowymi programami ułatwień z ułatwień uznawanych przez inne programy krajowe. W terminie jednego miesiąca od zawarcia umowy kopię tej umowy przekazuje się Komisji.

10. Przy ustanawianiu takiego krajowego programu ułatwień państwa członkowskie zapewniają, by ich system obsługujący ten program spełniał normy w zakresie bezpieczeństwa danych określone w art. 43 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Państwa członkowskie dokonują odpowiedniej oceny ryzyka związanego z bezpieczeństwem informacji, przy czym jasno określa się obowiązki w zakresie bezpieczeństwa na wszystkich etapach procesu.

11. Przed upływem trzeciego roku stosowania niniejszego artykułu Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę jego wdrożenia. Na podstawie tej oceny Parlament Europejski lub Rada mogą zwrócić się do Komisji o przestawienie wniosku w sprawie ustanowienia programu unijnego dla często podróżujących osób będących obywatelami państw trzecich, którzy przeszli wstępną weryfikację.

▼B

Artykuł 9

Uproszczenie odprawy granicznej

1. Odprawa graniczna na granicach zewnętrznych może zostać uproszczona w następstwie wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności. Uważa się, że takie wyjątkowe i nieprzewidziane okoliczności występują w przypadku, gdy niemożliwe do przewidzenia zdarzenia prowadzą do ruchu o takim natężeniu, że powoduje ono nadmierne wydłużenie czasu oczekiwania na przejściach granicznych, a wszystkie zasoby w zakresie personelu, wyposażenia i organizacji zostały wyczerpane.

▼B

2. W przypadku uproszczenia odprawy granicznej zgodnie z ust. 1 odprawa graniczna przy wjeździe ma z zasady pierwszeństwo przed odprawą graniczną przy wyjeździe.

Decyzja o uproszczeniu odprawy jest podejmowana przez komendanta straży granicznej na przejściu granicznym.

Uproszczenie takie jest tymczasowe, dostosowane do uzasadniających je okoliczności i wprowadzane stopniowo.

▼M3

3. Nawet w przypadku uproszczenia odprawy funkcjonariusze straży granicznej wprowadzają dane do EES zgodnie z art. 6a. Jeżeli dane nie mogą zostać wprowadzone za pomocą środków elektronicznych, należy je wprowadzić ręcznie.

3a. W przypadku braku technicznej możliwości wprowadzenia danych do systemu centralnego EES lub w przypadku awarii systemu centralnego EES stosuje się wszystkie następujące przepisy:

(i) na zasadzie odstępstwa od art. 6a niniejszego rozporządzenia dane, o których mowa w art. 16– 20 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przechowuje się tymczasowo w jednolitym interfejsie krajowym określonym w art. 7 tego rozporządzenia. Jeżeli nie jest to możliwe, dane tymczasowo przechowuje się lokalnie w formie elektronicznej. W obydwu przypadkach dane wprowadza się do systemu centralnego EES, gdy tylko rozwiązany zostanie problem braku technicznej możliwości wprowadzania danych lub zostanie usunięta awaria. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki i udostępniają wymaganą infrastrukturę, sprzęt i zasoby w celu zapewnienia, by dane mogły być tymczasowo przechowywane lokalnie w każdym momencie i na każdym ich przejściu granicznym.

Bez uszczerbku dla obowiązku dokonywania odpraw granicznych na mocy niniejszego rozporządzenia, w sytuacji wyjątkowej, gdy nie ma technicznej możliwości wprowadzenia danych do systemu centralnego EES ani do jednolitego interfejsu krajowego oraz gdy nie ma technicznej możliwości tymczasowego lokalnego przechowywania danych w formacie elektronicznym, funkcjonariusz służby granicznej ręcznie przechowuje dane dotyczące wjazdu/wyjazdu zgodnie z art. 16–20 rozporządzenia (UE) 2017/2226, z wyjątkiem danych biometrycznych, oraz zamieszcza w dokumencie podróży obywatela państwa trzeciego stempel wjazdowy lub wyjazdowy. Dane takie należy wprowadzić do systemu centralnego EES, jak tylko będzie to technicznie możliwe.

Państwa członkowskie informują Komisję zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226 o przypadkach stemplowania dokumentów podróży w razie wystąpienia sytuacji wyjątkowych, o których mowa w akapicie drugim niniejszego podpunktu.

(ii) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 3 lit. a) ppkt (iii) i lit. g) ppkt (iv) niniejszego rozporządzenia w przypadku obywateli państw trzecich posiadających wizę, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b), weryfikacja tożsamości posiadacza wizy odbywa się – jeżeli jest to technicznie możliwe – poprzez bezpośrednie przeglądanie VIS zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 767/2008.

▼B

4. Każde państwo członkowskie przekazuje co roku Parlamentowi Europejskiemu i Komisji sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

▼B

Artykuł 10

Oddzielne pasy ruchu i informacja na znakach

1. Państwa członkowskie zapewniają odrębne pasy ruchu, w szczególności na lotniczych przejściach granicznych, w celu dokonywania odprawy osób zgodnie z art. 8. Takie pasy ruchu są wyróżnione przy pomocy znaków z oznaczeniami określonymi w załączniku III.

Państwa członkowskie mogą zapewnić odrębne pasy ruchu na morskich i lądowych przejściach granicznych oraz na granicach pomiędzy państwami członkowskimi, które nie stosują art. 22 w odniesieniu do ich wspólnych granic. Znaki z oznaczeniami określonymi w załączniku III są stosowane, jeżeli państwa członkowskie zapewniają na tych granicach odrębne pasy ruchu.

Państwa członkowskie zapewniają wyraźne oznakowanie takich pasów ruchu, w tym w przypadku odstąpienia od zasad korzystania z różnych pasów ruchu przewidzianego w ust. 4, w celu zapewnienia optymalnych poziomów przepływu osób przekraczających granicę.

2. Osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii są uprawnione do korzystania z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część A („UE, EOG, CH”). Mogą one również korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B1 („wiza niewymagana”) oraz część B2 („wszystkie paszporty”).

Obywatele państw trzecich, którzy nie są zobowiązani do posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 539/2001 oraz obywatele państw trzecich, którzy posiadają ważny dokument pobytowy lub wizę długoterminową, mogą korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem oprzedstawionym w załączniku III część B1 do niniejszego rozporządzenia („wiza niewymagana”). Mogą oni również korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B2 do niniejszego rozporządzenia („wszystkie paszporty”).

Wszystkie pozostałe osoby korzystają z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B2 („wszystkie paszporty”).

Oznaczenia na znakach, o których mowa w akapicie pierwszym, drugim i trzecim, mogą zostać przedstawione w języku lub językach, które każde z państw członkowskich uzna za właściwe.

Zapewnienie osobnych pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B1 („wiza niewymagana”) nie jest obowiązkowe. Państwa członkowskie decydują zgodnie z potrzebami praktycznymi, czy wykorzystają ten wariant oraz których przejść granicznych będzie to dotyczyć.

3. Na morskich i lądowych przejściach granicznych państwa członkowskie mogą wydzielić różne pasy ruchu dla pojazdów osobowych i ciężarowych oraz autobusów za pomocą znaków przedstawionych w załączniku III część C.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić zmiany oznaczeń na tych znakach, w przypadku gdy jest to właściwe ze względu na okoliczności lokalne.

▼M3

3a. Jeżeli państwa członkowskie podejmują decyzję o korzystaniu z bramek elektronicznych, systemów samoobsługi lub systemów zautomatyzowanej kontroli granicznej, stosują one znaki określone w części D załącznika III w celu oznaczenia odpowiednich pasów ruchu.

3b. Jeżeli państwa członkowskie podejmują decyzję o ustanowieniu krajowego programu ułatwień zgodnie z art. 8d, mogą zdecydować o zastosowaniu określonych pasów ruchu dla obywateli państw trzecich korzystających z takiego krajowego programu ułatwień. Państwa członkowskie stosują znaki określone w części E załącznika III w celu oznaczenia odpowiednich pasów ruchu.

▼B

4. W przypadkach tymczasowego braku równowagi w natężeniu ruchu na poszczególnych przejściach granicznych właściwe organy mogą odstąpić od zasad korzystania z różnych pasów ruchu na czas niezbędny do zlikwidowania takiego braku równowagi.

▼M3

Artykuł 11

Stemplowanie dokumentów podróży

1. W przypadkach wyraźnie przewidzianych w prawie krajowym państwo członkowskie może przy wjeździe i wyjeździe stemplować dokumenty podróży obywateli państw trzecich posiadających dokumenty pobytowe lub wizy długoterminowe wydane przez to państwo członkowskie.

2. Dokument podróży obywatela państwa trzeciego, który posiada uproszczony kolejowy dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem (WE) 693/2003, jest stemplowany przy wjeździe i wyjeździe. Ponadto dokument podróży obywatela państwa trzeciego, który posiada ważny uproszczony dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 693/2003 oraz który odbywa tranzyt pociągiem i nie wysiada z tego pociągu na terytorium państwa członkowskiego – stemplowane są przy wjeździe i wyjeździe.

3. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich, którzy na podstawie krajowej wizy krótkoterminowej wydanej na potrzeby jednokrotnego lub dwukrotnego wjazdu wjeżdżają na terytorium państwa członkowskiego niestosującego jeszcze w pełni dorobku Schengen, ale posługującego się EES, lub który na podstawie takiej wizy wyjeżdża z tego terytorium, stemplowane są przy wjeździe i wyjeździe.

4. Praktyczne ustalenia dotyczące stemplowania określono w załączniku IV.

Artykuł 12

Domniemanie spełniania warunków dotyczących czasu trwania pobytu krótkoterminowego

1. Bez uszczerbku dla art. 12a, jeżeli dla obywatela państwa trzeciego przebywającego na terytorium państwa członkowskiego nie utworzono rejestru indywidualnego w EES lub wpis dotyczący wjazdu/wyjazdu tego obywatela państwa trzeciego nie zawiera daty wyjazdu po dacie upłynięcia okresu dozwolonego pobytu, właściwe organy mogą domniemywać, że obywatel państwa trzeciego nie spełnia warunków dotyczących czasu trwania dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich lub przestał te warunki spełniać.

▼M3

2. Domniemanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie ma zastosowania do obywatela państwa trzeciego, który jest w stanie przedstawić, za pomocą dowolnych środków, wiarygodne dowody, że korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii lub że posiada dokument pobytowy lub wizę długoterminową. W stosownych przypadkach zastosowanie ma art. 35 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

3. Domniemanie, o którym mowa w ust. 1, może zostać obalone w przypadku przedstawienia przez obywatela państwa trzeciego, w dowolny sposób, wiarygodnych dowodów – takich jak bilety podróżne lub dowód potwierdzający jego obecność poza terytorium państw członkowskich, lub datę końca ważności poprzedniego dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej – że spełnia on warunki dotyczące czasu trwania pobytu krótkoterminowego.

W przypadku obalenia właściwe organy tworzą w razie potrzeby rejestr indywidualny w EES lub wskazują w EES datę i miejsce przekroczenia przez danego obywatela państwa trzeciego granicy zewnętrznej jednego z państw członkowskich lub granicy wewnętrznej państwa członkowskiego niestosującego jeszcze w pełni dorobku Schengen, ale posługującego się EES zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

4. Jeżeli domniemanie, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie obalone, obywatel państwa trzeciego przebywający na terytorium państw członkowskich może zostać zobowiązany do powrotu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE ([1]).

Obywatel państwa trzeciego korzystający z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii może zostać zobowiązany do powrotu wyłącznie zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE.

Artykuł 12a

Okres przejściowy i środki przejściowe

1. Przez okres 180 dni od uruchomienia EES, w celu zweryfikowania przy wjeździe i wyjeździe, czy dane osoby, dopuszczone do pobytu krótkoterminowego nie przekroczyły maksymalnego okresu dozwolonego pobytu, oraz, w odpowiednim przypadku, w celu zweryfikowania przy wjeździe, czy osoby nie przekroczyły liczby dozwolonych wjazdów na podstawie wizy krótkoterminowej wydanej na potrzeby jednokrotnego lub dwukrotnego wjazdu funkcjonariusze straży granicznej uwzględniają pobyty na terytorium państw członkowskich w okresie 180 dni poprzedzających wjazd lub wyjazd poprzez sprawdzenie – obok danych dotyczących wjazdu/wyjazdu zarejestrowanych w EES – również stempli w dokumentach podróży.

2. Jeżeli dana osoba wjechała na terytorium państw członkowskich przed uruchomieniem EES i opuściła je po uruchomieniu EES, w momencie wyjazdu tej osoby tworzy się dla niej rejestr indywidualny w EES i do wpisu dotyczącego wjazdu/wyjazdu wprowadza się zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226 datę tego wpisu. Stosowanie niniejszego ustępu nie ogranicza się do okresu 180 dni po uruchomieniu operacji EES, zgodnie z ust. 1. W przypadku rozbieżności między datą na stemplu wjazdowym a datą zarejestrowaną w EES, rozstrzygająca jest data widniejąca na stemplu.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98)

▼M7

Artykuł 13

Ochrona granicy

1. Głównym celem ochrony granicy jest zapobieganie niedozwolonemu przekraczaniu granicy lub jego wykrywanie, przyczynianie się do poprawy znajomości sytuacji, zwalczanie przestępczości transgranicznej oraz podejmowanie środków wobec osób, które przekroczyły granicę nielegalnie. Obejmuje to również przeprowadzanie analiz ryzyka. Bez uszczerbku dla art. 3 i 4 osoba, która nielegalnie przekroczyła granicę i która nie ma prawa przebywać na terytorium danego państwa członkowskiego, zostaje zatrzymana i poddana procedurom spełniającym wymogi dyrektywy 2008/115/WE.

2. W celu ochrony granicy straż graniczna wykorzystuje wszelkie niezbędne zasoby, w tym posterunki stacjonarne i oddziały mobilne. Ochronę granicy prowadzi się w pełnej zgodności z obowiązkami wynikającymi z art. 4 oraz w taki sposób, aby zapobiec niedozwolonemu przekraczaniu przez osoby granicy między przejściami granicznymi lub unikaniu przez osoby odprawy na przejściach granicznych oraz aby zniechęcić osoby do takiego przekraczania lub unikania.

3. Ochronę pomiędzy przejściami granicznymi prowadzi straż graniczna, której liczebność i metody działania dostosowuje się do istniejących lub przewidywanych ryzyk i zagrożeń. Wykorzystuje ona obrazy sytuacji, aby w większym stopniu ograniczyć liczbę ofiar śmiertelnych wśród migrantów na granicach zewnętrznych, wzdłuż tych granic lub w ich pobliżu. Wiąże się to z częstymi i nagłymi zmianami okresów ochrony oraz innymi metodami lub technikami, aby skutecznie zapobiegać niedozwolonemu przekraczania granicy lub je wykrywać.

4. Ochronę prowadzą posterunki stacjonarne lub oddziały mobilne, wykonujące swoje zadania poprzez patrolowanie lub stacjonowanie w miejscach znanych lub postrzeganych jako zagrożone. Celem takiej ochrony jest zapobieganie niedozwolonemu przekraczaniu granicy lub zatrzymywanie osób w związku z niedozwolonym przekroczeniem granicy zewnętrznej. Ochrona może również być prowadzona z wykorzystaniem środków technicznych, w tym środków elektronicznych, sprzętu, systemów ochrony oraz, w stosownych przypadkach, wszelkich rodzajów infrastruktury stacjonarnej i mobilnej.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia dotyczących dodatkowych środków regulujących ochronę, w tym opracowania wspólnych minimalnych norm ochrony granicy. Te wspólne minimalne normy muszą uwzględniać rodzaj granic, tj. granice lądowe, morskie lub powietrzne, poziomy ryzyka przypisane każdemu odcinkowi granicy zewnętrznej zgodnie z art. 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ([1]) oraz inne istotne czynniki, takie jak szczególne cechy geograficzne.

▼B

Artykuł 14

Odmowa wjazdu

1. Obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia wszystkich warunków wjazdu ustanowionych w art. 6 ust. 1 i który nie należy do żadnej z kategorii osób, o których mowa w art. 6 ust. 5, odmawia się wjazdu na terytorium państw członkowskich. Pozostaje to bez uszczerbku

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

▼B

dla stosowania szczególnych przepisów dotyczących prawa do azylu i ochrony międzynarodowej lub wydawania długoterminowych wiz pobytowych.

2. Odmowa wjazdu może nastąpić wyłącznie w drodze uzasadnionej decyzji podającej dokładne przyczyny odmowy. Decyzja jest podejmowana przez organ do tego upoważniony na mocy prawa krajowego. Decyzja ta wywiera skutek natychmiastowy.

Uzasadniona decyzja podająca dokładne przyczyny odmowy wydawana jest w formie standardowego formularza, określonego w załączniku V część B, wypełnionego przez organ upoważniony na mocy prawa krajowego do odmowy wjazdu. Wypełniony standardowy formularz jest wręczany danemu obywatelowi państwa trzeciego, który potwierdza otrzymanie decyzji o odmowie wjazdu przy użyciu tego formularza.

▼M3

Dane dotyczące obywateli państw trzecich, którym odmówiono wjazdu na pobyt krótkoterminowy, są rejestrowane w EES zgodnie z art. 6a ust. 2 niniejszego rozporządzenia i art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

▼B

3. Osobom, którym odmówiono wjazdu, przysługuje prawo odwołania od decyzji. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone zgodnie z prawem krajowym. Obywatelowi państwa trzeciego przekazuje się również pisemną informację dotyczącą punktów kontaktowych dysponujących informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu obywatela państwa trzeciego zgodnie z prawem krajowym.

Złożenie takiego odwołania nie ma skutku zawieszającego w stosunku do decyzji o odmowie wjazdu.

▼M3

Bez uszczerbku dla odszkodowania przyznanego zgodnie z prawem krajowym, danemu obywatelowi państwa trzeciego przysługuje prawo do tego, aby państwo członkowskie, które odmówiło wjazdu, poprawiło dane wprowadzone do EES lub anulowany stempel wjazdowy, lub obydwa, i dokonało wszelkich innych anulowań lub dodań, jeżeli w wyniku postępowania odwoławczego stwierdzono, że decyzja o odmowie wjazdu była bezpodstawna.

▼B

4. Straż graniczna zapewnia, aby obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wjazdu, nie wjechał na terytorium tego państwa członkowskiego.

5. Państwa członkowskie gromadzą statystyki dotyczące liczby osób, którym odmówiono wjazdu, przyczyn odmowy, obywatelstwa osób, którym odmówiono wjazdu, oraz rodzaju granicy (lądowa, powietrzna lub morska), na której odmówiono im wjazdu, oraz przekazują je corocznie Komisji (Eurostatowi) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]).

6. Szczegółowe zasady dotyczące odmowy wjazdu wymienione są w załączniku V część A.

([1]) Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 311/76 w sprawie zestawienia statystyk dotyczących pracowników cudzoziemców (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 23).

▼B

ROZDZIAŁ III

Personel i zasoby do celów kontroli granicznej oraz współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

Artykuł 15

Personel i zasoby do celów kontroli granicznej

Państwa członkowskie rozmieszczają odpowiedni personel i zasoby w ilości dostatecznej dla przeprowadzania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych, zgodnie z art. 7–14, w sposób zapewniający skuteczny, wysoki i jednolity poziom kontroli na ich granicach zewnętrznych.

Artykuł 16

Przeprowadzanie kontroli

1. Kontrolę graniczną przewidzianą w art. 7–14 przeprowadza straż graniczna zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i z prawem krajowym.

W trakcie przeprowadzania tej kontroli granicznej uprawnienia do wszczęcia postępowania karnego nadane straży granicznej na mocy prawa krajowego i niewchodzące w zakres niniejszego rozporządzenia pozostają nienaruszone.

Państwa członkowskie zapewniają, aby straż graniczną stanowili wyspecjalizowani i odpowiednio przeszkoleni specjaliści, uwzględniając wspólne podstawowe programy szkoleń dla funkcjonariuszy straży granicznej ustanowione i opracowane przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (zwaną dalej „Agencją”) ustanowioną na mocy rozporządzenia (WE) nr 2007/2004. Programy szkoleń obejmują specjalne szkolenia służące ujawnieniu zdarzeń z udziałem osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni bez opieki i ofiary handlu ludźmi, oraz postępowania w takich sytuacjach. Państwa członkowskie, przy wsparciu Agencji, zachęcają funkcjonariuszy straży granicznej do nauki języków niezbędnych do wykonywania ich zadań.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz służb krajowych właściwych w zakresie kontroli granicznej na mocy ich prawa krajowego zgodnie z art. 39.

3. W celu skutecznego kontrolowania granic każde państwo członkowskie zapewnia ścisłą i stałą współpracę pomiędzy swoimi służbami krajowymi właściwymi w zakresie kontroli granicznej.

Artykuł 17

Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

1. Państwa członkowskie udzielają sobie wzajemnego wsparcia oraz utrzymują ścisłą i stałą współpracę w celu skutecznej realizacji kontroli granicznej zgodnie z art. 7–16. Wymieniają one między sobą wszystkie istotne informacje.

2. Współpracę operacyjną pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi koordynuje Agencja.

▼B

3. Bez uszczerbku dla uprawnień Agencji, państwa członkowskie mogą kontynuować współpracę operacyjną z innymi państwami członkowskimi lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych, w tym wymianę oficerów łącznikowych, jeżeli współpraca taka stanowi uzupełnienie działania Agencji.

Państwa członkowskie powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby zagrozić funkcjonowaniu Agencji lub osiągnięciu jej celów.

Państwa członkowskie informują Agencję o współpracy operacyjnej, o której mowa w akapicie pierwszym.

4. Państwa członkowskie zapewniają szkolenia w zakresie zasad kontroli granicznej, jak również praw podstawowych. W tym względzie bierze się pod uwagę wspólne normy w zakresie szkoleń, ustanowione i rozwinięte przez Agencję.

Artykuł 18

Wspólna kontrola

1. Państwa członkowskie, które nie stosują art. 22 na swoich wspólnych granicach lądowych, mogą do daty rozpoczęcia stosowania tego artykułu wspólnie kontrolować te wspólne granice, w którym to przypadku można zatrzymać osobę do celów dokonywania odpraw wjazdowych i wyjazdowych tylko jeden raz, bez uszczerbku dla indywidualnej odpowiedzialności państw członkowskich wynikającej z art. 7–14.

W tym celu państwa członkowskie mogą zawierać między sobą umowy dwustronne.

2. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich ustaleniach podjętych zgodnie z ust. 1.

ROZDZIAŁ IV

Szczegółowe zasady odprawy granicznej

Artykuł 19

Szczegółowe zasady dla różnych rodzajów granic oraz różnych środków transportu wykorzystywanych do przekraczania granic zewnętrznych

Szczegółowe zasady zawarte w załączniku VI stosuje się do odprawy dokonywanej na różnych rodzajach granic i w różnych środkach transportu wykorzystywanych do przekraczania przejść granicznych.

Te szczegółowe zasady mogą zawierać odstępstwa od art. 5 i 6 oraz art. 8–14.

Artykuł 20

Szczegółowe zasady odprawy określonych kategorii osób

1. Szczegółowe zasady zawarte w załączniku VII stosuje się do odprawy następujących kategorii osób:

▼M3

a) szefów państw, szefów rządów i członków rządów krajowych wraz z towarzyszącymi im małżonkami oraz członków ich oficjalnych delegacji, oraz monarchów i innych wyższych rangą członków rodziny królewskiej;

▼B

b) pilotów samolotów i innych członków załogi;

c) marynarzy;

d) posiadaczy paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych oraz członków organizacji międzynarodowych;

e) pracowników transgranicznych;

f) małoletnich;

g) służb ratowniczych, policji, straży pożarnej oraz straży granicznej;

h) pracowników zatrudnionych na urządzeniach oddalonych od brzegu.

Te szczegółowe zasady mogą zawierać odstępstwa od art. 5 i 6 oraz 8–14.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji wzory kart wydawanych przez ich ministerstwa spraw zagranicznych akredytowanym członkom misji dyplomatycznych i przedstawicielstw konsularnych oraz członkom ich rodzin zgodnie z art. 39.

ROZDZIAŁ V

▼M7

Szczególne środki dotyczące granic zewnętrznych

▼B

Artykuł 21

Środki na granicach zewnętrznych i wsparcie Agencji

1. W przypadku gdy w sprawozdaniu z oceny sporządzonym na podstawie art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 zostaną wskazane poważne niedociągnięcia w przeprowadzaniu kontroli na granicach zewnętrznych oraz aby zapewnić przestrzeganie zaleceń, o których mowa w art. 15 tego rozporządzenia, Komisja może zalecić, w drodze aktu wykonawczego, aby oceniane państwo członkowskie wprowadziło pewne środki szczególne, wśród których może znaleźć się jeden z poniższych środków lub obydwa:

a) rozpoczęcie rozmieszczania zespołów europejskiej straży granicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2007/2004;

b) przedłożenie Agencji, w celu zasięgnięcia jej opinii, swoich planów strategicznych opartych na analizie ryzyka, w tym informacji o rozmieszczeniu personelu i sprzętu.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

2. Komisja regularnie informuje komitet utworzony na podstawie art. 38 ust. 1 o postępach we wdrażaniu środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz o ich wpływie na wskazane niedociągnięcia.

Komisja informuje o tym także Parlament Europejski i Radę.

▼B

3. W przypadku gdy w sprawozdaniu z oceny, o którym mowa w ust. 1, stwierdzono, że oceniane państwo członkowskie poważnie zaniedbuje swoje obowiązki i musi w związku z tym przedłożyć sprawozdanie z realizacji stosownego planu działań w terminie trzech miesięcy zgodnie z art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, i jeśli po upływie tego terminu Komisja stwierdzi, że sytuacja ta się utrzymuje, może wszcząć procedurę przewidzianą w art. 29 niniejszego rozporządzenia, o ile spełnione zostały ku temu wszystkie warunki.

▼M7

Artykuł 21a

Tymczasowe ograniczenia związane z podróżą do Unii

1. Niniejszy artykuł stosuje się do stanów zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę.

2. Rada, na podstawie wniosku Komisji, może przyjąć rozporządzenie wykonawcze przewidujące tymczasowe ograniczenia związane z podróżą do państw członkowskich, które mają być stosowane na granicach zewnętrznych.

Tymczasowe ograniczenia związane z podróżą mogą obejmować tymczasowe ograniczenia dotyczące wjazdu do państw członkowskich oraz tymczasowe ograniczenia związane ze zdrowiem, które są niezbędne do ochrony zdrowia publicznego na obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych. Te tymczasowe ograniczenia związane ze zdrowiem mogą obejmować testy, kwarantannę i samoizolację.

Tymczasowe ograniczenia związane z podróżą do Unii muszą być proporcjonalne i niedyskryminujące. W przypadku gdy państwo członkowskie przyjmuje ograniczenia, które są surowsze niż ograniczenia ustanowione w akcie wykonawczym, ograniczenia te nie mogą mieć negatywnego wpływu na funkcjonowanie obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych. Tymczasowe ograniczenia związane ze zdrowiem dotyczące osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na podstawie prawa Unii muszą być zawsze zgodne z dyrektywą 2004/38/WE.

3. Następujące kategorie osób są zwolnione z ograniczeń dotyczących wjazdu, niezależnie od celu ich podróży:

a) osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na podstawie prawa Unii;

b) obywatele państw trzecich, którzy są rezydentami długoterminowymi na podstawie dyrektywy Rady 2003/109/WE, osoby, których prawo pobytu wynika z innych instrumentów prawa Unii lub prawa krajowego, w tym osoby korzystające z ochrony międzynarodowej lub osoby, które posiadają krajowe wizy długoterminowe, a także członkowie ich rodzin.

4. Kategorie osób wymienione w załączniku XI część A są zwolnione z ograniczeń dotyczących wjazdu.

5. Każda kategoria osób wymieniona w załączniku XI część B jest zwolniona z ograniczeń dotyczących wjazdu, jeżeli ta kategoria jest uwzględniona w rozporządzeniu wykonawczym, o którym mowa w ust. 2.

▼M7

6. Rozporządzenie wykonawcze, o którym mowa w ust. 2, w stosownych przypadkach:

a) określa, jeżeli jest to wymagane ze względu na charakter stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, kategorie osób odbywających podróże niezbędne wymienione w załączniku XI część B, które mają być zwolnione z ograniczeń dotyczących wjazdu;

b) wskazuje wszelkie obszary geograficzne lub państwa trzecie, z których podróż może podlegać ograniczeniom lub zwolnieniom z ograniczeń, oraz ustanawia procedurę okresowego przeglądu sytuacji takich obszarów lub państw i ograniczeń związanych z podróżą wprowadzonych w oparciu o obiektywną metodykę oraz obiektywne kryteria, w tym w szczególności sytuacji epidemiologicznej;

c) określa warunki, na jakich podróże inne niż niezbędne mogą być ograniczone lub zwolnione z ograniczeń, w tym dowody, które mają być przedstawiane na poparcie zwolnienia, oraz warunki dotyczące czasu trwania i charakteru pobytu na obszarach lub w państwach, o których mowa w lit. b);

d) odnosi się do minimalnych tymczasowych ograniczeń związanych ze zdrowiem, którym mogą podlegać osoby, o których mowa w ust. 3 lit. a) i b);

e) na zasadzie odstępstwa od ust. 4 i 5 określa warunki, na jakich można nałożyć ograniczenia związane z podróżą na osoby odbywające podróże niezbędne.

7. Ograniczenia dotyczące wjazdu do państw członkowskich w odniesieniu do osób odbywających podróże niezbędne nakłada się jedynie wyjątkowo, na ściśle ograniczony okres, do czasu uzyskania wystarczających informacji dotyczących stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, o którym mowa w ust. 1, oraz do czasu określenia i przyjęcia przez Radę na wniosek Komisji alternatywnych ograniczeń związanych ze zdrowiem, które są niezbędne do ochrony zdrowia publicznego i które mają być stosowane w odniesieniu do tych osób.

▼B

TYTUŁ III

GRANICE WEWNĘTRZNE

ROZDZIAŁ I

Brak kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

Artykuł 22

Przekraczanie granic wewnętrznych

Granice wewnętrzne mogą być przekraczane w każdym miejscu bez dokonywania odprawy granicznej osób niezależnie od ich obywatelstwa.

▼M7

Artykuł 23

Odprawa na terytorium

Brak kontroli granicznej na granicach wewnętrznych nie wpływa na:

a) wykonywanie przez właściwe organy państw członkowskich na ich terytorium, w tym w ich wewnętrznych strefach przygranicznych, uprawnień policyjnych lub innych uprawnień publicznych, powierzonych im na podstawie prawa krajowego, o ile wykonywanie tych uprawnień nie ma skutku równoważnego z odprawą graniczną. Wykonywanie takich uprawnień może obejmować, w stosownych przypadkach, wykorzystywanie technologii monitorowania i ochrony powszechnie wykorzystywanych na danym terytorium w celu przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego. Wykonywanie przez właściwe organy ich uprawnień nie jest w szczególności uznawane za równoważne dokonywaniu odprawy granicznej, jeżeli środki spełniają każdy z następujących warunków:

   (i) nie mają na celu kontroli granicznej;

   (ii) opierają się na ogólnych informacjach policji lub, w przypadku gdy celem jest ograniczenie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej, na informacjach dotyczących zdrowia publicznego i doświadczeniach właściwych organów dotyczących potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego oraz mają na celu w szczególności:

      — walkę z przestępczością transgraniczną,

      — ograniczenie nielegalnej imigracji, lub

      — powstrzymanie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej mogącej przerodzić się w epidemię zgodnie z ustaleniami Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;

   (iii) są opracowywane i wykonywane w sposób zdecydowanie odróżniający je od rutynowej odprawy osób na granicach zewnętrznych, w tym w przypadku gdy prowadzi się je w węzłach transportowych lub bezpośrednio na pokładzie pojazdów służących do świadczenia usług transportu pasażerskiego oraz gdy opierają się na ocenie ryzyka;

b) możliwość przeprowadzania przez właściwe organy państwa członkowskiego lub przez przewoźników kontroli bezpieczeństwa osób w węzłach transportowych zgodnie z prawem krajowym każdego państwa członkowskiego, pod warunkiem że kontrola tego typu przeprowadzana jest również w stosunku do osób podróżujących po terytorium danego państwa członkowskiego;

c) możliwość ustanowienia przez państwo członkowskie przepisów o obowiązku posiadania lub posiadania przy sobie dokumentów;

d) możliwość ustanowienia przez państwo członkowskie przepisów o obowiązku zgłaszania przez obywateli państw trzecich ich obecności na jego terytorium oraz obowiązku zapewnienia przez kierowników obiektów oferujących zakwaterowanie, aby obywatele państw trzecich wypełniali i podpisywali formularze rejestracyjne, z wyjątkiem towarzyszących im małżonków lub towarzyszących im małoletnich lub członków grup turystycznych zgodnie z – odpowiednio – art. 22 i 45 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (zwanej dalej „konwencją z Schengen”).

▼M7

Artykuł 23a

Procedura przekazania osób zatrzymanych w wewnętrznych strefach przygranicznych

1. Bez uszczerbku dla art. 22, w niniejszym artykule ustanawia się procedurę przekazania obywatela państwa trzeciego zatrzymanego w strefach przygranicznych, o których mowa w art. 23, w sytuacji gdy spełnione są następujące warunki:

a) obywatel państwa trzeciego zostaje zatrzymany podczas kontroli z udziałem właściwych organów obu państw członkowskich w ramach współpracy dwustronnej, która może obejmować w szczególności wspólne patrole policyjne, pod warunkiem że państwa członkowskie zgodziły się na zastosowanie takiej procedury w ramach współpracy dwustronnej; oraz

b) istnieją wyraźne przesłanki, że obywatel państwa trzeciego przybył bezpośrednio z innego państwa członkowskiego, oraz ustalono, że obywatel państwa trzeciego nie ma prawa przebywać na terytorium państwa członkowskiego, do którego przybył, wynikające z informacji natychmiast dostępnych organom dokonującym zatrzymania, w tym oświadczeń danej osoby, dokumentów tożsamości, dokumentów podróży lub innych dokumentów przy niej znalezionych lub wyników wyszukiwań przeprowadzonych w odpowiednich krajowych i unijnych bazach danych.

Procedury określonej w ust. 1 i 2 nie stosuje się do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową zdefiniowanych w art. 3 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 ([1]) lub osób korzystających z ochrony międzynarodowej zdefiniowanych w art. 3 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1347 ([2]).

W przypadku przekazywania obywatela państwa trzeciego, co do którego przekazujące państwo członkowskie domniemywa, że jest małoletni, to przekazujące państwo członkowskie informuje przyjmujące państwo członkowskie o takim domniemaniu, a oba państwa członkowskie zapewniają podjęcie wszelkich środków w najlepszym interesie dziecka oraz zgodnie z ich odpowiednimi przepisami krajowymi.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 6 ust. 1 dyrektywy 2008/115/WE właściwe organy państwa członkowskiego mogą, jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu, podjąć decyzję o natychmiastowym przekazaniu danego obywatela państwa trzeciego do państwa członkowskiego, z którego osoba ta przybyła, zgodnie z procedurą określoną w załączniku XII.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylenia dyrektywy 2013/32/UE (Dz.U. L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1347 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony, zmieniające dyrektywę Rady 2003/109/WE oraz uchylające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE (Dz.U. L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

▼M7

3. Obywatele państw trzecich zatrzymani w strefach przygranicznych i przekazani na podstawie procedury określonej w niniejszym artykule mają prawo do odwołania się. Postępowanie odwoławcze w sprawie decyzji o przekazaniu prowadzone jest zgodnie z prawem krajowym przekazującego państwa członkowskiego. Tym obywatelom państw trzecich zapewnia się skuteczny środek prawny zgodnie z art. 47 Karty. Przekazujące państwo członkowskie udostępnia również obywatelom państwa trzeciego, w języku, który rozumieją lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla nich zrozumiały, pisemną informację dotyczącą punktów kontaktowych dysponujących informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu tych obywateli państwa trzeciego zgodnie z prawem krajowym. Złożenie takiego odwołania nie ma skutku zawieszającego.

4. W przypadku gdy przekazujące państwo członkowskie stosuje procedurę, o której mowa w ust. 2, przyjmujące państwo członkowskie ma obowiązek podjęcia wszelkich środków niezbędnych do przyjęcia danego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami określonymi w załączniku XII. Wszystkie odpowiednie przepisy dyrektywy 2008/115/WE mają zastosowanie w przyjmującym państwie członkowskim.

5. Państwa członkowskie określają praktyczne ustalenia w ramach współpracy dwustronnej, w tym w celu – co do zasady – uniknięcia stosowania procedury, o której mowa w niniejszym artykule, w szczególności na odcinkach granic wewnętrznych, na których przywrócono lub przedłużono kontrolę graniczną.

6. Procedura określona w niniejszym artykule pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących umów lub porozumień dwustronnych, o których mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy 2008/115/WE.

7. Od dnia 11 lipca 2025 r., a następnie corocznie państwa członkowskie przekazują Komisji dane zarejestrowane zgodnie z załącznikiem XII, część A, pkt 4.

▼B

Artykuł 24

Usuwanie przeszkód w ruchu na drogowych przejściach granicznych na granicach wewnętrznych

▼M7

Państwa członkowskie usuwają wszelkie przeszkody dla płynności ruchu przez drogowe przejścia graniczne na granicach wewnętrznych, w szczególności ograniczenia prędkości, które nie są oparte wyłącznie na względach bezpieczeństwa drogowego lub nie są wymagane do zastosowania technologii, o których mowa w art. 23 lit. a).

▼B

Jednocześnie państwa członkowskie muszą być przygotowane do zapewnienia obiektów i urządzeń potrzebnych do dokonywania odprawy na wypadek przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych.

▼B

ROZDZIAŁ II

Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

▼M7

Artykuł 25

Ogólne ramy tymczasowego przywracania lub przedłużania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

1. W przypadku gdy na obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych zaistnieje poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie członkowskim, to państwo członkowskie może w drodze wyjątku przywrócić kontrolę graniczną na wszystkich lub poszczególnych odcinkach swoich granic wewnętrznych.

Uznaje się, że poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego może wynikać w szczególności z:

a) aktów terrorystycznych lub zagrożeń terrorystycznych oraz zagrożeń wynikających z poważnej przestępczości zorganizowanej;

b) stanów zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę;

c) wyjątkowej sytuacji charakteryzującej się nagłym niedozwolonym przemieszczaniem się na dużą skalę obywateli państw trzecich między państwami członkowskimi, co stanowi znaczne obciążenie dla ogólnych zasobów i zdolności dobrze przygotowanych właściwych organów i która może zagrozić ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych, o czym świadczy analiza informacji i wszystkie dostępne dane, w tym pochodzące z odpowiednich agencji Unii;

d) wydarzeń międzynarodowych na dużą skalę lub o dużym znaczeniu.

2. We wszystkich przypadkach kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych przywraca się wyłącznie jako środek ostateczny. Zakres i czas trwania tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej nie mogą przekraczać tego, co jest absolutnie niezbędne do reakcji na stwierdzone poważne zagrożenie.

Kontrolę graniczną można przywrócić lub przedłużyć na podstawie art. 25a i 28 wyłącznie w przypadku, gdy państwo członkowskie ustaliło, że taki środek jest konieczny i proporcjonalny, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 26 ust. 1, a w przypadku przedłużenia takiej kontroli również biorąc pod uwagę ocenę ryzyka, o której mowa w art. 26 ust. 2. Kontrolę graniczną można również przywrócić zgodnie z art. 29, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 30.

3. W przypadku gdy to samo poważne zagrożenie utrzymuje się, kontrola graniczna na granicach wewnętrznych może zostać przedłużona zgodnie z art. 25a lub 29, lub, w przypadku gdy zagrożenie dotyczy stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, zgodnie z art. 28.

Uznaje się, że to samo poważne zagrożenie utrzymuje się, jeżeli uzasadnienie przedłużenia kontroli granicznej przedstawione przez państwo członkowskie opiera się na tych samych podstawach, które uzasadniały początkowe przywrócenie kontroli granicznej.

▼M7

Artykuł 25a

Procedura w przypadkach wymagających działania ze względu na niemożliwe do przewidzenia lub możliwe do przewidzenia zdarzenia

1. W przypadku gdy poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie członkowskim jest niemożliwe do przewidzenia i wymaga podjęcia natychmiastowego działania, to państwo członkowskie może wyjątkowo i w trybie natychmiastowym przywrócić kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych.

2. Jednocześnie z przywróceniem kontroli granicznej na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu dane państwo członkowskie powiadamia Parlament Europejski, Radę, Komisję i pozostałe państwa członkowskie o przywróceniu kontroli granicznej zgodnie z art. 27 ust. 1.

3. W przypadku przywrócenia przez państwo członkowskie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych na podstawie ust. 1, kontrola graniczna może być utrzymywana przez okres nie dłuższy niż miesiąc. Jeżeli poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego utrzymuje się dłużej niż przez ten okres, państwo członkowskie może przedłużyć kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych na kolejne okresy, których maksymalny czas trwania nie może przekraczać trzech miesięcy.

4. W przypadku gdy w państwie członkowskim poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego jest możliwe do przewidzenia, to państwo członkowskie powiadamia Parlament Europejski, Radę, Komisję i pozostałe państwa członkowskie zgodnie z art. 27 ust. 1 najpóźniej cztery tygodnie przed planowanym przywróceniem kontroli granicznej lub jak najszybciej w przypadku gdy okoliczności, które spowodowały potrzebę przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, staną się znane temu państwu członkowskiemu mniej niż cztery tygodnie przed planowanym przywróceniem kontroli.

5. W przypadku gdy stosuje się ust. 4 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla ust. 6, kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych można przywrócić na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. W przypadku gdy poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego utrzymuje się po upływie tego okresu, państwo członkowskie może przedłużyć kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych na odnawialne okresy nie dłuższe niż sześć miesięcy. O każdym przedłużeniu powiadamia się Parlament Europejski, Radę, Komisję i pozostałe państwa członkowskie zgodnie z art. 27 i w terminach, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. Z zastrzeżeniem ust. 6 niniejszego artykułu maksymalny czas trwania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych nie może przekraczać dwóch lat.

6. W przypadku gdy państwo członkowskie uzna, że występuje poważna wyjątkowa sytuacja w odniesieniu do utrzymującego się poważnego zagrożenia uzasadniająca dalszą potrzebę przeprowadzania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych przez okres dłuższy niż okres maksymalny, o którym mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, powiadamia ono Parlament Europejski, Radę, Komisję i pozostałe państwa członkowskie o zamiarze przedłużenia kontroli na granicach wewnętrznych na dodatkowy okres nieprzekraczający 6 miesięcy. Tego powiadomienia dokonuje się w terminie czterech tygodni przed planowanym przedłużeniem oraz – uwzględniając opinię Komisji wydaną zgodnie z art. 27a ust. 3 – zawiera się w nim ocenę ryzyka zgodnie z art. 26 ust. 2:

a) potwierdzającą utrzymujące się zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego;

▼M7

b) potwierdzającą, że w momencie dokonywania powiadomienia środki alternatywne mające zaradzić zagrożeniu uznano za nieskuteczne lub okazały się one nieskuteczne;

c) przedstawiającą środki łagodzące brane pod uwagę jako uzupełnienie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych;

d) obejmującą, w stosownych przypadkach, przedstawienie środków, działań, warunków i harmonogramu branych pod uwagę w celu zniesienia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

W terminie trzech miesięcy od powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja wydaje nową opinię dotyczącą konieczności i proporcjonalności przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych. Po otrzymaniu tego powiadomienia Komisja może wszcząć z własnej inicjatywy lub wszczyna na wniosek państwa członkowskiego, na które dana sytuacja ma bezpośredni wpływ, procedurę konsultacji, zgodnie z art. 27a ust. 1.

W przypadku gdy w poważnej wyjątkowej sytuacji potwierdzono dalszą potrzebę kontroli granicznej na granicach wewnętrznych w wyniku procedury, o której mowa w niniejszym ustępie, ale dodatkowy okres sześciu miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie jest wystarczający do zapewnienia dostępności skutecznych środków alternatywnych w celu przeciwdziałania utrzymującemu się zagrożeniu, państwo członkowskie może podjąć decyzję o przedłużeniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych o kolejny i ostatni dodatkowy okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, zgodnie z oceną ryzyka, o której mowa w akapicie drugim. W przypadku gdy państwo członkowskie podejmie taką decyzję, niezwłocznie powiadamia Komisję o swoim zamiarze przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych. Komisja niezwłocznie przyjmuje zalecenie dotyczące zgodności takiego ostatecznego przedłużenia z Traktatami, w szczególności z zasadami konieczności i proporcjonalności. W zaleceniu tym określa się również, w stosownych przypadkach wraz z innymi państwami członkowskimi, skuteczne środki kompensujące, które mają zostać wdrożone.

Artykuł 26

Kryteria dotyczące tymczasowego przywracania i przedłużania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

1. Aby ustalić, czy przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych jest konieczne i proporcjonalne zgodnie z art. 25 ust. 2, państwo członkowskie ocenia w szczególności:

a) stosowność środka polegającego na przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, biorąc pod uwagę charakter stwierdzonego poważnego zagrożenia, a w szczególności to, czy przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych może odpowiednio usunąć zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego oraz czy cele takiego przywrócenia można osiągnąć:

   (i) przy użyciu środków alternatywnych, takich jak proporcjonalne kontrole przeprowadzane w kontekście kontroli na terytorium, o których mowa w art. 23 lit. a);

   (ii) przy użyciu procedury ustanowionej w art. 23a;

   (iii) za pomocą innych form współpracy policyjnej przewidzianych w prawie Unii;

▼M7

(iv) w ramach wspólnych środków w zakresie tymczasowych ograniczeń związanych z podróżą do państw członkowskich, o których mowa w art. 21a ust. 2;

b) prawdopodobne skutki takiego środka dla:

(i) przepływu osób na obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych; oraz

(ii) funkcjonowania regionów transgranicznych, z uwzględnieniem silnych więzi społecznych i gospodarczych między nimi.

2. W przypadku gdy kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych przeprowadzano przez sześć miesięcy zgodnie z art. 25a ust. 5, dane państwo członkowskie przeprowadza ocenę ryzyka, która oprócz elementów zawartych w art. 27 ust. 2 i 3 obejmuje również ponowną ocenę kryteriów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. W przypadku gdy przywrócono lub przedłużono kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, zainteresowane państwa członkowskie zapewniają, aby towarzyszyły jej odpowiednie środki łagodzące skutki przywrócenia kontroli granicznych dla osób i transportu towarowego, ze szczególnym uwzględnieniem silnych więzi społecznych i gospodarczych między regionami transgranicznymi oraz osób odbywających podróże niezbędne.

Artykuł 27

Powiadamianie o tymczasowym przywróceniu lub przedłużeniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych oraz ocena ryzyka

1. Dokonywane przez państwa członkowskie powiadomienia o przywróceniu lub przedłużeniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych muszą zawierać następujące informacje:

a) powody przywrócenia lub przedłużenia kontroli, w tym wszystkie stosowne dane szczegółowo opisujące zdarzenia stanowiące poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego;

b) zakres proponowanego przywrócenia lub przedłużenia kontroli, wraz ze wskazaniem, którego odcinka lub których odcinków granic wewnętrznych ma dotyczyć przywrócenie lub przedłużenie kontroli granicznej;

c) nazwy dozwolonych przejść granicznych;

d) datę i czas trwania planowanego przywrócenia lub przedłużenia kontroli;

e) ocenę konieczności i proporcjonalności, o której mowa w art. 26 ust. 1, a w przypadku przedłużenia – w art. 26 ust. 2;

f) w stosownych przypadkach – środki, jakie mają zostać podjęte przez inne państwa członkowskie.

Powiadomienie może zostać dokonane wspólnie przez dwa państwa członkowskie lub większą ich liczbę.

▼M7

Państwa członkowskie przekazują powiadomienie przy użyciu wzoru, który zostanie określony przez Komisję zgodnie z ust. 6.

2. W przypadku gdy kontrolę graniczną przeprowadzano przez sześć miesięcy zgodnie z art. 25a ust. 5, każde kolejne powiadomienie o przedłużeniu takiej kontroli musi zawierać ocenę ryzyka. Ocena ryzyka przedstawia skalę i przewidywany rozwój sytuacji w odniesieniu do poważnego zagrożenia, w szczególności długości przewidywanego okresu utrzymywania się poważnego zagrożenia oraz odcinki granic wewnętrznych, których może ono dotyczyć, a także informacje dotyczące środków koordynacji z pozostałymi państwami członkowskimi, dla których kontrola graniczna na granicach wewnętrznych ma lub może mieć skutki.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie przywracają lub przedłużają kontrolę graniczną ze względu na sytuację, o której mowa w art. 25 ust. 1 lit. c), ocena wymagana na podstawie ust. 1 lit. e) niniejszego artykułu zawiera również ocenę ryzyka oraz informacje dotyczące nagłego niedozwolonego przemieszczania się na dużą skalę, w tym wszelkie informacje uzyskane od odpowiednich agencji Unii zgodnie z ich odpowiednimi mandatami i analizę danych z odpowiednich systemów informacyjnych.

4. Na żądanie Komisji dane państwo członkowskie przekazuje wszelkie dalsze informacje, w tym dotyczące środków koordynacji z państwami członkowskimi, na które ma wpływ planowane przedłużenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, a także dalsze informacje niezbędne do oceny ewentualnego zastosowania środków, o których mowa w art. 23 i 23a.

5. Państwa członkowskie nie mają obowiązku przekazywania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1–4 niniejszego artykułu, w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa publicznego, mając na uwadze poufność toczących się postępowań przygotowawczych. Państwa członkowskie przekazujące powiadomienie na podstawie ust. 1 lub 2 mogą, w razie potrzeby i zgodnie z prawem krajowym, podjąć decyzję o utajnieniu wszystkich lub części informacji zawartych w powiadomieniu, w szczególności ocen ryzyka. Takie utajnienie nie może uniemożliwiać pozostałym państwom członkowskim, na które ma wpływ tymczasowe przywrócenie kontroli granicznych na granicach wewnętrznych, dostępu do informacji za pośrednictwem odpowiednich i bezpiecznych kanałów komunikacji. Takie utajnienie nie może uniemożliwiać państwom członkowskim udostępnienia informacji Parlamentowi Europejskiemu. Przekazywanie i przetwarzanie informacji i dokumentów przekazanych Parlamentowi Europejskiemu na podstawie niniejszego artykułu nie obejmuje ocen ryzyka, o których mowa w ust. 2, i musi być zgodne z przepisami dotyczącymi przekazywania i przetwarzania informacji niejawnych.

6. Komisja przyjmuje akt wykonawczy w celu określenia wzoru, o którym mowa w ust. 1 akapit trzeci niniejszego artykułu, oraz udostępnia ten wzór online. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

▼M7

Artykuł 27a

Konsultacje z państwami członkowskimi i opinia Komisji

1. Po otrzymaniu powiadomień przekazanych na podstawie art. 27 ust. 1 Komisja może wszcząć z własnej inicjatywy lub wszczyna na wniosek państwa członkowskiego, na które kontrola graniczna na granicach wewnętrznych ma bezpośredni wpływ, procedurę konsultacji, obejmującą wspólne posiedzenia między państwem członkowskim, które planuje przywrócić lub przedłużyć kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, a pozostałymi państwami członkowskimi, zwłaszcza tymi, na które takie środki mają bezpośredni wpływ, oraz odpowiednimi agencjami Unii.

Celem konsultacji jest zbadanie w szczególności zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, konieczności i proporcjonalności planowanego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, z uwzględnieniem stosowności środków alternatywnych, oraz – w przypadku gdy kontrola graniczna została już przywrócona – jej skutków, a także sposobów zapewnienia wdrożenia wzajemnej współpracy między państwami członkowskimi w odniesieniu do przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

Przy podejmowaniu decyzji o przywróceniu lub przedłużeniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych i podczas przeprowadzania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych państwo członkowskie planujące przywrócenie lub przedłużenie takiej kontroli uwzględnia wyniki tych konsultacji.

2. Po otrzymaniu powiadomień przekazanych w związku z przywróceniem lub przedłużeniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych Komisja wydaje opinię lub każde państwo członkowskie może, bez uszczerbku dla art. 72 TFUE, wydać opinię, jeżeli na podstawie informacji zawartych w powiadomieniu i ocenie ryzyka, w stosownych przypadkach, lub na podstawie wszelkich dodatkowych informacji ma wątpliwości co do konieczności lub proporcjonalności planowanego przywrócenia lub przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

3. Po otrzymaniu powiadomień przekazanych w związku z przedłużeniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych na podstawie art. 25a ust. 4, które prowadzi do kontynuacji kontroli granicznej na granicach wewnętrznych trwającej łącznie 12 miesięcy, Komisja wydaje opinię dotyczącą konieczności i proporcjonalności takiej kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

Opinia Komisji musi zawierać co najmniej:

a) ocenę zgodności przywrócenia lub przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych z zasadami konieczności i proporcjonalności;

b) ocenę tego, czy dostatecznie rozważono alternatywne środki mające na celu zaradzenie poważnemu zagrożeniu.

W przypadku oceny przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych i uznania, że jest to zgodne z zasadami konieczności i proporcjonalności, opinia zawiera, w stosownych przypadkach, zalecenia dotyczące poprawy współpracy między państwami członkowskimi w celu ograniczenia wpływu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych oraz przyczynienia się do zmniejszenia utrzymującego się zagrożenia.

▼M7

4. W przypadku wydania opinii, o której mowa w ust. 2 lub 3, Komisja zgodnie z ust. 1 wszczyna procedurę konsultacji w celu przedyskutowania opinii z państwami członkowskimi.

Artykuł 28

Specjalny mechanizm, w przypadku gdy stan zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę stwarza zagrożenie dla ogólnego funkcjonowania obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych

1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi wystąpienie stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, który ma wpływ na wiele państw członkowskich, stwarzając zagrożenie dla ogólnego funkcjonowania obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych, może ona przedłożyć Radzie wniosek dotyczący przyjęcia decyzji wykonawczej zezwalającej na przywrócenie kontroli granicznych przez państwa członkowskie, w tym na zastosowanie wszelkich odpowiednich środków łagodzących, które mają zostać ustanowione na poziomie krajowym i na poziomie Unii, jeżeli dostępne środki, o których mowa w art. 21a i 23, nie są wystarczające do zaradzenia stanowi zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o przedłożenie takiego wniosku Radzie.

2. Decyzja wykonawcza Rady, o której mowa w ust. 1, obejmuje okres do sześciu miesięcy i może zostać przedłużona na wniosek Komisji na kolejne okresy nieprzekraczające sześciu miesięcy, o ile stan zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę utrzymuje się, z uwzględnieniem przeglądu, o którym mowa w ust. 4.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie przywrócą lub przedłużą kontrolę graniczną z powodu stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, o którym mowa w ust. 1, od momentu wejścia w życie decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w ust. 1, ta kontrola graniczna opiera się na tej decyzji.

4. Komisja regularnie dokonuje przeglądu rozwoju sytuacji w odniesieniu do stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, o którym mowa w ust. 1, a także skutków środków przyjętych zgodnie z decyzją wykonawczą Rady, o której mowa w tym ustępie, aby ocenić, czy środki te nadal są uzasadnione, a w przeciwnym wypadku, aby zaproponować jak najszybsze zniesienie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

5. Państwa członkowskie natychmiast powiadamiają Parlament Europejski, Radę, Komisję i pozostałe państwa członkowskie o przywróceniu kontroli granicznej zgodnie z decyzją, o której mowa w ust. 1.

6. Państwa członkowskie mogą podjąć inne środki, o których mowa w art. 23, w celu ograniczenia zakresu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych. Komisja uwzględnia te środki w przeglądzie, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

▼B

Artykuł 29

Procedura szczególna w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej

▼M1

1. W wyjątkowych okolicznościach, gdy ogólne funkcjonowanie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej jest zagrożone w wyniku utrzymujących się poważnych niedociągnięć związanych z kontrolą na granicach zewnętrznych, o czym mowa w art. 21 niniejszego rozporządzenia, lub w wyniku nieprzestrzegania przez państwo członkowskie decyzji Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 ([1]), oraz w zakresie, w jakim okoliczności te stwarzają poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej lub na częściach tego obszaru, kontrole graniczne na granicach wewnętrznych mogą zostać przywrócone zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Okres ten może zostać przedłużony, nie więcej niż trzy razy, o kolejne okresy nie dłuższe niż sześć miesięcy, jeżeli te wyjątkowe okoliczności będą się utrzymywać.

▼B

2. W ostateczności i w celu ochrony wspólnych interesów na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej, gdy wszelkie inne środki, w szczególności te, o których mowa w art. 21 ust. 1, nie są w stanie skutecznie zażegnać stwierdzonego poważnego zagrożenia, Rada może zalecić, by jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba podjęły decyzję o przywróceniu kontroli granicznych na całej długości swoich granic wewnętrznych lub na ich określonych odcinkach. Zalecenie Rady oparte jest na wniosku Komisji. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o przedłożenie Radzie takiego wniosku w sprawie zalecenia.

W swoim zaleceniu Rada wskazuje przynajmniej te informacje, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a)–e).

Rada może zalecić przedłużenie kontroli granicznej zgodnie z warunkami i procedurą określonymi w niniejszym artykule.

Zanim państwo członkowskie przywróci kontrolę graniczną na całej długości swoich granic wewnętrznych lub na ich określonych odcinkach na mocy niniejszego ustępu, powiadamia odpowiednio pozostałe państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisję.

3. Jeżeli państwo członkowskie nie wykonuje zalecenia, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie informuje ono Komisję na piśmie o powodach takiego niewykonania.

W takim przypadku Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia powody zgłoszone przez dane państwo członkowskie oraz skutki dla ochrony wspólnych interesów na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

▼B

4. Jeśli należycie uzasadnia to pilny charakter sprawy, w sytuacjach w których okoliczności powodujące konieczność przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych zgodnie z ust. 2 stają się znane mniej niż 10 dni przed końcem poprzedniego okresu przywrócenia kontroli, Komisja może przyjąć wszelkie niezbędne zalecenia w drodze aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 38 ust. 3. W terminie 14 dni od przyjęcia takich zaleceń Komisja przedkłada Radzie wniosek w sprawie zalecenia zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla środków, które mogą zostać przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie art. 25, 27 i 28 w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.

Artykuł 30

Kryteria tymczasowego przywracania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej

1. W przypadku gdy w ostateczności i zgodnie z art. 29 ust. 2 Rada zaleci tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na co najmniej jednej granicy wewnętrznej lub na co najmniej jednym jej odcinku, ocenia ona stopień, w jakim taki środek może odpowiednio zażegnać zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej, oraz ocenia proporcjonalność środka w stosunku do zagrożenia. Ocena ta opiera się na szczegółowych informacjach dostarczonych przez dane państwo członkowskie lub państwa członkowskie oraz przez Komisję, a także wszelkich innych istotnych informacjach, w tym informacjach uzyskanych na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu. Dokonując takiej oceny, uwzględnia się w szczególności następujące kwestie:

a) dostępność technicznych lub finansowych środków wsparcia, z których skorzystano lub można skorzystać na poziomie krajowym lub unijnym lub na obydwu tych poziomach, w tym wsparcia ze strony organów, jednostek organizacyjnych lub służb Unii, takich jak Agencja, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 ([1]), lub Europejski Urząd Policji (zwany dalej „Europolem”), ustanowiony decyzją 2009/371/WSiSW, oraz zakres, w jakim środki te mogą przyczynić się odpowiednio do zażegnania zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej;

b) bieżące i prawdopodobne przyszłe skutki poważnych niedociągnięć w odniesieniu do kontroli na granicach zewnętrznych, stwierdzonych w ramach ocen przeprowadzanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, oraz zakres, w jakim niedociągnięcia te stanowią poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej;

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 11).

▼B

c) prawdopodobne skutki przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych dla swobody przepływu osób w obrębie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej.

2. Przed przyjęciem wniosku w sprawie zalecenia Rady zgodnie z art. 29 ust. 2 Komisja może:

a) zwrócić się do państw członkowskich, Agencji, Europolu lub innych organów lub jednostek organizacyjnych Unii o dalsze informacje;

b) przeprowadzić wizyty kontrolne na miejscu przy wsparciu ekspertów z państw członkowskich i Agencji, Europolu lub wszelkich innych właściwych organów, jednostek organizacyjnych lub służb Unii, aby uzyskać lub sprawdzić informacje mające znaczenie dla tego zalecenia.

Artykuł 31

Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady

Komisja i dane państwo członkowskie lub państwa członkowskie jak najszybciej informują Parlament Europejski i Radę o zaistnieniu wszelkich okoliczności, które mogą spowodować zastosowanie art. 21 i 25–30.

Artykuł 32

Przepisy mające zastosowanie w przypadku przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

W przypadku przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych stosowne przepisy tytułu II stosuje się odpowiednio.

▼M7

Artykuł 33

Sprawozdanie z przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

1. W ciągu czterech tygodni po zniesieniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych państwo członkowskie, które prowadziło kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie z przywrócenia oraz, w stosownych przypadkach, przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, w przypadku gdy kontrola graniczna jest przedłużana zgodnie z art. 25a ust. 5, dane państwo członkowskie przedkłada sprawozdanie po upływie 12 miesięcy, a następnie po 12 miesiącach, jeżeli kontrola graniczna jest w drodze wyjątku utrzymywana.

3. W sprawozdaniu przedstawia się w szczególności ocenę wstępną i uzupełniającą dotyczącą konieczności i proporcjonalności kontroli granicznej, spełnienie kryteriów, o których mowa w art. 26, prowadzenie kontroli, praktyczną współpracę z sąsiednimi państwami członkowskimi, wynikające z kontroli skutki dla swobodnego przepływu osób, w szczególności w regionach transgranicznych, skuteczność przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, łącznie z oceną ex post konieczności i proporcjonalności przywrócenia kontroli granicznej.

▼M7

4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy w celu ustanowienia jednolitego wzoru takiego sprawozdania oraz udostępnia go w internecie. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

5. Komisja może wydać opinię dotyczącą tej przeprowadzonej ex post oceny tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na co najmniej jednej granicy wewnętrznej lub jej części.

6. Co najmniej raz w roku Komisja składa zarówno Parlamentowi Europejskiemu, jak i Radzie sprawozdanie z funkcjonowania obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych (zwane dalej „sprawozdaniem o stanie strefy Schengen"). Komisja może również przedyskutować sprawozdanie w sprawie stanu strefy Schengen oddzielnie z Parlamentem Europejskim i Radą. Sprawozdanie zawiera wykaz wszystkich podjętych w danym roku decyzji o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, a także wszystkich działań podjętych przez Komisję w związku z przywróceniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych. W sprawozdaniu szczególną uwagę zwraca się na kontrole graniczną, która została wprowadzona na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Zawiera ono również ocenę konieczności i proporcjonalności przywrócenia i przedłużenia kontroli granicznej w okresie objętym sprawozdaniem, a także informacje dotyczące tendencji w obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych w odniesieniu do niedozwolonego przemieszczania się obywateli państw trzecich, z uwzględnieniem dostępnych informacji uzyskanych od odpowiednich agencji Unii i analizy danych z odpowiednich systemów informacyjnych.

▼B

Artykuł 34

Informowanie opinii publicznej

Komisja i dane państwo członkowskie w skoordynowany sposób informują opinię publiczną o decyzji o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, wskazując w szczególności datę rozpoczęcia i zakończenia stosowania tego środka, o ile nie istnieją nadrzędne przesłanki związane z bezpieczeństwem, aby tego nie robić.

Artykuł 35

Poufność

Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego pozostałe państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisja przestrzegają poufności informacji dostarczonych w związku z przywróceniem i przedłużeniem kontroli granicznej oraz sprawozdaniem sporządzonym na podstawie art. 33.

TYTUŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

▼M7

Artykuł 36

Zmiany w załącznikach

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących zmian załączników III, IV i VIII.

▼M7

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez dodanie w załączniku XI część B kategorii osób odbywających podróże niezbędne.

3. Jeżeli w należycie uzasadnionych przypadkach, ze względu na charakter stanu zagrożenia zdrowia publicznego na dużą skalę, jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 37a.

▼B

Artykuł 37

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 5 i w art. 36, powierza się Komisji na czas nieokreślony.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 5 i art. 36, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 5 i art. 36 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼M7

Artykuł 37a

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzą w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podaje się powody zastosowania trybu pilnego.

2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 37 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o wniesieniu sprzeciwu.

▼B

Artykuł 38

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 39

Powiadomienia

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji:

a) wykaz dokumentów pobytowych, oddzielnie dla dokumentów objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. a) oraz dokumentów objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. b), wraz z wzorem dokumentów pobytowych objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. b). Karty pobytowe wydane zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE oznacza się specjalnie jako takie, a w odniesieniu do kart pobytowych wydanych w postaci nieodpowiadającej jednolitemu formatowi, który jest określony w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002, zgłasza się wzory tych dokumentów;

b) wykaz ich przejść granicznych;

c) kwoty referencyjne wymagane do przekroczenia ich granic zewnętrznych, ustalane co roku przez organy krajowe;

d) wykaz służb krajowych odpowiedzialnych za kontrolę graniczną;

e) wzory kart wydawanych przez ministerstwa spraw zagranicznych;

f) wyjątki od przepisów dotyczących przekraczania granic zewnętrznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a);

g) statystyki, o których mowa w art. 11 ust. 3;

▼M7

h) informacje o obszarach uznanych za regiony transgraniczne oraz o wszelkich istotnych zmianach w tym zakresie.

▼B

2. Komisja udostępnia państwom członkowskim i opinii publicznej informacje przekazane zgodnie z ust. 1 poprzez publikację w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria C, oraz za pomocą jakichkolwiek innych właściwych środków.

Artykuł 40

Mały ruch graniczny

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów Unii dotyczących małego ruchu granicznego oraz dla obowiązujących umów dwustronnych o małym ruchu granicznym.

▼B

Artykuł 41

Ceuta i Melilla

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie naruszają specjalnych przepisów mających zastosowanie do miast Ceuta i Melilla, określonych w deklaracji Królestwa Hiszpanii w sprawie miast Ceuta i Melilla w Akcie końcowym do Umowy w sprawie przystąpienia Królestwa Hiszpanii do Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. ([1]).

Artykuł 42

Przekazywanie informacji przez państwa członkowskie

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach krajowych dotyczących art. 23 lit. c) i d), sankcjach, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz umowach dwustronnych dozwolonych na mocy niniejszego rozporządzenia. Informacje o kolejnych zmianach w tych przepisach przekazywane są w ciągu pięciu dni roboczych.

Informacje przekazywane przez państwa członkowskie publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria C.

▼M3

Artykuł 42a

Środki przejściowe dotyczące państw członkowskich nieposługujących się jeszcze EES

1. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich przekraczających granice państw członkowskich, o których mowa w art. 66 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, są systematycznie stemplowane przy wjeździe i wyjeździe.

Dokumenty podróży obywateli państw trzecich, o których to obywatelach mowa w art. 6a ust. 1 lit. b) i c) niniejszego rozporządzenia i którzy przekraczają granice państw członkowskich, o których mowa w art. 66 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, są stemplowane przy wjeździe i wyjeździe.

Ten obowiązek stemplowania ma również zastosowanie w przypadku uproszczonych odpraw granicznych dokonywanych zgodnie z art. 9 niniejszego rozporządzenia.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu stempla nie zamieszcza się w dokumentach podróży tych obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 6a ust. 3 lit. a), b), i f), art. 6a ust. 3 lit. g) ppkt (i), (ii), (iii) i (vii) oraz art. 6a ust. 3 lit. j).

3. Przepisy niniejszego rozporządzenia, które odnoszą się do danych dotyczących wjazdu/wyjazdu zarejestrowanych w EES i do braku takich danych w EES, w szczególności przepisy art. 8 ust. 3 lit. a) ppkt (iiia) i, art. 8 ust. 3 lit. g) ppkt (iv), art. 8d ust. 4 lit. d) i art. 12, stosuje się odpowiednio do stempli wjazdowych lub stempli wyjazdowych.

([1]) Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 73.

▼M3

4. Jeżeli domniemanie spełniania warunków dotyczących czasu trwania pobytu zostaje obalone zgodnie z art. 12 ust. 2, obywatel państwa trzeciego przebywający na terytorium państwa członkowskiego, które nie posługuje się jeszcze EES, ma prawo do tego, żeby w jego dokumencie podróży została zamieszczona informacja o dacie i miejscu przekroczenia przez niego granicy zewnętrznej lub granicy wewnętrznej tego państwa członkowskiego. Obywatel państwa trzeciego może również otrzymać formularz, którego wzór zamieszczony jest w załączniku VIII.

5. Stosuje się przepisy dotyczące stemplowania określone w załączniku IV.

6. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 66 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, stemplują dokumenty podróży tych obywateli państw trzecich, którym na granicy tych państw członkowskich odmówiono wjazdu na pobyt krótkoterminowy. Stemplowanie odbywa się zgodnie ze szczegółowymi uregulowaniami zawartymi w załączniku V część A pkt 1 lit. d).

7. Obowiązek stemplowania na podstawie ust. 1–6 ma zastosowanie do dnia uruchomienia EES w danym państwie członkowskim.

▼M7

Artykuł 42b

Powiadamianie o regionach transgranicznych

Do dnia 11 stycznia 2025 r. wszystkie państwa członkowskie mające wspólne granice wewnętrzne określają, w ramach ścisłej współpracy, obszary swojego terytorium uznawane za regiony transgraniczne, uwzględniając silne więzi społeczne i gospodarcze między nimi, oraz powiadamiają o tych obszarach Komisję.

Państwa członkowskie informują również Komisję o wszelkich istotnych zmianach w tym zakresie.

▼B

Artykuł 43

Mechanizm oceny

1. Zgodnie z Traktatami oraz bez uszczerbku dla ich postanowień o procedurach dotyczących naruszeń, wykonywanie niniejszego rozporządzenia przez każde państwo członkowskie jest oceniane za pomocą mechanizmu oceny.

2. Zasady funkcjonowania mechanizmu oceny określono w rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013. Zgodnie z tym mechanizmem oceny państwa członkowskie i Komisja mają wspólnie dokonywać regularnych, obiektywnych i bezstronnych ocen w celu zweryfikowania, czy niniejsze rozporządzenie jest stosowane prawidłowo, a Komisja ma koordynować te oceny w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. W ramach mechanizmu każde państwo członkowskie jest oceniane w odstępach nie dłuższych niż pięć lat przez niewielki zespół składający się z przedstawicieli Komisji oraz z ekspertów wyznaczonych przez państwa członkowskie.

Oceny mogą składać się z zapowiedzianych lub niezapowiedzianych wizyt na miejscu przeprowadzanych na granicach wewnętrznych lub zewnętrznych.

Zgodnie z tym mechanizmem oceny Komisja odpowiada za przyjmowanie wieloletnich i rocznych programów ocen oraz sprawozdań z oceny.

▼B

3. W przypadku ewentualnych niedociągnięć do danych państw członkowskich mogą zostać skierowane zalecenia dotyczące działań naprawczych.

Jeżeli w sprawozdaniu z oceny przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 stwierdza się, że istnieją poważne niedociągnięcia w prowadzeniu kontroli na granicach zewnętrznych, zastosowanie mają art. 21 i 29 niniejszego rozporządzenia.

4. Parlament Europejski i Rada są informowane na wszystkich etapach oceny; są im także przekazywane – zgodnie z przepisami o dokumentach niejawnych – wszelkie stosowne dokumenty.

5. Parlament Europejski jest niezwłocznie i w pełni informowany o wszelkich wnioskach mających na celu zmianę lub zastąpienie przepisów rozporządzenia (UE) nr 1053/2013.

Artykuł 44

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku X.

Artykuł 45

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

▼B

ZAŁĄCZNIK I

Dokumenty uzupełniające do celów weryfikacji spełnienia warunków wjazdu

Dokumenty uzupełniające, o których mowa w art. 6 ust. 3, mogą obejmować:

a) w odniesieniu do podróży służbowych:

(i) zaproszenie od firmy lub instytucji do uczestnictwa w spotkaniach, konferencjach lub wydarzeniach związanych z handlem, przemysłem lub pracą;

(ii) inne dokumenty potwierdzające istnienie stosunków handlowych lub relacji zawodowych;

(iii) bilety wstępu na targi i kongresy, w przypadku uczestnictwa w nich;

b) w odniesieniu do podróży podejmowanych w celu podjęcia nauki i innych form kształcenia:

(i) zaświadczenie potwierdzające przyjęcie przez instytucję dydaktyczną w celu uczestnictwa w kursach zawodowych lub teoretycznych w ramach szkolenia podstawowego lub uzupełniającego;

(ii) legitymacje studenckie lub świadectwa uczestnictwa w kursach;

c) w odniesieniu do podróży podejmowanych w celach turystycznych lub z powodów osobistych:

(i) dokumenty uzupełniające dotyczące zakwaterowania:

— zaproszenie od osoby przyjmującej w razie zatrzymania się u niej,

— dokument uzupełniający od placówki zapewniającej zakwaterowanie lub inny odpowiedni dokument wskazujący na przewidywane miejsce zakwaterowania;

(ii) dokumenty uzupełniające dotyczące planu podróży:

— potwierdzenie rezerwacji wycieczki zorganizowanej lub inny odpowiedni dokument wskazujący na przewidywane plany podróży;

(iii) dokumenty uzupełniające dotyczące powrotu:

— bilet powrotny lub bilet w obie strony;

d) w odniesieniu do podróży podejmowanych z powodów politycznych, naukowych, wydarzeń kulturalnych, sportowych lub religijnych lub z innych powodów:

zaproszenia, bilety wstępu, dowód wpisania się na listę uczestników lub programy określające, jeżeli jest to możliwe, nazwę organizacji przyjmującej i długość pobytu lub inny odpowiedni dokument wskazujący na cel wizyty.

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Rejestrowanie informacji

Na wszystkich przejściach granicznych wszelkie informacje służbowe oraz wszelkie inne szczególnie istotne informacje podlegają rejestracji w formie odręcznej lub elektronicznej. Informacje podlegające rejestracji obejmują w szczególności:

a) nazwiska funkcjonariusza straży granicznej odpowiedzialnego lokalnie za odprawę graniczną oraz innych funkcjonariuszy wchodzących w skład każdej zmiany;

b) uproszczenie odprawy osób zastosowane zgodnie z art. 9;

c) wydanie na granicy dokumentów zastępczych w miejsce paszportów i wiz;

d) osoby zatrzymane i zażalenia (przestępstwa i naruszenia administracyjne);

e) osoby, którym odmówiono wjazdu zgodnie z art. 14 (podstawa odmowy i obywatelstwo);

f) kody bezpieczeństwa stempli wjazdu i wyjazdu, tożsamość funkcjonariuszy straży granicznej, którym przydzielono dany stempel w danym czasie lub na danej zmianie, oraz informacje dotyczące utraconych i skradzionych stempli;

g) zażalenia osób poddanych odprawie;

h) inne szczególnie istotne środki policyjne lub sądowe;

i) szczególne zdarzenia.

▼B

ZAŁĄCZNIK III

Wzory znaków oznaczających pasy ruchu na przejściach granicznych

CZĘŚĆ A

([1])

([1]) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

▼B

CZĘŚĆ B1: „wiza niewymagana”

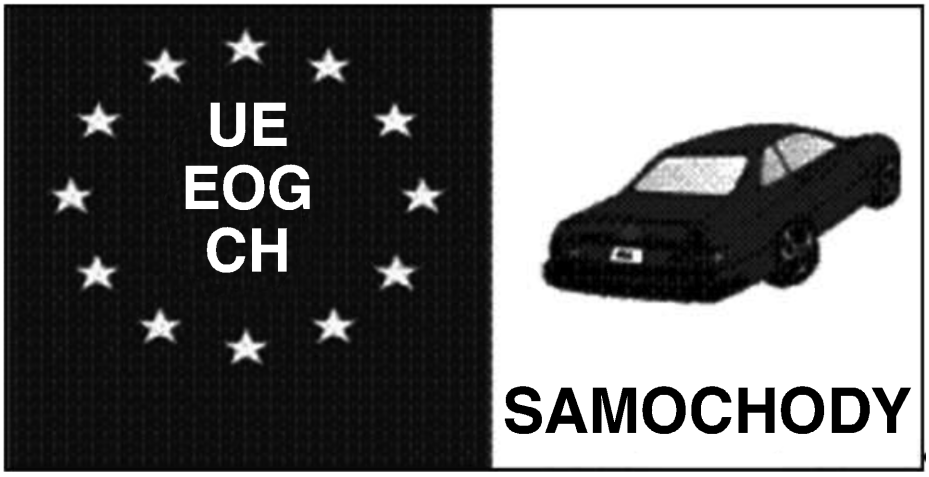

CZĘŚĆ B2: „wszystkie paszporty”

▼B

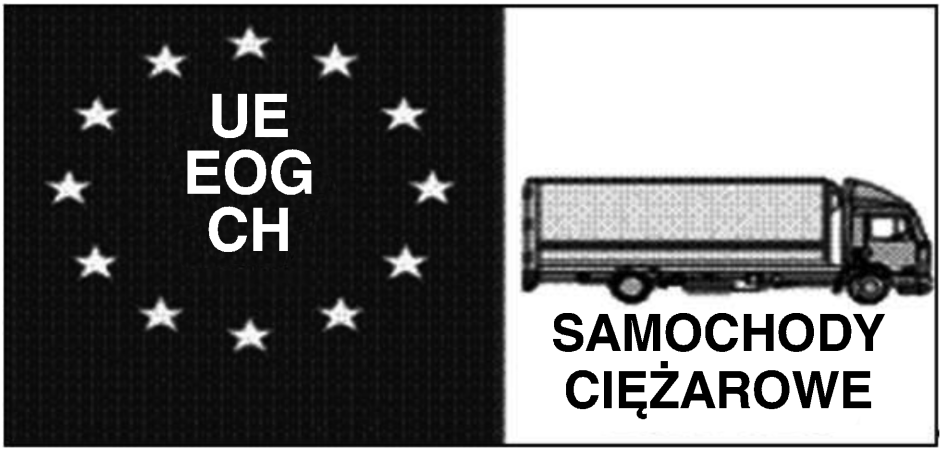
CZĘŚĆ C

([1])

([1])

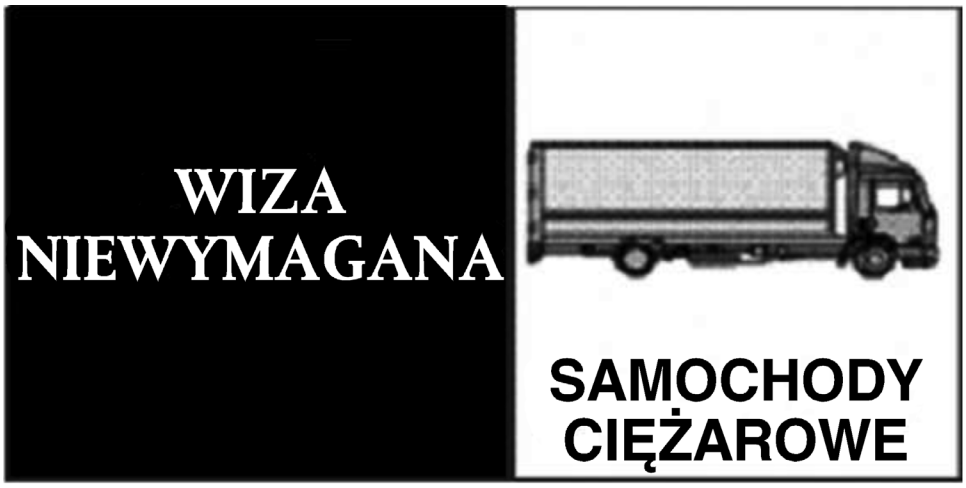
([1])

([1]) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

▼B

WIZA
NIEWYMAGANA
SAMOCHODY
OSOBOWE

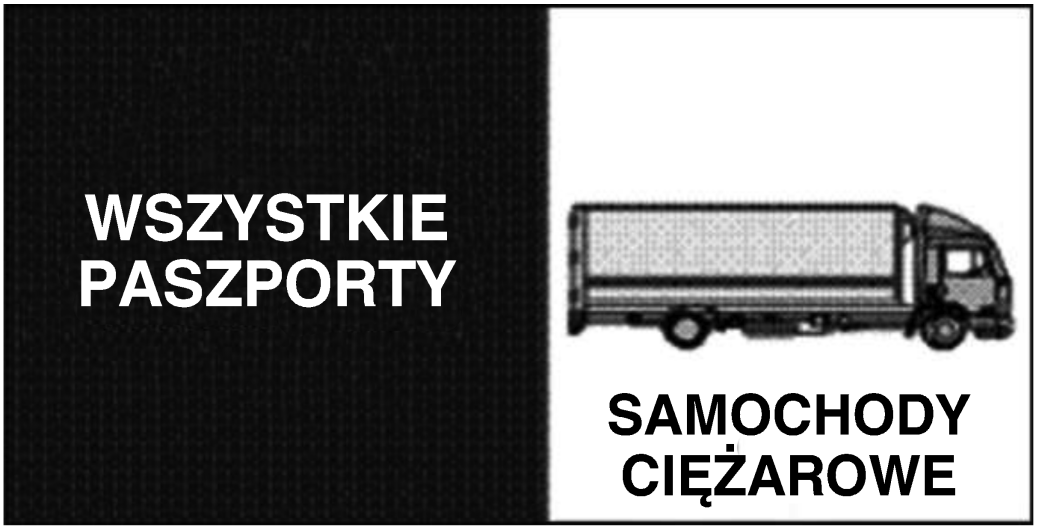

WIZA
NIEWYMAGANA
AUTOKARY

WIZA
NIEWYMAGANA
SAMOCHODY
CIĘŻAROWE

▼B

WSZYSTKIE
PASZPORTY
SAMOCHODY

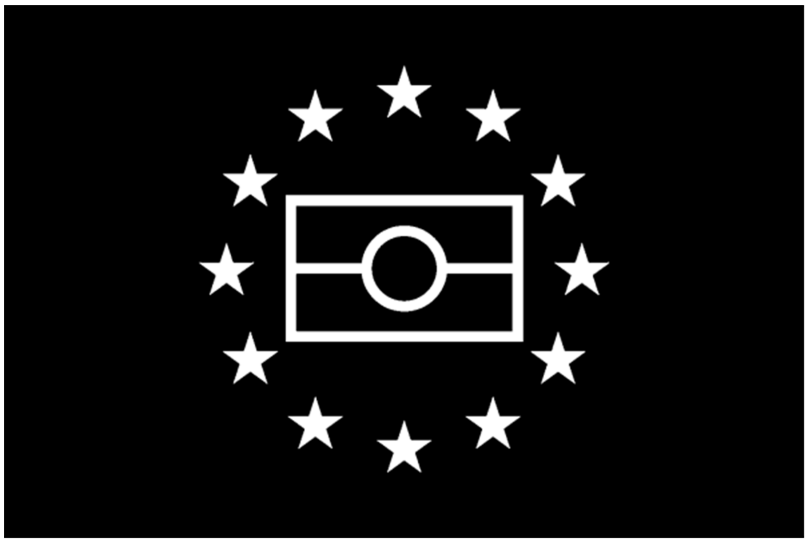

WSZYSTKIE
PASZPORTY
AUTOBUSY

WSZYSTKIE
PASZPORTY
SAMOCHODY
CIĘŻAROWE

▼**M3**

CZĘŚĆ D

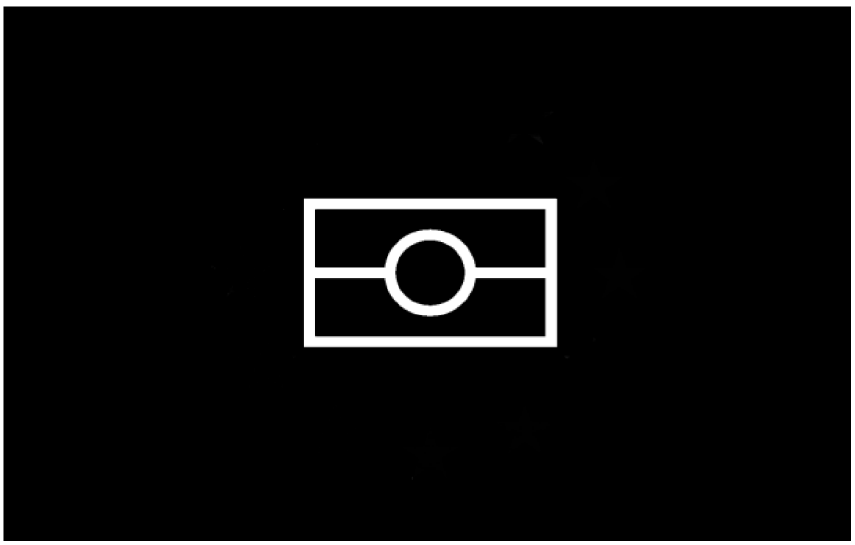
Część D1: Pasy ruchu do zautomatyzowanej kontroli granicznej – obywatele UE/EOG/CH

Gwiazdy nie są wymagane w przypadku Szwajcarii, Liechtensteinu, Norwegii i Islandii

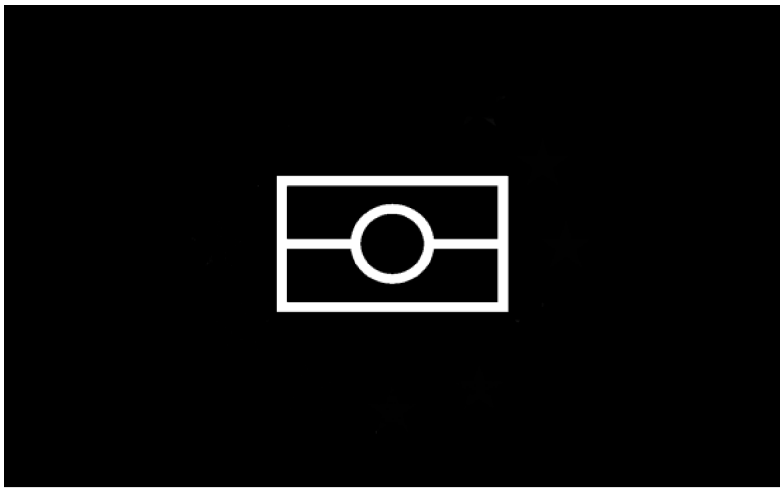
Część D2: Pasy ruchu do zautomatyzowanej kontroli granicznej – obywatele państw trzecich

▼M3

Część D3: Pasy ruchu do zautomatyzowanej kontroli granicznej – wszystkie paszporty

Część E: Pasy ruchu dla zarejestrowanych podróżnych

▼B

ZAŁĄCZNIK IV

Stemplowanie

▼M3

1. Dokument podróży obywatela państwa trzeciego, który posiada uproszczony kolejowy dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem (WE) 693/2003, jest stemplowany przy wjeździe i wyjeździe. Ponadto dokument podróży obywatela państwa trzeciego, który posiada ważny uproszczony dokument tranzytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 693/2003 i który odbywa tranzyt pociągiem oraz nie wysiada z tego pociągu na terytorium państwa członkowskiego – również są stemplowane przy wjeździe i wyjeździe. Ponadto w przypadkach wyraźnie przewidzianych w prawie krajowym, państwo członkowskie może przy wjeździe i wyjeździe stemplować dokumenty podróży tych obywateli państw trzecich, którzy posiadają dokumenty pobytowe lub wizy długoterminowe wydane przez to państwo członkowskie, zgodnie z art. 11 niniejszego rozporządzenia.

   Dokumenty podróży obywatela państwa trzeciego, który na podstawie krajowej wizy krótkoterminowej wydanej na potrzeby jednokrotnego lub dwukrotnego wjazdu wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego niestosującego jeszcze w pełni dorobku Schengen, ale posługującego się EES, lub który na podstawie takiej wizy wyjeżdża z tego terytorium, stemplowane są przy wjeździe i wyjeździe.

1a. Specyfikacje tych stempli są określone w decyzjach Komitetu Wykonawczego Schengen SCH/COM-EX (94) 16 rev oraz SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIAL).

▼B

2. Kody bezpieczeństwa stosowane na stemplach zmienia się w regularnych odstępach czasu, nieprzekraczających jednego miesiąca.

▼M3

2a. Przy wjeździe i wyjeździe obywateli państw trzecich, którzy objęci są obowiązkiem wizowym i obowiązkiem stemplowania, stempel zamieszcza się na stronie obok strony, na której zamieszczona jest wiza. Jednak jeżeli strony tej nie można wykorzystać, stempel zamieszcza się na stronie następnej. Stempla nie zamieszcza się w polu przeznaczonym do odczytu maszynowego.

———————

▼B

4. Państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe odpowiedzialne za wymianę informacji na temat kodów bezpieczeństwa stempli wjazdowych i wyjazdowych, używanych na przejściach granicznych, oraz informują o tym pozostałe państwa członkowskie, Sekretariat Generalny Rady oraz Komisję. Wspomniane punkty kontaktowe uzyskują natychmiastowy dostęp do informacji, dotyczących jednolitych stempli wjazdowych i wyjazdowych stosowanych na granicy zewnętrznej danego państwa członkowskiego, a w szczególności do informacji na temat:

   a) przejścia granicznego, do którego przypisany jest dany stempel;

   b) tożsamości funkcjonariusza straży granicznej, któremu przydzielony jest w danym czasie dany stempel;

   c) kodu bezpieczeństwa danego stempla w danym czasie.

   Wszelkie zapytania dotyczące jednolitych stempli wjazdowych i wyjazdowych są zgłaszane za pośrednictwem wspomnianych powyżej krajowych punktów kontaktowych.

   Krajowe punkty kontaktowe przekazują niezwłocznie pozostałym punktom kontaktowym, Sekretariatowi Generalnemu Rady oraz Komisji informacje na temat zmiany punktów kontaktowych, a także utraconych i skradzionych stempli.

▼B

ZAŁĄCZNIK V

CZĘŚĆ A

Procedury odmowy wjazdu na granicy

1. W przypadku odmowy wjazdu właściwy funkcjonariusz straży granicznej:

a) wypełnia standardowy formularz odmowy wjazdu przedstawiony w części B. Dany obywatel państwa trzeciego podpisuje formularz, po czym otrzymuje kopię podpisanego formularza. W przypadku odmowy podpisania przez obywatela państwa trzeciego funkcjonariusz straży granicznej wskazuje fakt odmowy na formularzu w polu „uwagi";

▼M3

b) w przypadku obywateli państw trzecich, którym odmówiono wjazdu na pobyt krótkoterminowy, w EES rejestruje się dane dotyczące odmowy wjazdu zgodnie z art. 6a ust. 2 niniejszego rozporządzenia i art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

▼B

c) w stosownych przypadkach unieważnia lub cofa wizę zgodnie z warunkami określonymi w art. 34 rozporządzenia (WE) nr 810/2009;

▼M3

d) w przypadku obywateli państw trzecich, w odniesieniu do których odmowa wjazdu nie jest rejestrowana w EES, zamieszcza się w paszporcie stempel wjazdowy, unieważniony przekreśleniem na krzyż naniesionym nieusuwalnym czarnym tuszem, i zapisuje obok po prawej stronie, również nieusuwalnym tuszem, literę(-y) odpowiadającą(-ce) powodowi (powodom) odmowy wjazdu, których listę zawiera standardowy formularz odmowy wjazdu zamieszczony w części B niniejszego załącznika. Ponadto w przypadku tych kategorii osób funkcjonariusz straży granicznej odnotowuje każdą odmowę wjazdu w rejestrze lub w wykazie, podając tożsamość i obywatelstwo danego obywatela państwa trzeciego, dane dotyczące dokumentu uprawniającego obywatela państwa trzeciego do przekroczenia granicy oraz powód i datę odmowy wjazdu.

Praktyczne ustalenia dotyczące stemplowania określono w załączniku IV.

▼B

2. Jeżeli obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wjazdu, przybył na granicę, korzystając z usług przewoźnika, miejscowy organ właściwy:

a) nakazuje przewoźnikowi nadzór nad obywatelem państwa trzeciego i przewiezienie go niezwłocznie do państwa trzeciego, z którego przybył, do państwa trzeciego, które wydało dokument uprawniający go do przekroczenia granicy lub do jakiegokolwiek innego państwa trzeciego, w którym ma on zagwarantowane przyjęcie, lub do znalezienia środków dalszego przewozu zgodnie z art. 26 konwencji z Schengen i dyrektywą Rady 2001/51/WE ([1]);

b) w oczekiwaniu na dalszy przewóz, podejmuje odpowiednie środki zgodnie z prawem krajowym i z uwzględnieniem okoliczności lokalnych w celu uniemożliwienia obywatelom państw trzecich, którym odmówiono wjazdu, nielegalnego wjazdu.

3. W przypadku istnienia podstaw zarówno do odmowy wjazdu obywatelowi państwa trzeciego, jak i do jego zatrzymania, funkcjonariusz straży granicznej kontaktuje się z organami właściwymi w zakresie decyzji w sprawie działań, jakie mają być podjęte zgodnie z prawem krajowym.

([1]) Dyrektywa Rady 2001/51/WE z dnia 28 czerwca 2001 r. uzupełniająca postanowienia art. 26 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. (Dz.U. L 187 z 10.7.2001, s. 45).

▼B

CZĘŚĆ B

Standardowy formularz odmowy wjazdu na granicy

Nazwa państwa
Znak graficzny państwa (Nazwa urzędu)
_____

_____ (1)

ODMOWA WJAZDU NA GRANICY

W dniu _____ o godz. _____ na przejściu granicznym _____
My, niżej podpisani. _____ mamy przed sobą:
Nazwisko _____ Imię _____
Data urodzenia _____ Miejsce urodzenia _____ Pieć _____
Obywatelstwo _____ Adres zamieszkania _____
Typ dokumentu tożsamości _____ numer _____
wydany w _____ w dniu _____
Wiza numer _____ typu _____ wydana przez _____
ważna od _____ do _____
na okres _____ dni z następujących powodów. _____

przybywającego(-cą) z _____ środkiem transportu _____ (wskazać wykorzystywany środek transportu, np. numer lotu), który(-a) zostaje niniejszym poinformowany(-a). że odmawia się mu (jej) wjazdu do kraju na mocy (*wskazać odniesienie do obowiązującego prawa krajowego*), z następujących powodów:

☐ A) nie posiada ważnego dokumentu/ważnych dokumentów podróży

☐ B) posiada sfałszowany/podrobiony/przerobiony dokument podróży

☐ C) nie posiada ważnej wizy lub dokumentu pobytowego

☐ D) posiada sfałszowaną/podrobwną/przerobioną wizę lub dokument pobytowy

☐ E) nie posiada odpowiedniej dokumentacji uzasadniającej cel i warunki pobytu.

Niżei wymieniony dokument/dokumenty nie zostal/nie został przedstawione: _____

☐ F) przebywał(-a)już przez 90 dni w poprzedzającym 180-dniowym okresie na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej

☐ G) nie posiada wystarczających środków utrzymania w odniesieniu do okresu i formy pobytu lub środków na powrót do państwa pochodzenia lub tranzytu

☐ H) jest osobą, wobec której dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu

☐ w SIS

☐ w rejestrze krajowym

☐ I) jest uważany(-a) za stanowiącego(-cą) *zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych* jednego lub więcej państw członkowskich Unii Europejskiej *(każde państwo ma obowiązek wskazania odniesienia do prawa krajowego dotyczącego takich przypadków odmowy wjazdu)*.

▶(1) ☐ J) odmówił(-a) przekazania danych biometrycznych wymaganych

☐ w celu utworzenia rejestru indywidualnego w systemie wjazdu/wyjazdu

☐ w celu dokonania odprawy granicznej. ◀

Uwagi

▶(2) ☐ (do zaznaczenia przez funkcjonariusza służby granicznej, jeżeli dane są przechowywane w systemie wjazdu/wyjazdu)

Niniejszym informuje się osobę zainteresowaną, że jej dane osobowe i informacje o niniejszej odmowie wjazdu zostają wprowadzone do systemu wjazdu/wyjazdu zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) 2017/2226 osoba zainteresowana ma prawo do uzyskania dotyczących jej danych zarejestrowanych w systemie wjazdu/wyjazdu i może zwrócić się o sprostowanie dotyczących jej danych, które są nieprawidłowe, oraz o usunięcie danych, które zostały wprowadzone do systemu niezgodnie z prawem. ◀

Osobie zainteresowanej przysługuje prawo do odwołania się od niniejszej decyzji o odmowie wjazdu zgodnie z prawem krajowym. Osoba zainteresowana otrzymuje kopię niniejszego dokumentu *(każde państwo ma obowiązek wskazać odniesienia do prawa krajowego i procedur dotyczących prawa do odwołania)*.

Osoba zainteresowana	Funkcjonariusz odpowiedzialny za odprawę

(1) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

▶(1) (2) M3

▼B

ZAŁĄCZNIK VI

Szczegółowe zasady dla różnych rodzajów granic i różnych środków transportu wykorzystywanych do przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich

1. **Granice lądowe**

1.1. *Odprawa w ruchu drogowym*

1.1.1. W celu zapewnienia skutecznej odprawy osób, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego, ruchem na przejściach granicznych zarządza się w odpowiedni sposób. W razie konieczności państwa członkowskie mogą zawierać umowy dwustronne w sprawie utworzenia odrębnych kanałów ruchu oraz w sprawie blokowania ruchu. Informują o nich Komisję zgodnie z art. 42.

1.1.2. Na granicach lądowych państwa członkowskie mogą, jeżeli uznają to za wskazane i jeżeli pozwalają na to okoliczności, utworzyć lub wykorzystywać odrębne pasy ruchu na określonych przejściach granicznych zgodnie z art. 10.

Właściwe organy państw członkowskich mogą w każdym momencie zrezygnować z odrębnych pasów ruchu, w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności lub jeżeli wymagają tego warunki ruchu i infrastruktury.

Państwa członkowskie mogą współpracować z państwami sąsiadującymi w celu utworzenia odrębnych pasów ruchu na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych.

1.1.3. Co do zasady, osoby podróżujące pojazdami mogą pozostawać wewnątrz pojazdu podczas odprawy. Jednakże jeżeli wymagają tego okoliczności, osoby mogą zostać poproszone o opuszczenie pojazdu. Odprawy szczegółowej dokonuje się, jeżeli pozwalają na to okoliczności miejscowe, w miejscach przewidzianych do tego celu. Ze względów bezpieczeństwa personelu odprawy dokonuje, jeżeli jest to możliwe, dwóch funkcjonariuszy straży granicznej.

1.1.4. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne

1.1.4.1. Państwa członkowskie mogą zawierać lub utrzymywać umowy dwustronne z sąsiednimi państwami trzecimi dotyczące tworzenia wspólnie prowadzonych przejść granicznych, na których funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego i funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego przeprowadzają, jedni po drugich, odprawę wyjazdową i wjazdową na terytorium drugiej strony zgodnie ze swoim prawem krajowym. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne mogą być usytuowane na terytorium państwa członkowskiego albo na terytorium państwa trzeciego.

1.1.4.2. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego: umowy dwustronne tworzące wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego zawierają upoważnienie dla funkcjonariuszy straży granicznej państwa trzeciego do wykonywania ich zadań na terytorium tego państwa członkowskiego, przy poszanowaniu następujących zasad:

a) ochrona międzynarodowa: obywatelowi państwa trzeciego występującemu o ochronę międzynarodową na terytorium danego państwa członkowskiego zapewnia się dostęp do odpowiednich procedur w państwie członkowskim zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym w dziedzinie azylu;

▼B

b) zatrzymanie osoby lub zajęcie mienia: jeżeli funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego otrzymają informacje o faktach uzasadniających zatrzymanie lub objęcie osoby ochroną lub zajęcie mienia, przekazują informacje o tych faktach organom państwa członkowskiego, a organy państwa członkowskiego zapewniają podjęcie odpowiednich dalszych działań zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym, niezależnie od obywatelstwa osoby, której to dotyczy;

c) osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii wjeżdżające na terytorium Unii: funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego nie mogą uniemożliwiać wjazdu na terytorium Unii osobom korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii. Jeżeli istnieją powody uzasadniające odmowę wyjazdu z danego państwa trzeciego, funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego informują o nich organy państwa członkowskiego, a organy państwa członkowskiego zapewniają podjęcie odpowiednich dalszych działań zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym.

1.1.4.3. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa trzeciego: umowy dwustronne tworzące wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa trzeciego zawierają upoważnienie dla funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego do wykonywania swoich zadań na terytorium państwa trzeciego. Do celów niniejszego rozporządzenia każdą kontrolę przeprowadzaną przez funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego we wspólnie prowadzonym przejściu granicznym usytuowanym na terytorium państwa trzeciego uznaje się za przeprowadzoną na terytorium danego państwa członkowskiego. Funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego wykonują swoje zadania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, przy poszanowaniu następujących zasad:

a) ochrona międzynarodowa: obywatelowi państwa trzeciego, wobec którego funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego dokonali kontroli na wyjazd i który występuje następnie do funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego obecnych na terytorium państwa trzeciego o udzielenie ochrony międzynarodowej, zapewnia się dostęp do odpowiednich procedur w państwie członkowskim zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym w dziedzinie azylu. Organy państwa trzeciego wyrażają zgodę na przemieszczenie się danej osoby na terytorium państwa członkowskiego;

b) zatrzymanie osoby lub zajęcie mienia: jeżeli funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego otrzymają informacje o faktach uzasadniających zatrzymanie lub objęcie osoby ochroną lub zajęcie mienia, podejmują działania zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym. Organy państwa trzeciego wyrażają zgodę na przemieszczenie się danej osoby lub przemieszczenie danego przedmiotu na terytorium państwa członkowskiego;

c) dostęp do systemów informatycznych: funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego mogą korzystać z systemów informatycznych przetwarzających dane osobowe zgodnie z art. 8. Państwom członkowskim zezwala się na ustanowienie technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa wymaganych na mocy prawa Unii w celu ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem lub przypadkową utratą, zmianą, nieupoważnionym ujawnieniem lub dostępem, w tym również dostępem organów państw trzecich.

1.1.4.4. Przed zawarciem lub zmianą jakiejkolwiek umowy dwustronnej dotyczącej przejść granicznych wspólnie prowadzonych z sąsiadującym państwem trzecim zainteresowane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją w kwestii zgodności umowy z prawem Unii. Istniejące już umowy dwustronne zgłasza się Komisji do dnia 20 stycznia 2014 r.

▼B

Jeżeli Komisja uzna umowę za niezgodną z prawem Unii, powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie. Państwo członkowskie podejmuje wszystkie odpowiednie kroki w celu zmiany umowy w rozsądnym terminie w sposób pozwalający na wyeliminowanie ustalonych niezgodności.

1.2. *Odprawa w ruchu kolejowym*

1.2.1. Odprawa dokonywana jest zarówno w odniesieniu do pasażerów, jak i pracowników kolei w pociągach przekraczających granice zewnętrzne, w tym w pociągach towarowych i w pustych składach. Państwa członkowskie mogą zawierać umowy dwu- lub wielostronne dotyczące sposobu przeprowadzania tych odpraw, przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4. Odprawy te dokonywane są w jeden z następujących sposobów:

— na pierwszej stacji przyjazdu lub ostatniej stacji odjazdu na terytorium państwa członkowskiego,

— w pociągu, podczas przejazdu między ostatnią stacją odjazdu w państwie trzecim a pierwszą stacją przyjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub odwrotnie,

— na ostatniej stacji odjazdu lub na pierwszej stacji przyjazdu na terytorium państwa trzeciego.

1.2.2. Ponadto, w celu zwiększenia płynności ruchu szybkich pociągów pasażerskich, państwa członkowskie położone bezpośrednio na trasie przejazdu tych pociągów wyjeżdżających z państw trzecich mogą również zadecydować, na mocy wspólnej umowy z odpowiednimi państwami trzecimi przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4, o dokonywaniu odprawy wjazdowej osób w pociągach wyjeżdżających z państw trzecich w jeden z następujących sposobów:

— na stacjach w państwie trzecim, na których osoby wsiadają do pociągu,

— na stacjach na terytorium państw członkowskich, na których osoby wysiadają,

— w pociągu podczas przejazdu pomiędzy stacjami na terytorium państwa trzeciego a stacjami na terytorium państw członkowskich, pod warunkiem że osoby pozostają w pociągu.

1.2.3. W odniesieniu do szybkich pociągów z państw trzecich, zatrzymujących się kilkakrotnie na terytorium państw członkowskich, jeśli przewoźnik kolejowy ma możliwość przyjęcia pasażerów do pociągu wyłącznie w celu odbycia pozostałej części podróży na terytorium państw członkowskich, pasażerowie tacy są poddawani odprawie wjazdowej w pociągu albo na stacji docelowej, z wyjątkiem przypadków, w których dokonano odprawy zgodnie z pkt 1.2.1 lub 1.2.2 tiret pierwsze.

Osoby zamierzające podróżować pociągiem wyłącznie w celu odbycia pozostałej części podróży na terytorium państw członkowskich są wyraźnie informowane przed odjazdem pociągu, że zostaną poddane odprawie wjazdowej w trakcie podróży lub na stacji docelowej.

1.2.4. W przypadku odbywania podróży w kierunku przeciwnym osoby znajdujące się w pociągu są poddawane odprawie wyjazdowej na podobnych zasadach.

▼B

1.2.5. Funkcjonariusz straży granicznej może nakazać kontrolę wnętrza wagonu, w razie konieczności z pomocą inspektora kolejowego, w celu zapewnienia, aby nie zostały tam ukryte osoby lub przedmioty podlegające odprawie granicznej.

1.2.6. W przypadkach gdy istnieją podstawy do uznania, że w pociągu ukrywają się osoby poszukiwane lub podejrzewane o popełnienie przestępstwa lub obywatele państw trzecich zamierzający wjechać nielegalnie, funkcjonariusz straży granicznej, jeżeli nie może działać zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi, powiadamia państwa członkowskie, w kierunku lub na terytorium których porusza się pociąg.

2. **Granice powietrzne**

2.1. *Procedury odprawy na lotniskach międzynarodowych*

2.1.1. Właściwe organy państw członkowskich zapewniają podjęcie przez administratora portu lotniczego wymaganych środków w celu zapewnienia fizycznego oddzielenia pasażerów z lotów wewnętrznych od pasażerów z innych lotów. W tym celu we wszystkich międzynarodowych portach lotniczych zapewnia się odpowiednią infrastrukturę.

2.1.2. Miejsce odprawy granicznej określa się zgodnie z następującą procedurą:

a) pasażerowie lotów z państw trzecich przesiadający się na lot wewnętrzny zostają poddani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym, do którego przylatuje samolot z państwa trzeciego. Pasażerowie lotów wewnętrznych przesiadający się na lot do państwa trzeciego (pasażerowie transferowi) zostają poddani odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym, z którego odlatuje samolot do państwa trzeciego;

b) w przypadku lotów z lub do państw trzecich bez pasażerów transferowych lub lotów z więcej niż jednym międzylądowaniem na lotniskach państw członkowskich, w trakcie których nie dochodzi do zmiany samolotu:

(i) pasażerowie lotów z lub do państw trzecich bez uprzedniego lub późniejszego transferu na terytorium państw członkowskich zostają poddani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu oraz odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym odlotu;

(ii) pasażerowie lotów z lub do państw trzecich z więcej niż jednym międzylądowaniem na terytorium państw członkowskich bez zmiany samolotu (pasażerowie tranzytowi) i pod warunkiem że pasażerowie ci nie mogą wejść na pokład samolotu na etap podróży odbywający się na terytorium państw członkowskich, są poddawani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu oraz odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym odlotu;

(iii) w przypadku gdy linia lotnicza może, w odniesieniu do lotów z państw trzecich z więcej niż jednym międzylądowaniem na terytorium państw członkowskich, przyjąć na pokład pasażerów jedynie na pozostały etap podróży odbywający się wewnątrz tego terytorium, pasażerowie zostają poddani odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym odlotu oraz odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu.

Odprawa pasażerów, którzy podczas takich międzylądowań znajdują się już na pokładzie samolotu i nie weszli na pokład na terytorium państw członkowskich, odbywa się zgodnie z ppkt (ii). Odwrotną procedurę stosuje się do kategorii lotów, w przypadku których krajem przeznaczenia jest państwo trzecie.

▼B

2.1.3. Odprawy granicznej zwykle nie dokonuje się na pokładzie samolotu lub w bramce (*gate*), chyba że jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji. W celu zapewnienia, aby na lotniskach pełniących rolę przejść granicznych osoby mogły zostać poddane odprawie zgodnie z zasadami określonymi w art. 7–14, państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez władze lotniska odpowiednich środków w celu skierowania ruchu pasażerów do pomieszczeń przewidzianych dla odprawy.

Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez administratora portu lotniczego niezbędnych środków w celu uniemożliwienia osobom nieupoważnionym wejścia do obszarów zastrzeżonych, na przykład obszaru tranzytowego, oraz ich opuszczenia. W normalnych warunkach odprawy nie dokonuje się w obszarze tranzytowym, chyba że jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji; w szczególności odprawie w tym obszarze mogą podlegać osoby zobowiązane do posiadania lotniskowej wizy tranzytowej w celu sprawdzenia, czy posiadają one taką wizę.

2.1.4. Jeżeli w przypadku działania siły wyższej, nieuchronnego zagrożenia lub na polecenie władz samolot odbywający lot z państwa trzeciego musi lądować na terenie lądowania niebędącym przejściem granicznym, samolot taki może kontynuować swój lot jedynie po uzyskaniu zezwolenia od straży granicznej oraz od organów celnych. Ta sama zasada stosowana jest w przypadku, gdy samolot odbywający lot z państwa trzeciego ląduje bez zezwolenia. W każdym przypadku do odprawy pasażerów tych samolotów stosuje się art. 7–14.

2.2. *Procedury odprawy na lądowiskach*

2.2.1. Zapewnione zostaje poddanie odprawie osób, zgodnie z zasadami określonymi w art. 7–14, także na lotniskach nieposiadających statusu międzynarodowych portów lotniczych na mocy odpowiednich przepisów krajowych („lądowiska”), ale przez które mogą prowadzić trasy lotów z lub do państw trzecich.

2.2.2. Na zasadzie odstępstwa od pkt 2.1.1 w przypadku lądowisk nie istnieje konieczność dokonywania odpowiednich ustaleń w celu zapewnienia fizycznego oddzielenia pasażerów z lotów wewnętrznych od pasażerów innych lotów, bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 ([1]). Ponadto przy niewielkim natężeniu ruchu ciągła obecność straży granicznej nie jest konieczna, pod warunkiem istnienia gwarancji, że niezbędny personel może zostać rozmieszczony w odpowiednim czasie.

2.2.3. W sytuacjach kiedy straż graniczna nie jest ciągle obecna na lądowisku, kierownik takiego lądowiska zawiadamia odpowiednio straż graniczną o przylotach i odlotach samolotów z lub do państw trzecich.

2.3. *Odprawa osób w lotach prywatnych*

2.3.1. W przypadku lotów prywatnych z lub do państw trzecich kapitan przekazuje przed startem straży granicznej docelowego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, ogólne oświadczenie zawierające między innymi plan lotu zgodnie z załącznikiem 2 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym oraz informację dotyczącą tożsamości pasażerów.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2320/2002 (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 72).

▼B

2.3.2. W przypadku gdy lot prywatny z państwa trzeciego zmierzający do państwa członkowskiego odbywa międzylądowanie na terytorium innych państw członkowskich, właściwe organy państwa członkowskiego wjazdu dokonują odprawy granicznej i zamieszczają stempel wjazdowy na ogólnym oświadczeniu, o którym mowa w pkt 2.3.1.

2.3.3. W przypadku gdy zachodzą wątpliwości, czy lot odbywa się wyłącznie z lub zmierza wyłącznie w kierunku terytorium państw członkowskich bez międzylądowania na terytorium państwa trzeciego, właściwe organy dokonują odprawy osób na lotniskach i lądowiskach zgodnie z pkt 2.1–2.2.

2.3.4. Uregulowania w zakresie przylotu i odlotu szybowców, mikrolotów, helikopterów, małych samolotów zdolnych do odbywania lotów jedynie na krótkie dystanse oraz sterowców są określane przez prawo krajowe oraz, w stosownych przypadkach, przez umowy dwustronne.

3. **Granice morskie**

3.1. *Ogólne procedury odprawy w ruchu morskim*

3.1.1. Odprawy statków dokonuje się w porcie wejścia lub wyjścia, lub na terenie do tego celu przewidzianym, usytuowanym w bezpośrednim sąsiedztwie statku lub na pokładzie statku na wodach terytorialnych w rozumieniu Konwencji ONZ o prawie morza. Państwa członkowskie mogą zawierać umowy, zgodnie z którymi odprawy można dokonywać również podczas podróży lub – przy wejściu lub wyjściu statku – na terytorium państwa trzeciego, przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4.

3.1.2. Kapitan, agent statku lub jakakolwiek inna osoba należycie upoważniona przez kapitana lub uwiarygodniona w sposób dopuszczalny dla danego organu publicznego (w obu przypadkach zwana dalej „kapitanem”) sporządza listę członków załogi i wszelkich pasażerów zawierającą informacje wymagane w formularzu nr 5 (lista członków załogi) i nr 6 (lista pasażerów) Konwencji o ułatwieniu międzynarodowego obrotu morskiego (konwencja FAL) oraz, w stosownych przypadkach, numery wiz lub dokumentów pobytowych:

— najpóźniej 24 godziny przed wejściem do portu, lub

— jeżeli czas podróży jest krótszy niż 24 godziny – najpóźniej w momencie wyjścia z poprzedniego portu, lub

— jeżeli port zawinięcia nie jest znany lub jeżeli w czasie podróży nastąpiła zmiana portu zawinięcia – natychmiast, gdy port zawinięcia stanie się znany.

Kapitan przekazuje listę(-y) straży granicznej lub jeżeli prawo krajowe tak przewiduje – innym odpowiednim organom, które niezwłocznie przekazują listę(-y) straży granicznej.

3.1.3. Funkcjonariusze straży granicznej lub inne organy, o których mowa w pkt 3.1.2, przekazują potwierdzenie odbioru (podpisany egzemplarz listy (list) lub elektroniczne potwierdzenie odbioru) kapitanowi, który okazuje je na żądanie, gdy statek znajduje się w porcie.

3.1.4. Kapitan niezwłocznie zgłasza właściwym organom wszelkie zmiany w składzie załogi lub w liczbie pasażerów.

Ponadto kapitan niezwłocznie powiadamia właściwe organy, w terminie określonym w pkt 3.1.2, o obecności na pokładzie pasażerów podróżujących bez biletu. Kapitan ponosi jednak nadal odpowiedzialność za tych pasażerów.

▼B

W drodze odstępstwa od art. 5 i 8 nie przeprowadza się regularnych odpraw osób pozostających na pokładzie. Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, funkcjonariusze straży granicznej dokonują jednak przeszukania statku oraz przeprowadzają odprawę osób pozostających na pokładzie.

3.1.5. Kapitan statku powiadamia właściwe organy o wyjściu statku we właściwym czasie i zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym porcie.

3.2. *Szczegółowe procedury odprawy dla określonych typów żeglugi morskiej*

S t a t k i w y c i e c z k o w e

3.2.1. Kapitan statku wycieczkowego przekazuje właściwemu organowi trasę i program rejsu – gdy tylko trasa i program rejsu zostaną ustalone i nie później niż w terminie określonym w pkt 3.1.2.

3.2.2. Jeżeli trasa rejsu obejmuje wyłącznie porty znajdujące się na terytorium państw członkowskich, na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 nie dokonuje się odprawy granicznej, zaś statek wycieczkowy może wchodzić do portów, które nie są przejściami granicznymi.

Jednakże, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

3.2.3. Jeżeli trasa rejsu obejmuje zarówno porty znajdujące się na terytorium państw członkowskich, jak i porty znajdujące się na terytorium państw trzecich, na zasadzie odstępstwa od art. 8 odprawy granicznej dokonuje się w następujący sposób:

a) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypływa z portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego i po raz pierwszy wchodzi do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego, załoga i pasażerowie zostają poddani odprawie wjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów, o których mowa w pkt 3.1.2.

Pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, chyba że ocena zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji wykaże, że nie ma potrzeby dokonywania takiej odprawy;

b) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypływa z portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego i wchodzi po raz kolejny do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego, załoga i pasażerowie zostają poddani odprawie wjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów, o których mowa w pkt 3.1.2, w zakresie zmian, jakich dokonano na tych listach od momentu wejścia statku wycieczkowego do poprzedniego portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego.

Pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, chyba że ocena zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji wykaże, że nie ma potrzeby dokonywania takiej odprawy;

c) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypływa z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i wchodzi do takiego portu, pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, jeżeli wymóg dokonania takiej odprawy wynika z oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji;

▼B

d) w przypadku gdy statek wycieczkowy wychodzi z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i kieruje się do portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego, załoga i pasażerowie podlegają odprawie wyjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów.

W przypadkach, w których wymóg dokonania takiej odprawy wynika z oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej migracji, pasażerowie wchodzący na pokład podlegają odprawie wyjazdowej zgodnie z art. 8;

e) w przypadku gdy statek wycieczkowy wychodzi z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i kieruje się do takiego portu, nie dokonuje się odprawy wyjazdowej.

Niemniej jednak, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

Żegluga rekreacyjna

3.2.4. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 osoby przebywające na pokładzie pływających jednostek rekreacyjnych przypływających z lub kierujących się do portu znajdującego się w państwie członkowskim nie podlegają odprawie granicznej i mogą wchodzić do portu, który nie jest przejściem granicznym.

Jednak jeżeli wynika to z oceny ryzyka nielegalnej imigracji, a w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terytorium danego państwa członkowskiego, dokonuje się odprawy osób lub przeszukania pływającej jednostki rekreacyjnej.

3.2.5. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 pływająca jednostka rekreacyjna przypływająca z państwa trzeciego może wyjątkowo wejść do portu niebędącego przejściem granicznym. W takich przypadkach osoby przebywające na pokładzie zgłaszają się do władz portowych w celu otrzymania zezwolenia na wejście do portu. Władze portowe kontaktują się z władzami najbliższego portu będącego przejściem granicznym w celu zgłoszenia przypłynięcia. Oświadczenie dotyczące pasażerów składa się poprzez przedstawienie listy osób przebywających na pokładzie władzom portowym. Lista ta udostępniana jest straży granicznej najpóźniej w chwili przypłynięcia.

Podobnie jeżeli z powodu działania siły wyższej pływająca jednostka rekreacyjna przypływająca z państwa trzeciego zmuszona jest do dokowania w porcie innym niż przejście graniczne, władze portowe kontaktują się z władzami najbliższego portu będącego przejściem granicznym w celu zgłoszenia obecności statku.

3.2.6. Podczas takiej odprawy przedkłada się dokument zawierający wszystkie dane techniczne statku oraz nazwiska osób przebywających na pokładzie. Kopia takiego dokumentu przekazywana jest władzom w portach wejścia i wyjścia. Przez cały czas pozostawania statku na wodach terytorialnych jednego z państw członkowskich kopia takiej listy znajduje się w dokumentacji statku.

Rybołówstwo przybrzeżne

3.2.7. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 załogi statków rybołówstwa przybrzeżnego, powracające codziennie lub w ciągu 36 godzin do portu rejestracji lub do innego portu znajdującego się na terytorium państw członkowskich bez dokowania w porcie znajdującym się na terytorium państwa trzeciego, nie podlegają systematycznej odprawie. Niemniej jednak w celu ustalenia częstotliwości odpraw brana jest pod uwagę ocena ryzyka nielegalnej imigracji, w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terytorium danego państwa członkowskiego. Odprawy osób lub przeszukania statku dokonuje się stosownie do poziomu takiego ryzyka.

▼B

3.2.8. Załogi statków rybołówstwa przybrzeżnego, które nie są zarejestrowane w porcie znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, są odprawiane zgodnie z przepisami dotyczącymi marynarzy.

Połączenia promowe

3.2.9. Dokonuje się odprawy osób korzystających z połączeń promowych z portami znajdującymi się w państwach trzecich. Stosuje się następujące zasady:

a) o ile to możliwe, państwa członkowskie zapewniają odrębne pasy ruchu zgodnie z art. 10;

b) pasażerowie piesi podlegają odprawie indywidualnej;

c) odprawy pasażerów pojazdów dokonuje się, kiedy znajdują się oni przy pojeździe;

d) pasażerów promu podróżujących autokarem uważa się za pasażerów pieszych. W celu odprawy pasażerowie ci opuszczają autokar;

e) odprawy kierowców pojazdów ciężarowych i wszystkich towarzyszących im osób dokonuje się, kiedy znajdują się oni przy pojeździe. Odprawa ta powinna z zasady być organizowana oddzielnie od odprawy innych pasażerów;

f) w celu zapewnienia szybkiego dokonywania odprawy zapewnia się odpowiednią liczbę bramek;

g) w szczególności w celu wykrycia nielegalnych imigrantów środki transportu używane przez pasażerów poddawane są przynajmniej wyrywkowej kontroli, a w stosownych przypadkach sprawdza się również ładunek i inne przedmioty umieszczone w środkach transportu;

h) w stosunku do członków załogi promów postępuje się w taki sam sposób, jak w stosunku do członków załóg statków handlowych;

i) pkt 3.1.2 (obowiązek przedłożenia list pasażerów i członków załogi) nie ma zastosowania. Jeżeli lista osób na pokładzie musi zostać sporządzona zgodnie z dyrektywą Rady 98/41/WE ([1]), kapitan przekazuje kopię tej listy właściwemu organowi portu wejścia na terytorium państw członkowskich nie później niż 30 minut po wyjściu z portu państwa trzeciego.

3.2.10. W przypadku gdy prom przybywający z państwa trzeciego, zawijający do więcej niż jednego portu na terytorium państw członkowskich, przyjmuje na pokład pasażerów jedynie na pozostały etap podróży odbywany wewnątrz tego terytorium, pasażerowie ci zostają poddani odprawie wyjazdowej w porcie wyjścia oraz odprawie wjazdowej w porcie wejścia.

Odprawa osób, które podczas takich zawinięć do portów znajdują się już na pokładzie promu i nie weszły na pokład na terytorium państw członkowskich, odbywa się w porcie przybycia. Odwrotna procedura ma zastosowanie, gdy państwem docelowym jest państwo trzecie.

([1]) Dyrektywa Rady 98/41/WE z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich płynących do portów państw członkowskich Wspólnoty lub z portów państw członkowskich Wspólnoty (Dz.U. L 188 z 2.7.1998, s. 35).

▼B

Połączenia towarowe między państwami członkowskimi

3.2.11. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 nie przeprowadza się odprawy granicznej połączeń towarowych między dwoma tymi samymi portami lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów położonych poza terytorium państw członkowskich i polegających na transporcie towarów.

Niemniej jednak, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione oceną zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego i ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

4. **Żegluga śródlądowa**

4.1. „Żegluga śródlądowa obejmująca przekraczanie granicy zewnętrznej” obejmuje wykorzystywanie w celach zarobkowych lub rekreacyjnych wszystkich typów łodzi i jednostek pływających po rzekach, kanałach i jeziorach.

4.2. W odniesieniu do łodzi wykorzystywanych do celów zarobkowych przebywający na pokładzie kapitan i osoby zatrudnione, których nazwiska znajdują się na liście członków załogi, oraz członkowie rodzin tych osób mieszkający na pokładzie uważani są za członków załogi lub ich odpowiedników.

4.3. Do odprawy w żegludze śródlądowej stosuje się odpowiednio stosowne przepisy pkt 3.1–3.2.

▼B

ZAŁĄCZNIK VII

Szczególne zasady dotyczące określonych kategorii osób

▼M3

1. **Szefowie państw**

Szefowie rządów i członkowie rządów krajowych wraz z towarzyszącymi im małżonkami oraz członkowie ich oficjalnych delegacji oraz monarchowie i inni wyżsi rangą członkowie rodziny królewskiej.

Na zasadzie odstępstwa od art. 6 i art. 8–14 szefowie państw, szefowie rządów i członkowie rządów krajowych wraz z towarzyszącymi im małżonkami, oraz członkowie ich oficjalnych delegacji oraz monarchowie i inni wyżsi rangą członkowie rodziny królewskiej, którzy zostali zaproszeni w oficjalnym celu przez rządy państw członkowskich lub organizacje międzynarodowe i których przyjazd i wyjazd został oficjalnie zapowiedziany drogą dyplomatyczną, nie podlegają odprawie granicznej.

▼B

2. **Piloci samolotów i inni członkowie załogi**

2.1. Na zasadzie odstępstwa od art. 6 posiadacze licencji pilota lub certyfikatów członka załogi określonych w załączniku 9 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z dnia 7 grudnia 1944 r., w trakcie wykonywania swoich obowiązków i na podstawie tych dokumentów mogą:

a) wchodzić na pokład i schodzić na ląd w porcie lotniczym międzylądowania lub w porcie lotniczym przylotu znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego;

b) wchodzić na teren gminy portu lotniczego międzylądowania lub portu lotniczego przylotu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego;

c) udawać się, korzystając z dowolnego środka transportu, do portu lotniczego znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego w celu wejścia na pokład samolotu odlatującego z tego właśnie portu lotniczego.

W pozostałych przypadkach spełniane są wymagania zawarte w art. 6 ust. 1.

2.2. Do odprawy członków załogi samolotu stosuje się art. 7–14. W miarę możliwości załogom samolotów zapewnia się pierwszeństwo odprawy. Są one odprawiane przed pasażerami albo w specjalnie wydzielonych do tego celu miejscach. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 załogi znane personelowi odpowiedzialnemu za kontrole graniczne, wykonującemu swoje obowiązki, mogą podlegać jedynie wyrywkowej kontroli.

3. **Marynarze**

Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 państwa członkowskie mogą upoważnić marynarzy posiadających dokument tożsamości marynarza wydany zgodnie z Konwencją Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą dowodów tożsamości marynarzy nr 108 (1958) lub nr 185 (2003), Konwencją o ułatwieniu międzynarodowego obrotu morskiego (konwencja FAL) oraz właściwym prawem krajowym do wjazdu na terytorium państw członkowskich poprzez zejście na ląd w celu pobytu na terenie portu, do którego zawijają ich statki, lub na terenie przyległych gmin lub do opuszczenia terytorium państw członkowskich celem powrotu na swoje statki, bez zgłaszania się na przejściu granicznym, pod warunkiem że nazwisko ich widnieje na liście członków załogi ich statku, która została uprzednio przedłożona właściwym organom do kontroli.

Jednak na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego i ryzyka nielegalnej imigracji marynarze podlegają odprawie dokonywanej zgodnie z art. 8 przez straż graniczną przed ich zejściem na ląd.

▼B

4. **Posiadacze paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych oraz członkowie organizacji międzynarodowych**

4.1. Z uwagi na posiadane przez nich specjalne przywileje i immunitety, posiadacze paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych, wydanych przez państwa trzecie lub ich rządy uznane przez państwa członkowskie, oraz posiadacze dokumentów wydanych przez organizacje międzynarodowe, wymienionych w pkt 4.4, podróżujący w ramach wykonywania swoich obowiązków, mogą uzyskać pierwszeństwo w stosunku do innych podróżnych na przejściach granicznych, nawet jeżeli w stosownych przypadkach są oni w dalszym ciągu objęci obowiązkiem wizowym.

Na zasadzie odstępstwa od art. 6 ust. 1 lit. c) osoby posiadające tego typu dokumenty nie mają obowiązku udowadniania, że posiadają wystarczające środki utrzymania.

4.2. Jeżeli osoba zgłaszająca się na granicy zewnętrznej powołuje się na przywileje, immunitety i zwolnienia, straż graniczna może zażądać od takiej osoby przedstawienia dowodu swojego statusu poprzez okazanie odpowiednich dokumentów, w szczególności świadectw wydanych przez państwo akredytujące lub paszportu dyplomatycznego, lub w inny sposób. W przypadku wątpliwości straż graniczna może, w razie pilnej potrzeby, zwrócić się bezpośrednio do ministerstwa spraw zagranicznych.

4.3. Akredytowani członkowie misji dyplomatycznych i przedstawicielstw konsularnych oraz ich rodziny mogą wjeżdżać na terytorium państw członkowskich za okazaniem karty, o której mowa w art. 20 ust. 2, oraz dokumentu uprawniającego ich do przekraczania granicy. Ponadto na zasadzie odstępstwa od art. 14 straż graniczna nie może odmówić posiadaczom paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych wjazdu na terytorium państwa członkowskiego bez uprzedniego skonsultowania się z odpowiednimi organami krajowymi. Przepis ten stosuje się również w przypadku dokonania wobec takich osób wpisu w SIS.

4.4. Dokumenty wydane przez organizacje międzynarodowe do celów określonych w pkt 4.1 obejmują w szczególności:

— *laissez-passer* Organizacji Narodów Zjednoczonych wydawane personelowi Organizacji Narodów Zjednoczonych i agencjom podległym na mocy Konwencji o przywilejach i immunitetach organizacji wyspecjalizowanych przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 21 listopada 1947 r. w Nowym Jorku,

— *laissez-passer* Unii Europejskiej (UE),

— laissez-passer Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom),

— legitymacje wydane przez Sekretarza Generalnego Rady Europy,

— dokumenty wydane zgodnie z art. III ust. 2 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych (wojskowy dokument tożsamości, któremu towarzyszy rozkaz podróży, polecenie podróży lub indywidualny lub zbiorowy rozkaz wyjazdu), a także dokumenty wydane w ramach Partnerstwa dla Pokoju.

5. **Pracownicy transgraniczni**

5.1. Procedury odprawy pracowników transgranicznych podlegają ogólnym zasadom kontroli granicznej, w szczególności art. 8 i 14.

▼B

5.2. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 pracownicy transgraniczni, którzy są dobrze znani straży granicznej ze względu na częste przekraczanie granicy na tym samym przejściu granicznym i w stosunku do których wstępne sprawdzenie nie wykazało dokonania wobec nich wpisu w SIS lub krajowej bazie danych, podlegają jedynie wyrywkowej kontroli w celu sprawdzenia posiadania ważnego dokumentu uprawniającego ich do przekroczenia granicy oraz spełnienia warunków wjazdu. Ta grupa osób jest od czasu do czasu poddawana szczegółowej odprawie, bez ostrzeżenia i w nieregularnych odstępach czasu.

5.3. Przepisy pkt 5.2 mogą zostać rozciągnięte na inne kategorie osób regularnie przekraczających granicę.

▼M6

6. **Małoletni**

6.1. Straż graniczna zwraca szczególną uwagę na małoletnich, niezależnie od tego, czy podróżują pod opieką, czy samotnie. Małoletni przekraczający granicę zewnętrzną podlegają takiej samej przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu odprawie wjazdowej i wyjazdowej jak osoby dorosłe.

6.2. W przypadku małoletnich podróżujących pod opieką straż graniczna sprawdza, czy osoby towarzyszące małoletnim sprawują nad nimi pieczę rodzicielską lub opiekę prawną, w szczególności jeżeli małoletnim towarzyszy tylko jedna osoba dorosła i istnieją poważne podstawy do podejrzeń, że mogli oni zostać bezprawnie zabrani spod opieki osób sprawujących nad nimi pieczę rodzicielską lub opiekę prawną. W tym ostatnim przypadku straż graniczna prowadzi dalsze postępowanie wyjaśniające w celu wykrycia niespójności lub sprzeczności między podanymi informacjami.

6.3. W przypadku małoletnich podróżujących samotnie straż graniczna zapewnia, za pomocą szczegółowej kontroli dokumentów podróży i dokumentów uzupełniających, aby małoletni nie opuszczali terytorium państwa wbrew woli osób sprawujących nad nimi pieczę rodzicielską lub opiekę prawną.

6.4. Państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe na potrzeby konsultacji dotyczących małoletnich i informują o nich Komisję. Komisja udostępnia wykaz tych krajowych punktów kontaktowych państwom członkowskim.

6.5. W przypadku wątpliwości dotyczących jakichkolwiek okoliczności określonych w pkt 6.1, 6.2 i 6.3 straż graniczna korzysta z wykazu krajowych punktów kontaktowych na potrzeby konsultacji dotyczących małoletnich.

6.6. Państwa członkowskie zapewniają, aby straż graniczna weryfikująca dane biometryczne dzieci lub wykorzystująca te dane w celu identyfikacji dziecka została specjalnie przeszkolona w zakresie przeprowadzania takich czynności w sposób przyjazny dla dziecka i do niego dostosowany, przy pełnym poszanowaniu interesu dziecka oraz gwarancji ustanowionych w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka. Jeżeli dziecku towarzyszy jedno z rodziców lub opiekun prawny, osoba ta towarzyszy temu dziecku w momencie weryfikowania danych biometrycznych lub wykorzystywania tych danych w celu identyfikacji. Nie wolno używać siły. Państwa członkowskie zapewniają, w razie potrzeby, aby infrastruktura na przejściach granicznych była dostosowana do wykorzystywania danych biometrycznych dziecka.

▼B

7. **Służby ratownicze, policja, straż pożarna oraz straż graniczna**

Ustalenia dotyczące wjazdu i wyjazdu członków służb ratowniczych, policji, straży pożarnej, którzy działają w sytuacjach wyjątkowych, a także funkcjonariuszy straży granicznej przekraczających granice w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych, określone są w prawie krajowym. Państwa członkowskie mogą zawierać z państwami trzecimi umowy dwustronne dotyczące wjazdu i wyjazdu tych kategorii osób. Te ustalenia i umowy dwustronne mogą przewidywać odstępstwa od art. 5, 6 i 8.

8. **Pracownicy zatrudnieni na urządzeniach oddalonych od brzegu**

W drodze odstępstwa od art. 5 i 8 pracownicy zatrudnieni na urządzeniach oddalonych od brzegu, którzy regularnie powracają drogą morską lub powietrzną na terytorium państw członkowskich bez pobytu na terytorium państwa trzeciego, nie podlegają systematycznej odprawie.

Jednakże w celu ustalenia częstotliwości odpraw, jakie mają być przeprowadzane, brana jest pod uwagę ocena ryzyka nielegalnej imigracji, w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie urządzeń oddalonych od brzegu.

▼B

ZAŁĄCZNIK VIII

Nazwa państwa

Znak graficzny państwa ..... (Nazwa urzędu)

_____

_____ (1)

ZATWIERDZENIE DOWODOW SPEŁNIENIA WARUNKÓW DOTYCZĄCYCH CZASU TRWANIA POBYTU KRÓTKOTERMINOWEGO. W PRZYPADKACH GDY W DOKUMENCIE PODROZY NIE ZAMIESZCZONO STEMPLA WJAZDU I WYJAZDU

W dniu _____ o (godz.) _____ w (miejsce)_____

Przed niżej podpisanymi, reprezentującymi urząd_____ staw (-a)się:

Nazwisko _____ Imię _____

Data urodzenia _____ Miejsce urodzenia _____ Pteć _____

Obywatelstwo _____ Adres zamieszkania _____

Dokument podróży _____ numer _____

wydany w _____ w dniu _____

Numer wizy _____ (jeżeli dotyczy) wydanej przez _____

na okres _____dni z następujących powodów: _____

Uwzględniając przedstawione dowody, odnoszące się do długości pobytu na terytorium państw członkowskich, uznaje się, że osoba ta znalazła się na terytorium państwa członkowskiego_____ lub je opuściła _____ w dniu _____ o godz. _____ po przekroczeniu granicy na przejściu granicznym w _____ .

Dane umożliwiające kontakt z urzędem, reprezentowanym przez niżej podpisaną osobę reprezentującą urząd:

tel. _____

faks _____

e-mail_____

Osoba zainteresowana otrzymuje kopię niniejszego dokumentu.

Osoba zainteresowana	Funkcjonariusz odpowiedzialny za odprawę + pieczęć

(1) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

▼B

ZAŁĄCZNIK IX

Uchylone rozporządzenie i wykaz jego kolejnych zmian

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 296/2008 (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 60)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 81/2009 (Dz.U. L 35 z 4.2.2009, s. 56)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1)	Tylko art. 55
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 265/2010 (Dz.U. L 85 z 31.3.2010, s. 1)	Tylko art. 2
Akt przystąpienia z 2011 r., załącznik V pkt 9	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 1)	Tylko art. 1
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1051/2013 (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 1)	

▼B

ZAŁĄCZNIK X

Tabela korelacji

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
art. 2 formuła wprowadzająca	art. 2 formuła wprowadzająca
art. 2 pkt 1–8	art. 2 pkt 1–8
art. 2 pkt 8a	art. 2 pkt 9
art. 2 pkt 9	art. 2 pkt 10
art. 2 pkt 10	art. 2 pkt 11
art. 2 pkt 11	art. 2 pkt 12
art. 2 pkt 12	art. 2 pkt 13
art. 2 pkt 13	art. 2 pkt 14
art. 2 pkt 14	art. 2 pkt 15
art. 2 pkt 15	art. 2 pkt 16
art. 2 pkt 16	art. 2 pkt 17
art. 2 pkt 17	art. 2 pkt 18
art. 2 pkt 18	art. 2 pkt 19
art. 2 pkt 18a	art. 2 pkt 20
art. 2 pkt 19	art. 2 pkt 21
art. 3	art. 3
art. 3a	art. 4
art. 4	art. 5
art. 5 ust. 1	art. 6 ust. 1
art. 5 ust. 1a	art. 6 ust. 2
art. 5 ust. 2	art. 6 ust. 3
art. 5 ust. 3	art. 6 ust. 4
art. 5 ust. 4	art. 6 ust. 5
art. 6	art. 7
art. 7 ust. 1 i 2	art. 8 ust. 1 i 2
art. 7 ust. 3 lit. a)	art. 8 ust. 3 lit. a)

▼B

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 7 ust. 3 lit. aa)	art. 8 ust. 3 lit. b)
art. 7 ust. 3 lit. ab)	art. 8 ust. 3 lit. c)
art. 7 ust. 3 lit. ac)	art. 8 ust. 3 lit. d)
art. 7 ust. 3 lit. ad)	art. 8 ust. 3 lit. e)
art. 7 ust. 3 lit. ae)	art. 8 ust. 3 lit. f)
art. 7 ust. 3 lit. b)	art. 8 ust. 3 lit. g)
art. 7 ust. 3 lit. c)	art. 8 ust. 3 lit. h)
art. 7 ust. 3 lit. d)	art. 8 ust. 3 lit. i)
art. 8	art. 9
art. 9	art. 10 ust. 1
art. 9 ust. 2 akapit pierwszy lit. a)	art. 10 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
art. 9 ust. 2 akapit pierwszy lit. b)	art. 10 ust. 2 akapit trzeci
art. 9 ust. 2 akapit drugi	art. 10 ust. 2 akapit czwarty
art. 9 ust. 2 akapit trzeci	art. 10 ust. 2 akapit piąty
art. 9 ust. 3 i 4	art. 10 ust. 3 i 4
art. 10 ust. 1–5	art. 11 ust. 1–5
art. 10 ust. 6	—
art. 11	art. 12
art. 12	art. 13
art. 13	art. 14
art. 14	art. 15
art. 15	art. 16
art. 16	art. 17
art. 17	art. 18
art. 18	art. 19
art. 19	art. 20
art. 19a (rozdział IV)	—
art. 19a (rozdział IVa)	art. 21

▼B

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 20	art. 22
art. 21	art. 23
art. 22	art. 24
art. 23	art. 25
art. 23a	art. 26
art. 24	art. 27
art. 25	art. 28
art. 26	art. 29
art. 26a	art. 30
art. 27	art. 31
art. 28	art. 32
art. 29	art. 33
art. 30	art. 34
art. 31	art. 35
art. 32	art. 36
art. 33	art. 37
art. 33a	art. 38
art. 34	art. 39
art. 35	art. 40
art. 36	art. 41
art. 37	art. 42
art. 37a	art. 43
art. 38	—
art. 39	art. 44
art. 40	art. 45
załączniki I–VIII	załączniki I–VIII
—	załącznik IX
—	załącznik X

▼M7

ZAŁĄCZNIK XI

PODRÓŻ NIEZBĘDNA

CZĘŚĆ A

Kategorie osób, o których mowa w art. 21a ust. 4:

1) pracownicy służby zdrowia, osoby prowadzące badania naukowe w dziedzinie zdrowia oraz pracownicy służb opieki nad osobami starszymi;

2) pracownicy przygraniczni;

3) pracownicy transportu;

4) dyplomaci, pracownicy organizacji międzynarodowych oraz osoby zaproszone przez organizacje międzynarodowe, których obecność fizyczna jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania tych organizacji, personel wojskowy oraz pracownicy pomocy humanitarnej i personel zajmujący się ochroną ludności w ramach pełnionych przez nich funkcji;

5) pasażerowie tranzytowi;

6) pasażerowie podróżujący z niezbędnych przyczyn rodzinnych;

7) marynarze;

8) osoby potrzebujące ochrony międzynarodowej lub potrzebujące wjazdu z innych przyczyn humanitarnych.

CZĘŚĆ B

Kategorie osób, o których mowa w art. 21a ust. 5:

1) dzieci objęte wczesną edukacją i opieką i uczniowie objęci edukacją w państwie sąsiadującym oraz ich opiekunowie, którzy im towarzyszą, którzy przekraczają granicę w celu uzyskania takiej edukacji, a także studenci lub osoby podróżujące w celach edukacyjnych;

2) pracownicy sezonowi, w tym pracownicy pracujący przy produkcji żywności;

3) osoby podróżujące z ważnych powodów związanych z opieką nad zwierzętami lub ze względu na środki niezbędne dla rolnictwa i leśnictwa w indywidualnych przypadkach;

4) wysoko wykwalifikowani pracownicy, a także kluczowy i naukowy personel, których zatrudnienie jest niezbędne z perspektywy gospodarczej, społecznej i bezpieczeństwa, a których praca nie może być odroczona lub wykonywana za granicą;

5) personel organów publicznych odpowiedzialnych za obronę, porządek publiczny, zdrowie publiczne i bezpieczeństwo narodowe – tj. personel policji, straży granicznej, służb imigracyjnych, służby zdrowia, ochrony ludności itp. lub przedstawiciele organów ścigania, jeśli podróż związana jest z wykonywaniem obowiązków służbowych, w tym personel odpowiedzialny za obsługę i utrzymanie infrastruktury krytycznej;

6) rybacy i osoby wykonujące pracę lub świadczące usługi na statkach lub morskich platformach wydobywczych i wiertniczych, na podstawie stosunku pracy innego niż umowa o pracę na morzu;

7) osoby wjeżdżające na terytorium państwa członkowskiego w celu uzyskania podstawowych usług medycznych, w tym osoby przebywające w pojazdach ratunkowych;

8) małżonkowie (małżonkowie lub małżonki, zarejestrowani partnerzy lub zarejestrowane partnerki, konkubenci lub konkubiny) i dzieci osoby odbywającej podróż niezbędną, w tym obywatele państw trzecich podróżujący w celu łączenia rodzin;

▼**M7**

9) obywatele państw trzecich podróżujący w celu udzielenia odpowiedzi na wezwanie organu sądowego;

10) osoby posiadające międzynarodową kartę prasową wydaną przez Międzynarodową Federację Dziennikarzy;

11) osoby wymagające opieki podróżujące do swoich opiekunów.

▼M7

ZAŁĄCZNIK XII

CZĘŚĆ A

Procedura przekazania osób zatrzymanych w wewnętrznych strefach przygranicznych

1) Decyzje o przekazaniu na podstawie art. 23a ust. 2 wydaje się na standardowym formularzu, określonym w części B niniejszego załącznika, wypełnionym przez właściwy organ krajowy. Decyzje te mają skutek natychmiastowy.

2) Wypełniony standardowy formularz wręcza się danemu obywatelowi państwa trzeciego, który potwierdza otrzymanie decyzji o przekazaniu przez podpisanie formularza i otrzymuje kopię podpisanego formularza.

   W przypadku gdy obywatel państwa trzeciego odmawia podpisania standardowego formularza, właściwy organ odnotowuje fakt odmowy na formularzu w polu „uwagi”.

3) Organy krajowe wydające decyzję o przekazaniu rejestrują dane na standardowym formularzu określonym w części B niniejszego załącznika.

4) Organy krajowe wydające decyzję o przekazaniu informują Komisję co roku o liczbie osób przekazanych do innych państw członkowskich, wskazując państwo członkowskie, do którego, lub państwa członkowskie, do których, osoby te zostały przekazane, podstawy do stwierdzenia, że osoby te nie miały prawa przebywać w tym państwie członkowskim, oraz, w miarę możliwości, obywatelstwo zatrzymanych obywateli państw trzecich.

5) Obywatele państw trzecich zatrzymani w strefach przygranicznych i przekazani na podstawie niniejszej procedury mają prawo do odwołania się. Postępowanie odwoławcze w sprawie decyzji o przekazaniu prowadzi się zgodnie z prawem krajowym. Obywatelom państw trzecich zapewnia się skuteczny środek prawny zgodnie z art. 47 Karty. Obywatelowi państwa trzeciego przekazuje się również w języku, który rozumie lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla niego zrozumiały, pisemną informację dotyczącą punktów kontaktowych dysponujących informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu obywatela państwa trzeciego zgodnie z prawem krajowym. Złożenie takiego odwołania nie ma skutku zawieszającego.

6) Właściwe organy krajowe zapewniają, aby obywatel państwa trzeciego, którego dotyczy decyzja o przekazaniu, został przekazany, w ramach współpracy dwustronnej, o której mowa w art. 23a ust. 1 lit. a), właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego. Przekazanie następuje natychmiast i nie później niż w ciągu 24 godzin. Po tym terminie procedura przekazania nie może mieć miejsca i w stosownych przypadkach stosuje się odpowiednie przepisy dyrektywy 2008/115/WE. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego współpracują w tym celu z właściwymi organami przekazującego państwa członkowskiego.

▼M7

CZĘŚĆ B

Standardowy formularz do celów przekazania osób zatrzymanych w wewnętrznych strefach przygranicznych

 Nazwa państwa

Znak graficzny państwa (Nazwa urzędu)

_____

_____

PROCEDURA PRZEKAZANIA W WEWNĘTRZNYCH STREFACH PRZYGRANICZNYCH

W dniu _____ o godz. _____ w miejscu (wskazać rodzaj granicy wewnętrznej w pobliżu lub inne istotne informacje związane z zatrzymaniem zgodnie z art. 23a kodeksu granicznego Schengen) _____

My, niżej podpisani, _____ mamy przed sobą:

Dane osobowe (w zależności od dostępności)

Nazwisko _____ Imię _____

Data urodzenia _____ Miejsce urodzenia _____ Płeć _____

Obywatelstwo _____ Miejsce pobytu _____

Typ dokumentu tożsamości _____ numer _____

Wydany w _____ w dniu _____

Wiza numer (jeżeli istnieje) _____ typu _____ wydana przez _____

Ważna od _____ do _____

Przez okres _____ dni: _____

przybywającego(-cą) z _____ środkiem transportu _____ (wskazać wykorzystywany środek transportu, np. numer lotu), który(-a) zostaje niniejszym poinformowany(-a), że zostanie przekazany(-a) do _____ na podstawie art. 23a kodeksu granicznego Schengen:

Podstawy do stwierdzenia, że dana osoba nie ma prawa przebywać w państwie członkowskim:

Uwagi

□ Osoba zainteresowana odmówiła podpisania formularza.

Osoba zainteresowana _____Właściwe organy _____

Osobie zainteresowanej przysługuje prawo do odwołania się od decyzji o przekazaniu zgodnie z prawem krajowym. Osoba zainteresowana otrzymuje kopię niniejszego dokumentu (każde państwo ma obowiązek wskazać odniesienia do prawa krajowego i procedur dotyczących prawa do odwołania, a także punkty kontaktowe dysponujące informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu obywatela państwa trzeciego).